САКРЭТЫ СЯМЕЙНАГА ТЫМБІЛДЫНГУ

Сямейная справа

ЧАЛАВЕКУ ПАТРЭБНЫ ЧАЛАВЕК

Сямейная справа

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

24 ЛІСТАПАДА 2022 г. ЧАЦВЕР № 231 (29853)

КАРАТКА

- Фестываль загартоўвання і зімовага плавання пройдзе ў Гродне 27 лістапада.
- **Арганізацыям па дзяржрэгістрацыі забаранілі даваць персанальныя даныя аб уладальніках аб'ектаў нерухомай маёмасці.**
- Колькасць электрамабіляў у Беларусі з 2020 года вырасла амаль у 40 разоў.
- **Вадзім Скрыпчанка стаў галоўным трэнерам футбалістаў мінскага «Дынама».**
- Прафсаюзныя прававыя прыёмы пройдуць сёння па ўсёй краіне.
- **Увосень у вадаёмы краіны засялілі больш за 29 тон рыбы.**

ЦЫТАТА ДНЯ

Вадзім ШАГОЙКА, намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання:

«Для наступнага года ўжо шмат зроблена. Ёсць нюансы толькі па ўмовах надвор'я. Азімыя збожжавыя культуры даюць больш высокія ўраджаі, таму акцэнт сёлета зроблены на іх. У прыватнасці, асаблівая ўвага нададзена азімаму ячменю. Як адзначыў Прэзідэнт, гэта вельмі добрая культура ў плане кармавой яе аддачы. І важна, каб мы бачылі, у каго атрымліваецца працаваць менавіта з гэтай культурай, на месцах павінен быць прафесійны падыход спецыялістаў. Вучонымі даўно вызначана змяняльнасць культур, каб дабіцца максімальнай аддачы ад зямлі, таму задача перад аграрыямі якасна яе выканаць, каб атрымаць патрэбны вынік».

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008 22231

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

«НЕЛЬГА ДАПУСЦІЦЬ, КАБ НАС ПАСВАРЫЛІ»

Аб чым гаварыў Прэзідэнт Беларусі на саміце АДКБ у Ерэване

Фота БелТА.

Учора ў Ерэване прайшла сесія Савета калектыўнай бяспекі АДКБ. Мерапрыемства ладзілася ў вузкім і пашыраным саставах. Лідары краін абмеркавалі актуальныя праблемы міжнароднай і рэгіянальнай бяспекі, асноўныя вынікі дзейнасці АДКБ у міжсесіённы перыяд. Удзельнікі саміту таксама разгледзелі шырокі пералік пытанняў, якія датычацца розных сфер і напрамкаў узаемадзеяння.

З улікам пераходу старшынства ў АДКБ да Беларусі ў 2022—2023 гадах Аляксандр Лукашэнка агучыў прыярытэтныя напрамкі, на якіх у гэты перыяд трэба сканцэнтраваць сумесныя намаганні. У прыватнасці, кіраўнік дзяржавы запэўніў, што беларускае старшынство прыме ўсе магчымыя дыпламатычныя намаганні, накіраваныя на дээскалацыю напружанасці, змяншэнне канфліктнага патэнцыялу, а таксама на павышэнне ўзроўню ўзаемнага даверу праз сумесныя дзеянні членаў АДКБ. «Праз салідарнасць і супрацоўніцтва — да міру і бяспекі», — агучыў Прэзідэнт дэвіз беларускага старшынства.

Ён нагадаў тэзіс аб тым, што аднапалярная сістэма светаўладкавання беззваротна адыходзіць у мінулае. «Гэты працэс правакуе бязмежны па сваёй глыбіні і маштабе крызіс сістэмы міжнародных адносін з мноствам болевых пунктаў па ўсім зямным шары. Шэраг гэтых пунктаў, на вялікі жаль, знаходзіцца на еўрапейскай і еўразійскай прасторы, у тым ліку ў зоне адказнасці АДКБ», — канстатаваў беларускі лідар.

НАТА СУПРАЦЬ БЕЛАРУСІ І РАСІІ

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на тое, што сёння адбываецца ў Еўрапейскім рэгіёне. Паводле яго слоў, Паўночнаатлантычны альянс канчаткова замацаваў антырасійскі і антыбеларускі вектары дзейнасці арганізацыі на аглядную перспектыву і з уласнай ініцыятывы спыніў усе кантакты.

«Пад маркай стрымлівання нібыта агрэсіўных паводзін Расіі і яе саюзніка ў ідзе планамернае нарошчванне ваеннай прысутнасці Штатаў і іншых краін НАТА каля заходніх граніц АДКБ, гэта значыць, каля нашых граніц. Захад працягвае перакідваць на ўсходні фланг НАТА войскі, узбраенні і ваенную тэхніку. Павышаецца інтэнсіўнасць іх мерапрыемстваў аператыўнай і баявой падрыхтоўкі. Што гэта, як не засваенне патэнцыяльнага тэатра баявых дзеянняў?» — лічыць кіраўнік дзяржавы.

У сувязі з гэтым нядаўна прынятае рашэнне аб разгортванні рэгіянальнай групоўкі войскаў Беларусі і Расіі Прэзідэнт назваў натуральнай рэакцыяй на існуючыя выклікі.

«На краіны, якія імкнуцца ісці па сваім шляху развіцця і праводзяць самастойны знешнепалітычны курс, аказваецца вельмі жорсткі прэсінг. Пад свой кантроль спрабуюць паставіць і міжнародныя арганізацыі, уключаючы ААН, — канстатаваў беларускі лідар. — Выдаткі на ўзбраенне растуць нябачанымі тэмпамі і дасягаюць жахлівых велічынь». Уряды краін — членаў НАТА, падбухтораныя Вашынгтонам, ахвотна марнуюць мільярды на ўяўную пагрозу з Усходу, пры гэтым стымулюючы ваенна-прамысловы комплекс ЗША».

СТАР. 2

Эканамікс

СТАНОЎЧЫЯ ВЫНІКІ НАСУПЕРАК ЗНЕШНІМ УМОВАМ

Намеснік прэм'ер-міністра Пётр ПАРХОМЧЫК расказаў, як працуюць прамысловы, нафтахімічны і энергетычны комплексы краіны

З адпаведным дакладам віцэ-прэм'ер выступіў на сумесным пасяджэнні абедзвюх палат Нацыянальнага сходу. Пётр Пархомчык не толькі расказаў аб выніках дзейнасці галіны на бягучы перыяд, але і абазначыў перспектывы развіцця гэтых сегментаў эканомікі з улікам цяперашніх сусветных тэндэнцый.

Фота БелТА.

ПАЗІТЫЎНАЯ ДЫНАМІКА

Сёння прамысловы комплекс фарміруе амаль трэць ВУП краіны і каля 80 % экспарту тавараў. Па выніках 10 месяцаў бягучага года аб'ём прамысловай вытворчасці склаў 94,1 % да адпаведнага перыяду 2021 года. З ростам да мінулага года спрацавалі прадпрыемствы Міністэрства прамысловасці, дрэваапрацоўкі і канцэрна «Белдзяржхарчпрам». У нафтаперапрацоўцы і лёгкай прамысловасці пакуль не дасягнуты мінулагодні ўзровень, аднак дынаміка аднаўлення вытворчасці станоўчая. Канцэрн «Белнафтахім» забяспечыў аб'ём вытворчасці на ўзроўні 87,5 % да мінулага года, канцэрн «Беллегпрам» — на ўзроўні 96,4 %.

СТАР. 3

Нястрачаная спадчына

ПА ЛАБІРЫНТАХ СТАГОДДЗЯЎ

Новыя інтэр'ерныя залы Старога замка ў Гродне будуць даступныя наведвальнікам да канца года

sb.by

Цяпер тут вядуцца завяршальныя работы. Пакуль усё ў будаўнічых лясах. Але контуры ўжо відавочныя. Усе чатыры пакоі інтэр'ерныя. Гэта значыць, будуць ураждаць не экспанатамі, а самім выглядам — формай, ляпнінай, вітражамі, камінамі ды іншымі рэчамі. Усе залы нясуць на сабе гістарычны адбітак і мастацкі густ.

ШТО ЎРАЗІЦЬ?

— Зараз у рабоце чатыры інтэр'ерныя экспазіцыі — гэта замкавая капліца, алебастравая зала, каралеўская лазня і пакой, дзе мог жыць каралеўскі сакратар. Ён увесь час быў пры каралі і напісаў запіскі аб вайне Стэфана Баторыя з Іванам Грозным, — расказаў **дырэктар Гродзенскага дзяржаўнага гісторыка-археалагічнага музея Юрый КІТУРКА**. — Залы да канца года павінны быць гатовы. Над імі цяпер працуе «Белрэстаўрацыя» разам з субпадрадчыкамі. Там прадугледжаны роспісы на сценах, на столі, каміны, жывапіс... Многа зроблена рэчаў з металу. З лідскага прадпрыемства прывезены вельмі прыгожыя свяцільнікі, якія хутка ўстановяць.

У кожным пакоі работы вядуцца адразу па ўсіх кірунках. Напрыклад, у так званай каралеўскай капліцы ўражвае вялікая печ. Кладку прыгожых кафляў вядуць супрацоўнікі ААТ «Белрэстаўрацыя» Мікалай Ануфрыеў, Яўген Білей і Аляксандр Ярмак. Яны настроены скончыць работу ў тэрмін. Тэматыка вітражоў, а таксама роспіс столі і сцен адпавядае канцэпцыі каралеўскай капліцы. Апошнім штрыхом стане ўстаноўка аналоя.

СТАР. 13

«НЕЛЬГА ДАПУСЦІЦЬ, КАБ НАС ПАСВАРЫЛІ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Усё гэта, звярнуў увагу Аляксандр Лукашэнка, адбываецца на фоне заклапочаных выказванняў асобных прадстаўнікоў тых жа краін аб праблемах, якія з'яўляюцца ў галіне глабальнай харчовай, энергетычнай і іншай бяспекі.

ЯДЗЕРНЫ ШАНТАЖ НЕ ДА МЕСЦА

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ўсё часцей гаворка заходзіць аб магчымасці прымянення ядзернай зброі. «Тое, што нельга было ўявіць яшчэ 2-3 гады таму. Ядзерная рыторыка асобных заходніх лідараў зашкальвае. Польскае кіраўніцтва дэкларуе гатоўнасць размясціць у сябе ядзерную зброю. Добра, што ў амерыканцаў, трэба аддаць належнае ім, яшчэ захаваліся разважныя людзі, якія цудоўна разумеюць небяспеку ядзерных гульняў, асабліва з непрадказальнымі партнёрамі», — сказаў Прэзідэнт.

«Наша цвёрдае перакананне — ядзернаму шантажу не павінна быць месца ў міжнароднай палітыцы!» — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Ён нагадаў вядомую тэзу аб тым, што ў ядзернай вайне не будзе пераможцаў: «Вялікі фізік Альберт Эйнштэйн калісьці сказаў: «Я не ведаю, якой зброяй будзе весціся трэцяя сусветная вайна, але чацвёртая — палкамі і камянямі».

ТРЭБА СПЫНІЦЬ КРОВАПРАЛІЦЦЕ

Аляксандр Лукашэнка ў сваім выступленні выказаўся і пра канфлікт ва Украіне. «Беларусь пастаянна і настойліва папярэджвала аб небяспечнай эскалацыі ваенна-палітычнай сітуацыі ў Еўрапейскім рэгіёне. Мы ўказвалі на дэградацыю сістэмы міжнароднай бяспекі, абясцэненне пагадненняў у галіне раззбраення і кантролю над узбраеннямі. На жаль, тады нас з вамі не слухалі. І трагічны вынік гэтай напышлівай пазіцыі мы бачым сёння ва Украіне», — канстатаваў беларускі лідар.

Прэзідэнт нагадаў, што Беларусь пачынаючы з 2014 года рабіла і прадаўжае рабіць усё магчымае для спынення дадзенага канфлікту.

«Краіны Захаду абвінавацілі і працягваюць абвінавачваць нас ва ўсіх смяротных грахах. Спрабуюць усімі сіламі ўцягнуць Беларусь у гэты канфлікт, хоць самі па вушы ў тое ўцягнутыя. На іх палігонах праходзяць навучанне тысячы ўкраінскіх салдат па натаўскіх праграмах. Кіеў забяспечваецца заходнім узбраеннем і ваеннай тэхнікай», — адзначыў беларускі лідар. — Што гэта, калі не прамая ўцягнутасць у канфлікт? А як разумець заявы генсека НАТА, які кажа, што паражэнне Украіны будзе азначаць паражэнне Паўночнаатлантычнага альянсу?»

Ён параўнаў падзеі ва Украіне з тарнада, які набірае сілу і зацягвае ў сваю варонку ўсё большую колькасць краін, ствараючы ўсё новыя праблемы. «Трэба спыніць гэта кровапраліцце і пачаць перагаворы аб міры. Пытанне ў тым, ці дадуць Украіне сесці за стол перагавораў», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

ІСЦІ МІРНЫМ ШЛЯХАМ

Гаворачы аб існуючых выкліках і пагрозах, Аляксандр Лукашэнка канстатаваў, што няпростая сітуацыя складваецца і ў АДКБ. Надзённая на сёння праблема — канфлікт Арменіі і Азербайджана. «Я паўтару, што сказаў на пасачарговай сесіі СКБ 28 кастрычніка: мы хочам, каб канфлікт паміж дзвюма суседнімі і дружалюбнымі нам дзяржавамі быў урэгуляваны мірным шляхам», — падкрэсліў беларускі лідар.

«Трэба разумець, што канфлікт паміж дзвюма суседнімі і блізкімі, дружалюбнымі нам дзяржавамі. Толькі ў гэтым прычына. Не таму, што мы жадаем дагадзіць аднаму боку ў шкоду іншаму. Армяне нам не чужыя людзі, і мы жадаем іх падтрымаць. Але ў гэтым плане павінен быць рух найперш Арменіі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

«Але я ў сувязі з гэтым не разумею, можа быць, нехта растлумачыць, навошта тут у тым канфлікце, акрамя Расіі, якая ўцягнута ў пасрэдніцтва, яшчэ Еўрасаюз і АБСЕ? — акрэсліў пытанне кіраўнік дзяржавы. — Каб далей забіваць кол у адносіны паміж намі, паміж саюзнікамі? У гісторыі заўсёды было так. Мы ведаем, да чаго прыводзіць такога роду «пасрэдніцтва». Проста будзе як мінімум замарожаны гэты канфлікт зноў на доўгія гады. Ім не патрэбныя стабільнасць і мір у нашым рэгіёне, а патрэбна разруха, якая кіруецца імі».

Прэзідэнт звярнуў увагу, што канфліктная сітуацыя на граніцы Кыргызстана і Таджыкістана з той жа оперы. «Нас сутыкаюць ілбамі», — падкрэсліў ён.

Прэзідэнт лічыць, што задача саюзнікаў па АДКБ — дапамагчы згаданым краінам прайсці шлях па ўрэгуляванні канфліктнай сітуацыі. «Не трэба гэтых боек. Таму што ў гэтае вогнішча будуць палены ўвесь час і галавешкі падкідваць. Гэта нам не трэба», — сказаў ён.

САЮЗНІЦКІЯ АДНОСІНЫ — ВЕЛІЧЫНЯ НЯЗМЕННАЯ

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў важнасць захавання саюзніцкіх адносін: «У гэтым бурным і імклівым свеце, які змяняецца, нашы саюзніцкія адносіны павінны застацца нязменнай велічынёй. Нельга дапусціць, каб нас пасварылі, пасеялі паміж намі насенне супярэчнасцяў і рознагалоссяў. Ад гэтага будзе залежаць будучыня і нашых краін, і нашай арганізацыі».

Прэзідэнт канстатаваў, што за мінулыя 30 гадоў з моманту падпісання Дагавора аб калектыўнай бяспекі і 20-годдзя стварэння АДКБ пройдзены вельмі няпросты шлях фарміравання ваенна-палітычнага саюза і яго трансфармацыі ў сучасную шматфункцыянальную арганізацыю. «Нам выцыццёва важна ўмацоўваць згуртаванасць і салідарнасць унутры АДКБ, часцей звяртацца па дапамогу адзін да аднаго і не шукаць яе на баку, — падкрэсліў беларускі лідар. — Чым мацней будзе ўнутранае адзінства, тым мацней наша арганізацыя, тым больш будуць яе паважаць іншыя, тым больш эфектыўна яна будзе адпавядаць кантэксту рэгіянальнай і глабальнай бяспекі, які эвалюцыянуе».

Ён заявіў аб неабходнасці адаптаваць АДКБ пад змены выклікаў і пагроз. «Для гэтага ў арганізацыі ёсць магутны калектыўны патэнцыял. Ёсць і канкрэтныя пункты росту», — упэўнены Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт звярнуў увагу, што эфектыўнасць дзейнасці АДКБ у многім залежыць ад работы сакратарыята і генеральнага сакратара. Карыстаючыся выпадкам, ён падзякаваў Станіславу Засю за работу ў арганізацыі ў няпросты час.

Кіраўнік дзяржавы заявіў і аб падтрымцы кандыдатуры Імангалі Тасмагамбетава, дзяржаўнага і палітычнага дзеяча Казахстана, у якасці новага генеральнага сакратара АДКБ.

Паводле БелТА.

Парламенцкі дзённік

АМНІСТЫЯ, САНАЦЫЯ І ЛІЗІНГ

Сенатары адобрылі шэраг законапраектаў

Падчас дзясятай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу сёмага склікання сенатары адобрылі шэраг законапраектаў. Разгледжаныя новаўвядзенні датычыліся амністыі, аховы спажыўцоў жыллёва-камунальных паслуг і змяненняў кодэксаў па пытаннях адміністрацыйнай адказнасці. Больш падрабязна аб некаторых з іх — у матэрыяле «Звязды».

«Аб амністыі ў сувязі з Днём народнага адзінства»

Законапраект сенатарам прадставіў **міністр унутраных спраў Іван КУБРАКОЎ**:

— Праект закона распрацаваны па даручэнні Прэзідэнта. У нашай дзяржаве заўсёды прымяняецца прынцып гуманізму ў адносінах да асоб, якія адбываюць крымінальнае пакаранне. Дзяржава не толькі карае, але і дае магчымасць асуджаным, якія выправіліся, датэрмінова вызваліцца ад адбывання пакарання», — адзначыў міністр.

Сярод новаўвядзенняў: скарачэнне тэрміну пакарання на адзін год за здзяйсненне злачынстваў, звязаных з незаконным абаротам наркатычных сродкаў, толькі асобам да 18 гадоў. Таксама прапануецца скараціць тэрмін пакарання на адзін год асобам, якія ўчынілі карупцыйныя злачынствы.

— Традыцыйна прымяненне закона будзе ахыццяўляцца толькі ў дачыненні да асоб, якія станоўча характарызуюцца ў перыяд адбывання пакарання, а таксама поўнасцю кампенсавалі ўрон, прычынены злачынствам, — падкрэсліў Іван Кубракоў.

Таксама было адзначана, што дзеянне закона аб амністыі прапаноўваецца не распаўсюджваць на асоб, якія ўчынілі злачынствы тэрарыстычнай або экстрэмісцкай накіраванасці.

«Аб урэгуляванні неплацежаздольнасці»

Законапраект, прадстаўлены **міністрам эканомікі Аляксандрам ЧАРВЯКОВЫМ**, прадугледжвае захаванне вытворчых комплексаў і аднаўленне плацежаздольнасці праз стымуляванне своечасовага абвяшчэння прадпрыемствам сваёй неплацежаздольнасці і сыходам пад абарону закона:

— Яго неабходнасць выклікана патрэбамі эканомікі і рэалізацыяй вопыту антыкрызіснага кіравання. Праект закона ўдасканальвае механізм папярэджвання банкруцтва і дасудовага аздараўлення праблемных прадпрыемстваў, — адзначыў міністр.

Як распавяла **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Таццяна РУНЕЦ**, працэдура неплацежаздольнасці — не прысуд, а важны інструмент, які дазваляе ў рэжыме санацыі зрабіць работу над памылкамі, вярнуць устойлівасць прадпрыемству.

«Аб аб'яднаннях наймальнікаў»

Дакументам прадугледжваюцца: парадак стварэння і ліквідацыі аб'яднанняў наймальнікаў, статус, прававое становішча, прынцыпы дзейнасці, асноўныя мэты і задачы, а таксама правы і абавязкі аб'яднанняў наймальнікаў і членаў аб'яднанняў наймальнікаў, патрабаванні да статута аб'яднання наймальнікаў; вызначэнне ўмоў для ўключэння аб'яднання наймальнікаў, створаных у выглядзе асацыяцый (саюзаў), у рэестр аб'яднанняў наймальнікаў; уводзіцца паняцце Канфедэрацыі наймальнікаў Рэспублікі Беларусь.

Аб змяненні Закона Рэспублікі Беларусь «Аб ахове правоў спажыўцоў жыллёва-камунальных паслуг»

Законапраект, прадстаўлены міністрам жыллёва-камунальнай гаспадаркі Андрэем Хмелем, прадугледжвае прадстаўленне права мясцовым выканаўчым і распарадчым органам, а таксама адміністрацыям горада Мінска вызначаць сваімі рашэннямі выканаўцаў для аказання жыллёва-камунальных паслуг і выканання работ па добраўпарадкаванні па-за залежнасцю ад крыніцы фінансавання.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Міхаіл РУСЫ адзначыў:

— Жыллёва-камунальная гаспадарка забяспечвае стварэнне неабходных умоў для камфортнага пражывання людзей. Адны з прыярытэтаў — якасць і своечасовае аказанне паслуг. Дадзены законапраект прапаноўвае пашырыць паўнамоцтвы мясцовых органаў улады, што дазволіць многія пытанні вырашаць аператыўна і якасна. Напрыклад, працэдуру закупак.

«Аб змяненні кодэксаў па пытаннях адміністрацыйнай адказнасці»

Законапраект сенатарам прадставіў **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі Палаты прадстаўнікоў Васіль ПАНАСЮК**:

— Пытанні цэнаўтварэння хвалююць кожнага грамадзяніна нашай дзяржавы. Сёння дзяржаўнае рэгуляванне цэн — той механізм, які накіраваны найперш на забеспячэнне сацыяльных гарантый і эканамічнай стабільнасці ў грамадстве, каб не дапусціць зніжэння ўзроўню дабрабыту нашых грамадзян. Кіраўнік дзяржавы неаднаразова абазначаў сваю пазіцыю аб недапушчальнасці рэзкіх скачкоў цэн у краіне і падкрэсліваў, што ўсе дзяржаўныя органы павінны забяспечыць эфектыўны кантроль цэнаўтварэння. Мы павінны спыніць любыя спробы неабгрунтаванага завышэння цэн, — падкрэсліў Васіль Панасюк.

Арына КАРПОВІЧ.

ДЗЕЛЯ КАМФОРТУ І ПАЛЯПШЭННЯ ДАБРАБЫТУ

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў разгледзелі законапраекты, накіраваныя на абарону правоў спажыўцоў тавараў і жыллёва-камунальных паслуг

З мэтай рэалізацыі аднаго з пунктаў Дырэктывы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 10 «Аб недапушчальнасці росту цэн», а таксама з улікам пастановы Савета Міністраў № 713 «Аб сістэме рэгулявання цэн» адразу ў двух чытаннях адобраны праект Закона «Аб змяненні кодэксаў па пытаннях адміністрацыйнай адказнасці».

Як адзначыў **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі Васіль ПАНАСЮК**, дзяржаўнае рэгуляванне цэн з'яўляецца крыніцай сацыяльных гарантый і эканамічнай стабільнасці, у цэлым недапушчэння зніжэння дабрабыту грамадзян. «Дзякуючы прынятым важным дакументам, праводзячы маніторынг, дэпутаты фіксуюць, што індэкс спажывецкіх цэн падае, але разам з тым актуальнымі застаюцца пытанні павышэння адказнасці суб'ектаў гаспадарання за выкананне правілаў фарміравання цаны, — заўважыў парламентарый. — Мы, дэпутаты, дзяржорганы, не павінны дапусціць любога завышэння цэн, бо парушэнне гэтага парадку падрывае сам алгарытм справядлівага фарміравання цаны, у выніку чаго церпіць просты грамадзянін».

Згодна з законапраектам, Кодэкс аб адміністрацыйных правапарушэннях дапаўняецца палажэннем, якое ўстанаўлівае адміністрацыйную адказнасць за неўказанне ў таварна-транспартнай або таварнай накладной звестак, звязаных з устанаўленнем цэн на тавары, у адносінах да якіх ажыццяўляецца дзяржаўнае рэгуляванне. Прадугледжваецца адміністрацыйная адказнасць і за ўказанне загадзя несапраўдных звестак, якія выкарыстоўваюцца для ўстанаўлення цаны. Дэпутаты ўпэўненыя, што прыняцце дадзенага закона будзе дадатковай эфектыўнай мерай па выкананні цанавой дысцыпліны суб'ектамі гаспадарання і стабілізацыі далейшай цанавой палітыкі ў краіне.

У другім чытанні разгледжаны законапраект «Аб змяненні Закона Рэспублікі Беларусь «Аб абароне правоў спажыўцоў жыллёва-камунальных паслуг». Унесена норма, якая дае права Мінскаму гарадскому выканаўчаму камітэту, раённым выканаўчым камітэтам, а таксама адміністрацыям горада Мінска без правядзення працэдур закупак прызначаць і выбіраць сваімі рашэннямі арганізацыі для выканання работ і паслуг на аб'ектах знешняга добраўпарадкавання, а таксама арганізацыі для аказання жыллёва-камунальных паслуг.

— Улічваючы важнасць згаданага законапраекта на месцах, дэпутаты сумесна з усімі зацікаўленымі службамі і ведамствамі максімальна аператыўна і ў сціслыя тэрміны адпрацавалі яго ў другім чытанні, — звярнула ўвагу **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па жыллёвай палітыцы і будаўніцтве Аксана ГАЙДУК**. — Норма часовая, будзе дзейнічаць не больш за два гады. Таму за гэты перыяд мы павінны поўнасцю вызначыцца і па падрадных арганізацыях, і па выканаўцах работ і паслуг, якія найбольш якасна могуць выконваць узятыя на сябе абавязацельствы. Мяркую, што такога часу будзе дастаткова для таго, каб усё адпрацаваць. Патрэбна падыходзіць вельмі адказна да выбару падрадных арганізацый. Гэта нясе за сабой і аператыўнасць рэагавання на заяўкі грамадзян, і якасць выканання жыллёва-камунальных паслуг».

Вераніка КАНЮТА.

СТАНОЎЧЫЯ ВЫНІКІ НАСУПЕРАК ЗНЕШНІМ УМОВАМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Калі гаварыць пра прамысловасць у цэлым, то за мінулы перыяд 2022 года паказчыкі яе развіцця маюць пазітыўную дынаміку, — звярнуў увагу Пётр Пархомчык. — Сальда знешняга гандлю таварамі і паслугамі па выніках дзевяці месяцаў склала 4 мільярды долараў, дасягнуты максімальны за апошнія дзесяць гадоў узровень рэнтабельнасці продажаў — 10,9 %. Чысты прыбытак вырас на 14 % і склаў 7,5 мільярда рублёў».

У параўнанні з мінулым годам на 42 адзінкі скараціласа колькасць стратных арганізацый. Выручка на аднаго супрацоўніка склала 175 тысяч рублёў, або 109,8 % да мінулага года. Для параўнання: у цэлым па краіне яна склала 140,8 тысячы рублёў. Што датычыцца сярэднямесячнага заробку ў прамысловасці, то ў верасні ён быў 1804 рублі, што вышэй за рэспубліканскі ўзровень — 1637 рублёў. Па выніках 2022 года аб'ём прамысловай вытворчасці чакаецца на ўзроўні 96 % да 2021 года.

Намеснік прэм'ер-міністра адзначыў, што станоўчыя вынікі работы прамысловасці забяспечаны на фоне значнага пагаршэння знешніх умоў. «Санкцыйныя абмежаванні змяняюць геаграфію нашага экспарту і імпарту, разрываюць знешнеэканамічныя сувязі, якія склаліся, і патрабуюць іх пастаяннай трансфармацыі, — канстатаваў Пётр Пархомчык. — Па выніках дзевяці месяцаў экспарт тавараў склаў 27,3 мільярда долараў, або 96,7 % да ўзроўню мінулага года. Пры гэтым у машынабудаванні, лёгкай прамысловасці забяспечаны рост экспарту тавараў да мінулага года».

Аднак, нягледзячы на станоўчыя моманты ў развіцці прамысловага комплексу краіны, віцэ-прэм'ер перакананы, што прымяняць уплыў санкцый не варта. Ім, па яго словах, трэба актыўна супрацьдзейнічаць. У прыватнасці, для нівеліравання санкцыйнага ціску ўрад аператыўна прыняў пакет контрмер, накіраваных перш за ўсё на падтрымку вытворчасці тавараў, вырашэнне пытанняў лагістыкі і перанакіраванне экспарту з недружалюбных краін. Акрамя таго, праведзена значная работа па стварэнні альтэрнатыўных маршрутаў для паставак беларускай прадукцыі на экспарт.

Прынятыя меры даюць свае вынікі. «За дзевяць месяцаў бягучага года ў межах работы па пераарыентацыі экспартных патокаў з заходняга і ўкраінскага напрамкаў, якая праводзіцца, пры скарачэнні экспарту на гэтыя рынкі на 6,1 мільярда долараў экспарт у дружалюбныя краіны вырас на 5,2 мільярда долараў, — канкрэтызаваў Пётр Пархомчык. — У машынабудаванні ўдалося поўнасцю пераарыентаваць экспарт электратэхнічнага абсталявання, наземнага грузавога і пасажырскага транспарту, па іншых пазіцыях работа працягваецца. Прырост экспарту прадукцыі машынабудавання ў дружалюбныя краіны склаў 1,2 мільярда долараў пры зніжэнні ў недружалюбныя на 325 мільёнаў долараў».

Аб'ём экспарту лёгкай прамысловасці поўнасцю пераарыентаваны за кошт нарошчвання паставак у Расію і краіны Азіі. «Як часта справядліва падкрэслівае кіраўнік дзяржавы, крызіс — гэта цяжка, але гэта шанц, гэта магчымасці, — акцэнтаваў увагу намеснік прэм'ер-міністра. — Сапраўды, сыход і прыпыненне дзейнасці замежных кампаній у Расіі наноў адкрылі расійскі рынак літаральна для ўсіх галін прамысловасці».

Яшчэ адна з мер, якая дазваляе развівацца прамысловаму комплексу ў гэты няпросты перыяд, — вялікая работа па імпартазамяшчэнні. Рашэнне аб паглыбленні ўзаемнай беларуска-расійскай інтэграцыі, перш за ўсё ў мэтах імпартазамяшчэння, было прынята прэзідэнтамі Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі з улікам знешніх умоў, якія складваюцца.

«Палітыка імпартазамяшчэння рэалізуецца па некалькіх кірунках, — расказаў Пётр Пархомчык. — Па-першае, гэта павелічэнне ўзаемнага тавараабароту за кошт прамысловага патэнцыялу, які існуе. Для гэтага ў прамысловасці створаны сумесныя галіновыя падгрупы, якія прапрацоўваюць пералікі крытычнага экспарту (імпарту) бакоў. Другі кірунак — гэта стварэнне новых імпартазамяшчальных вытворчасцяў у межах інтарэсаў Саюзнай дзяржавы. Заключана міжурадавае пагадненне аб выдзяленні крэдытных рэсурсаў у аб'ёме 105 мільярдаў расійскіх рублёў для фінансавання перспектыўных імпартазамяшчальных праектаў. Трэці кірунак — лакалізацыя вытворчасці. У яго развіццё ў 2022 годзе ў краіне рэалізуюцца 33 інвестыцыйныя праекты агульным коштам каля 850 мільёнаў рублёў, у тым ліку з аб'ёмам інвестыцый у гэтым годзе каля 178 мільёнаў рублёў. Чацвёрты кірунак — вытворчасць айчынных аналагаў. Цяпер у вытворчасці імпартазамяшчальных тавараў удзельнічае звыш 2,5 тысячы арганізацый розных форм уласнасці, у тым ліку больш як 600 суб'ектаў малога і сярэдняга бізнесу. Такім чынам, можна канстатаваць, што падыходы, закладзеныя ў імпартазамяшчэнне, ужо паказваюць сваю эфектыўнасць».

АКЦЭНТ — НА ЭЛЕКТРЫФІКАЦЫЮ

Спыніўся Пётр Пархомчык на асобных галінах прамысловасці і перспектывах іх развіцця. Гаворачы аб нафтаперапрацоўцы і нафтахіміі, ён адзначыў, што ва ўмовах страты ключавых рынкаў арганізацыі галіны сёлета вымушана аптымізавалі загрузку магутнасцяў, збалансаваўшы аб'ёмы вытворчасці і рэалізацыі, каб пазбегнуць затаварвання складоў. Выбудаваны новыя схемы экспарту нафтапрадуктаў, што дазволіла не спыніць іх экспарт.

У энергетыцы працягваецца рэалізацыя праектаў, накіраваных на забеспячэнне і павышэнне якасці, надзейнасці і бяспекі энерга- і газазабеспячэння. Ключавы праект — будаўніцтва Беларускай АЭС. Першым энергаблокам станцыі з моманту яго ўключэння ў лістападзе 2020 года ў аб'яднаную энергасістэму выпрацавана больш за 9,5 мільярда кВт/г электраэнергіі, што дало магчымасць замясціць каля 2,5 мільярда куб. метраў прыроднага газу. Агульная гатоўнасць другога энергаблока — больш як 97 %.

З уводам Беларускай АЭС актуальным застаецца пытанне павелічэння электраспажывання ва ўсіх сферах эканомікі, а таксама насельніцтвам. У дадзеным кантэксце працягваецца будаўніцтва новага электрыфікаванага шматкватэрнага і індывідуальнага жылля, так званых электрадамоў. За мінулы год і 10 месяцаў бягучага года ўведзена 563 тысячы квадратных метраў такога жылля. Усяго за пяцігодку плануецца ўвесці каля двух мільёнаў квадратных метраў.

Дзякуючы прынятым у 2020 годзе мерам стымулявання выкарыстання электрамабіляў іх колькасць у краіне павялічылася ў 39 разоў. «Працягваецца будаўніцтва і рэканструкцыя энергетычнай інфраструктуры, — паведаміў віцэ-прэм'ер. — У гэтым месяцы ўведзены ў эксплуатацыю новыя падстанцыі ў Брэсце, у свабоднай эканамічнай зоне «Гродналіявест», а таксама ў Драгічынскім раёне. Да канца года плануецца ўвесці падстанцыю ў горадзе Бяроза».

Дзякуючы планамернай рабоце па зніжэнні выдаткаў і павышэнні эфектыўнасці выкарыстання матэрыяльных і фінансавых рэсурсаў, за апошнія шэсць гадоў тарыф на электраэнергію для спажыўцоў рэальнага сектара эканомікі зніжаны на 11,5 %, для прамысловых спажыўцоў — на 14,5 %. Цана на прыродны газ зніжана на 8,9 %.

АЛЬТЭРНАТЫВА ЕЎРАПЕЙСКІМ БРЭНДАМ

Пётр Пархомчык нагадаў, што ў мінулым месяцы старшыня канцэрна «Беллегпрам» Таццяна Лугіна прапанавала кіраўніку дзяржавы вынікі дзейнасці галіны за бягучы перыяд і расказала аб перспектывах развіцця лёгкай прамысловасці. Прэзідэнтам адносна лёгкай прамысловасці былі пастаўлены дакладныя і зразумелыя задачы: з улікам сыходу замежных гульцоў і скарачэння імпарту заняць нішу на расійскім рынку, а таксама насыціць унутраны рынак, прапанаваўшы нашым грамадзянам якаснае і па прымальнай цане адзенне, абутак і іншую прадукцыю айчыннай вытворчасці.

«Для вырашэння гэтых задач ёсць усё: спецыялісты, абсталяванне, уласная база ў выглядзе льняной і гарбарнай сыравіны, хімічных валокнаў і ніцяў, вытворчасць тканін, гарбарных тавараў, — падкрэсліў намеснік прэм'ер-міністра. — За дзевяць месяцаў бягучага года экспарт тавараў лёгкай прамысловасці склаў 1,3 мільярда долараў, з іх экспарт у Расійскую Федэрацыю — 1,1 мільярда долараў. Пастаўкі тавараў ажыццяўляюцца ў 71 рэгіён Расійскай Федэрацыі. У такія рэгіёны, як Тува, Калмыкія, Алтай і Бурацыя, пастаўкі арганізаваны ўпершыню».

Шырокі асартымент прадукцыі лёгкай прамысловасці сёння дэманструе абноўлены гандлёвы цэнтр «Сталіца». Там жа ёсць крама, у якой можна набыць усім вядомую прадукцыю рэалізаванага праекта «Мерч Першага». Пётр Пархомчык расказаў, што ідзе работа над новым праектам «Да дому», які стане альтэрнатывай такім вядомым еўрапейскім брэндам, як IKEA і Zara Home. Канцэпцыя праекта заключаецца ў размяшчэнні на адной гандлёвай пляцоўцы максімальна шырокага асартыменту беларускай прадукцыі для дому: тэкстылю, посуду, адзення. Такія мультыбрэндавыя крамы з'явяцца як на ўнутраным рынку, так і па-за межамі краіны.

Вераніка КАНЮТА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Foreign Affairs: імкненне канкурыраваць з Расіяй і КНР прывядзе Амерыку да правалу

Імкненне канкурыраваць адначасова з Расіяй і Кітаем прывядзе Амерыку да правалу. Такое меркаванне ў артыкуле для амерыканскага выдання Foreign Affairs выказаў аналітык Рычард Фантэйн, паведамляе РІА «Навіны».

Паводле яго слоў, спроба процістаяць уплыву Расіі і Кітая, нават з дапамогай саюзнікаў, асуджана на правал. Такія імкненні прывядуць да аслаблення, а таксама падарвуць здольнасць Вашынгтона вырашаць найбольш важныя задачы.

Амерыканскі аналітык упэўнены, што менавіта ў гэтым і заключаецца «стратэгічная галаваломка», якую неабходна будзе вырашыць ЗША. Для гэтага Вашынгтону трэба больш тонка расстаўляць прыярытэты ў пытаннях знешняй палітыкі, адзначае аўтар, маючы на ўвазе, што Амерыка не можа процістаяць РФ і Кітаю «ў кожным рэгіёне свету і па шырокім спектры пытанняў».

Еўропа можа пазбегнуць газавага крызісу гэтай і наступнай зімой з-за цёплага надвор'я

Дзякуючы цёпламу надвор'ю, якое трымаецца на тэрыторыі Еўропы ў апошнія тыдні, рэгіёну ўдасца пазбегнуць дэфіцыту прыроднага газу сёлетняй і наступнай зімой. Пра гэта напісала агенцтва Bloomberg.

Як лічаць аналітыкі выдання, бліжэйшай зімой запасы газу ў Еўропе, верагодна, скароцяцца прыкладна на дзве трэці пры ўмове, што надвор'е будзе стабільным, а Расія працягне пастаўкі паліва праз Украіну. У такім выпадку рэгіён зможа перажыць будучы ацяпляльны сезон і атрымаць дастатковы запас паліва для прадухілення крызісу ў зімовы перыяд 2023–2024 гадоў.

Спецыялісты таксама называюць еўрапейскія газасховішчы надзейнымі. «Мы вельмі непакоіліся аб цэнах на энерганосьбіты, і сёння гэтая заклапочанасць зменшылася», — адзначае агенцтва Bloomberg.

Па сутнасці

МОМАНТ ІСЦІНЫ

Кажуць, снарад у адну варонку двойчы не падае. Аднак у сучаснай геапалітыцы заўжды трапляе ў адну і тую ж. У глыбокую прорву англасаксонскай пыхі, у бяздоннае падхалімства каршэрынгавых суверэнітэтаў, у паказальную адсутнасць сумлення.

Можна шмат разважаць, яшчэ больш «глытаць» якаснай паліттэхналагічнай маны і думаць, што валодаеш абсалютнай ісцінай. Нават навукоўцы даказалі: чым больш завышаныя ў чалавека меркаванні пра сябе, тым больш яго «праглынаюць» віртуальная рэчаіснасць наўмысна створаных фэйкаў і канспіралагічныя тэорыі. Мы ўжо на такія граблі наступілі падчас «мяцежнай сенажаці».

Але колькі б тых інфабуч ні было, адзін стрэл — і ўсё зразумела. Украінская ракета СПА трапіла ў польскіх фермераў. Гэта факт. А далей кожны паказаў свой твар. Цэрберы англасаксонскага свету адразу пачалі крычаць: расійская. Нават метадычкі з Вашынгтона яшчэ не прыйшлі, а яны паспяшаліся абвінаваціць Расію. Украіна — зразумела. А прыбалтыйскія лакеі куды ўцягваюцца? Памыліліся. Звычайна палітычна непрадказальны Байдэн «нарадзіў» разумную заўвагу, што гэта не расійская ракета. Няўжо сумленне прачнулася ў палітыка з перыядычна заплюшчанымі вачыма? Глыбей трэба капаць. Глыбейшыя варонкі ў Польшчы ад украінскай ракеты.

Амерыканцы добра разумеюць, што ядзерныя магчымасці Расіі значна мацнейшыя за НАТА. Мацнейшыя і за іх узбраенне, і за іх ідэалагічную зброю. Моцны заўжды спакойны. А вось тыя, хто намагаецца быць такім, заўжды нахабныя ў сваіх паводзінах. Бо прыкласці дамінаваць ва ўсім, імкнуцца, каб 4 ліпеня стала святам для ўсяго свету. Хіба — днём незалежнасці ад амерыканскай экспансіі.

У чалавечых зносінах больш слабы пачынае шукаць апраўданні, сеяць падман, нават істэрыку можа закаціць. Так і ў геапалітыцы. І вось гэтае прызнанне Байдэна — яшчэ і прызнанне палітычных эліт Вашынгтона перад усім светам. Да ядзернага супрацьборства ў Белым доме не гатовыя. Або ўсведамляюць, што няздольныя перамагчы. Гэта не проста эмоцыі, гэта старанна пралічаныя вынікі. Альбо сквапная прага да ўлады. Да палацаў, да ўсмешак усяму свету на адкрытых самітах, да закрытых вечарын на Багамах. Вось таму і заявілі адразу: Расія ні пры чым. Вы скажаце — дэмакратыя і логіка. Не, звычайныя інтарэсы. Мэты, якія апраўдваюць сродкі.

А цяпер да нашых... суседзяў. Да іх рэакцыі. Яны ж на заакіянскіх данатах. З васальскім запалам пачалі брахаць. Нават без каманды «фас». А ці ўсведамлялі яны, што іх інфармацыйная істэрыка магла стаць трыгерам апошняй сусветай вайны? А цяпер яшчэ пра каштоўнасць іх фактаў. Іх праўды. Калі на паверхні звычайная мана становіцца дяржаўнай палітыкай у суседніх з намі краінах. Асабліва сябе праявілі збеглыя беларусы.

На чалавечым горы, на магчымай катастрофе пачалі танцаваць, нібы на касцях загінулых. Калі вы ўжо вылечыцеся ад таго курапацкага сіндрому? Ці ўяўляеце, што яшчэ трошкі — і стрэлкі на гадзінніку суднага дня дасягнулі бы поўначы? Рэакцыя паказала ўзровень палітычнага разумення. І гэтыя людзі ведалі, як кіраваць краінай? А мо гэта звычайны падхалімаж. Шчанячае заляцанне перад тым, як рука ўладара кіне костку. Але ж міма. І ракета, і рэакцыя падначаленых Вашынгтона. Тая рука нават цяпер не здымае трубку, калі звоніць з Кіева. Маўчаць. Мабыць, разважаюць. Правучыць палітычнага клоўна альбо адмовіцца ад яго паслуг?

Там старонку перагарнулі. 5-ы артыкул не дзейнічае. Калі б дзейнічаў, то войскі НАТА павінны былі б заняць Украіну. Навошта, яны і так там. Там і інструктары з Пентагона. Ды і ўвогуле, ці будзе сусветны істэблішмент пэцкацца за летуценнікаў, што мараць аб членстве ў НАТА? Колькі б разоў яны свае петыцыі ні здымалі для «Тэлеграма», усё марна.

Але як такое здарылася, няўжо недаглядзелі амерыканскія назіральнікі за УСУ, ці яны таксама не кантралююць сітуацыю? Або прафесійнасці не хапіла ўкраінскім ваенным. І дарэчы, па чым яны стралялі? Усё ж па расійскіх ракетах, якіх у той час там не было, ці наўмысна па польскім трактары? А чаму не адрэагавала супрацьпаветраная абарона? Ці ўсё сцягнулі пад Херсон і Данецк? І тэхніку, і вайсковцаў. Значыць, размовы пра СПА — з арсенала інфабучы? А можа, гэта Варашава і Кіеў дамовіліся аб правакацыі. Тады як гэта — за спінай Пентагона і рызыкуючы сваім насельніцтвам? І ці можна давяраць такім ваякам сур'ёзную зброю? Адказ на любое з тых пытанняў — фіяска. На любое. Адно зразумела. Якая ў іх праўда, хто ёсць хто... Ды з такімі саюзнікамі Вашынгтону і ворагаў не трэба.

Яўген ПУСТАВОЙ.

РЫЖСКІ СІНДРОМ

Чаму Латвія губляе прывабнасць?

Латвія можа пазбавіцца амаль чвэрці (23,5 працэнта) карэннага насельніцтва ўжо да 2050 года, разам з тым пасля распаду СССР з краіны ўжо выехала амаль 30 працэнтаў латышоў. Аб гэтым піша The Guardian, спасылаючыся на меркаванні экспертаў. Няцяжка падлічыць агульныя страты латышоў. «Для нас гэта экзістэнцыяльная праблема. Кожная нацыя павінна абнаўляцца. Мы не павінны застацца Латвіяй без дастатковай колькасці латышоў», — растлумачыў саветнік латвійскага ўрада па дэмаграфіі Імантс Парадніекс. Паводле звестак Цэнтральнага статыстычнага ўпраўлення Латвіі, летась смяротнасць сярод насельніцтва ўдвая перавысіла нараджальнасць. Каэфіцыент апошняй склаў 1,57, дадзены стратэгічны паказчык вельмі саступае падобнай статыстыцы ў савецкі перыяд. Больш за тое, пачынаючы з лютага 2022-га, штомесяц рэгіструецца найменшая нараджальнасць за апошнюю стогаддзе, з жахам згадаў навінавы партал bb.lv. Чаму ж Латвія губляе прывабнасць?

ЖАХЛІВЫЯ ПЕРСПЕКТЫВЫ

Паводле даных дэмаграфічнага даследавання еўрапейскага Цэнтральнага статыстычнага ўпраўлення (ЦСУ), у пачатку года сярод 27 дзяржаў — членаў Еўрапейскага саюза самае хуткае змяншэнне жыхароў назіралася менавіта ў Латвіі. Пры гэтым у перыяд з 2001-га да пачатку 2022-га колькасць насельніцтва 27 дзяржаў — членаў ЕС павялічылася на чатыры працэнты — з 429 млн да 447 млн чалавек. А самае хуткае скарачэнне колькасці на працягу апошніх двух дзесяцігоддзяў назіралася зноў-такі ў Латвіі. За гэты час колькасць насельніцтва прыбалтыйскай краіны скарацілася на 20,5 працэнта. Да таго ж, як сведчаць даныя дэмаграфічнага даследавання, і сем'і тут не моцныя. У Латвіі найвышэйшая колькасць разводаў у Еўропе: паводле статыстыкі за 2020 год, 2,7 на тысячу жыхароў.

«Сказаць, што дэмаграфічная сітуацыя ў нашай краіне дрэнная, — нічога не сказаць. Мы, вобразна кажучы, не нараджаемся, але актыўна паміраем», — заўважыў bb.lv. Толькі за дзевяць месяцаў бягучага года нараджальнасць у параўнанні з тым жа перыядам мінулага знізілася яшчэ на 8,2 працэнта — на свет з'явілася 12 221 немаўля. Смяротнасць амаль удвая перавышае нараджальнасць — 22 498 памерлых.

У 1935 годзе насельніцтва Латвіі, паводле перапісу, складала каля 1,9 мільёна чалавек. У 1959-м, праз 14 гадоў пасля кровапралітнай вайны, у рэспубліцы налічвалася ўжо больш чым два мільёны жыхароў. У 1980-м колькасць насельніцтва перавышала 2,5 мільёна чалавек, а ў пачатку 1990-х — 2,65 млн. Насамрэч у Латвіі сёння дэ-факта пражывае менш, чым пазначаныя афіцыйна 1 млн 876 тысяч жыхароў, адзначыў bb.lv. Але нават калі абапірацца на тыя звесткі, то колькасць насельніцтва скарацілася амаль на 800 тысяч чалавек.

Самае ж сумнае — няма ніякіх перадумоў для паляпшэння сітуацыі, заўважыў bb.lv. Пачынаючы з 2016 года, колькасць нованароджаных толькі скарачаецца, пры гэтым не расце і «каэфіцыент узнаўлення» — ён вагаецца ў сярэднім на ўзроўні 1,55-1,57 дзіцяці на адну жанчыну. Латвійскія дэмографы падлічылі, што для ўзнаўлення насельніцтва неабходна, каб на адну жанчыну прыпадала мінімум 2,2-2,4 дзіцяці.

ГРАШОВАЯ ДЗІРКА

Усё гэта — вынік сістэмных праблем, якія ўтварыліся, у тым ліку, у выніку неэфектыўнага кіравання. «Гандлёвы баланс — грашовая дзірка ў эканоміцы», — піша Dienas Bizness. Газета звяртае ўвагу на тую акалічнасць, што «з 1995 года да сёння латвійскі экспартна-імпартны баланс нязменна быў негатыўным і сумарна ўтвараў 64,2 мільярда еўра». Дзелавы штотыднёвік папярэджвае: «Хутчэй за ўсё, прыйшоў бы крытычны момант, калі трэба было б казаць аб неплацежаздольнасці дзяржавы. Фактычна, такая сітуацыя ў Латвіі ўзнікае кожны раз, калі трэба перакрэдытаваць нейкую з вялікіх пазык, бо грошай, каб аддаць, няма. У кастрычніку гэтага года дзяржаўная каса была вымушана перакрэдытаваць 850 мільёнаў еўра. Хутчэй за ўсё, што ў канцы года будуць неабходныя дадатковыя пазыкі, бо, нягледзячы на прагнозы Банка Латвіі, рэцэсія пачалася хутчэй».

Вельмі яскрава праблемы латвійскай эканомікі выяўляюцца ў вытворчасці прадуктаў харчавання. Паводле даных Dienas Bizness, да пандэміі краіна вывозіла штодня 891 тону свежага малака. Аднак цяпер «у імпарту малочных прадуктаў ёсць тэндэнцыя росту, і ў выніку цяпер большую частку нават свежага малака, якое прадаецца ў Латвіі, купляем з літоўскімі або эстонскімі брэндамі».

Ва ўмовах інфляцыі і спажыўцы, і вытворцы прадуктаў харчавання шукаюць спосабы сэканоміць. Пакупнікі шукаюць тавары недарагія, а вытворцы тым часам усімі сіламі зніжаюць сабекошт прадукцыі — шукаюць больш танныя віды энергіі, выпускаюць менш найменняў прадукцыі, змяняюць рэцэпты і ўпакоўку, распавяла Службе навін Латвійскага радыё — 4 кіраўнік Федэрацыі прадпрыемстваў харчовай прамысловасці Латвіі Інара Шурэ. Латвійскія спажыўцы ўсё часцей сутыкаюцца з «інавацыйнымі прадуктамі» на паліцах гастраномаў — напрыклад, вэнджанай каўбасой з выкарыстаннем крухмалу і харчовых дабавак, паведаміў bb.lv.

Па ацэнцы Інары Шурэ, прадпрымальнікі імкнуцца па магчымасці скараціць выдаткі, а таксама адкладваюць інвестыцыйныя праекты, каб перажыць неспрыяльны час. Але ў выніку скарачаецца выбар на паліцах крамаў. Вытворцы, «як той казаў, бы яшчаркі, скідваюць хвост. Калі, напрыклад, фірма вырабляе 100 розных тавараў, то яна ацэньвае, якія тавары больш патрэбныя, і застаецца, напрыклад, 80 тавараў. Апошняе аптымізуе вытворчыя выдаткі, паколькі пераход на іншы прадукт на лініі па-ранейшаму патрабуе часу, што неэфектыўна. Рытэйлеры таксама скарачаюць асартымент тавараў, і робяць тое разам з вытворцамі, у выніку чаго выбар прадуктаў становіцца больш аднастайным», — адзначыла Інара Шурэ.

УРАД НЕ ДЛЯ НАРОДА

Паводле ацэнкі эканамістаў, ва ўмовах крызісу Латвія па ўзроўні пакупніцкай здольнасці адкацілася на дзесяцігоддзе назад, паведамляў lsm.lv. Спажывецкія цэны працягваюць паскораны рост. У кастрычніку гэтага года ў параўнанні з вераснем яны ўзраслі на 0,8 працэнта. Найбольшы ўплыў на змяненне сярэдняга ўзроўню інфляцыі аказаў рост цэн на тавары і паслугі, звязаныя з жыллём, прадукты харчавання і безалкагольныя напоі, а таксама транспартныя тавары і паслугі. У групе прадуктаў харчавання і безалкагольных напіткаў цэны ўзраслі на 29,5 працэнта. Найбольш істотны ўплыў на рост сярэдняга ўзроўню цэн у групе аказала падараванне хлеба (на 36,6 працэнта), кандытарскіх вырабаў (на 27,2 працэнта), мукі і іншых збожжавых прадуктаў (на 63,9 працэнта), макаронных вырабаў (на 35,4 працэнта), рысу (на 41,7 працэнта). «На жаль, сітуацыя ў бліжэйшы час захаваецца нявызначанай, — адзначыў bb.lv эканаміст Дайніс Гашпуйціс. — Найбольшы ціск жыхары адчуюць з-за росту цэн на прадукты харчавання». Як заўважыў эканаміст Петэрыс Страўтыньш, «узровень цэн больш чым утрая перавышае гістарычны сярэдні паказчык у гэтым сезоне, энергія па-ранейшаму вельмі дарагая».

Паводле дадзеных Цэнтральнага статыстычнага ўпраўлення, падзенне ўзроўню жыцця латвійцаў, якія атрымліваюць мінімальную зарплату, гэтай восенню склала каля 22 працэнтаў. Мінімалка не павышалася са студзеня мінулага года, а паказчык інфляцыі апошнія месяцы перавышае 20 працэнтаў. Людзям, якія атрымліваюць мінімальныя і нізкія заробкі, гэтай зімой давядзецца рэзка скараціць усе выдаткі, не звязаныя з выжываннем, і адмовіцца ад ранейшай структуры харчавання. Улічваючы дынаміку цэн на прадукты харчавання, давядзецца скараціць ужыванне мяса, павялічыць спажыванне гародніны і зрабіць бульбу асноўнай крыніцай калорый. Гэта азначае зніжэнне і ўзроўню, і якасці жыцця. Фундаментальныя змены ў структуры пакупак і спажывання закрануць большасць насельніцтва.

Усе гэтыя негатыўныя тэндэнцыі «вельмі шкодныя для ментальнага здароўя», адзначыў Latvijas Avīze псіхатэрапеўт Ніл Канстанцінаў. Эксперт канстатуе нарастанне напружанасці ў грамадстве: «Мяркую, што цяга да гэтай канфрантацыі расла ўжо доўгія гады, зараз толькі яна стала праяўляцца больш ярка». На яго думку, утвараюцца два вельмі расслоеныя бакі, якія не выслухоўваюць меркаванне іншага, але спрабуюць яго толькі перамагчы, выкрасліць».

«Мяне палохае, як хутка пашыраецца раскол паміж рознымі часткамі латвійскага грамадства, і падзел праходзіць не толькі па нацыянальнай прыкмеце», — з горыччу заўважыў мэр горада Рэзекне (дзе нядаўна знеслі манумент савецкаму салдату, які неафіцыйна насіў назву «Алёша») Аляксандр Барташэвіч.

Імкліва зніжаецца ўзровень даверу латвійскага грамадства органам дзяржаўнай улады. «Насамрэч давер — гэта і пытанне бяспекі. Сацыяльнай, эканамічнай, палітычнай, — адзначыў Латвійскаму радыё 4 старшыня праўлення Латвійскага саюза бізнесу Эдуард Філіпаў. — Грамадства паведамляе палітыкам: мы не верым, што нашы сігналы, нават нашу нязгоду ўвогуле чуюць! Гэта вельмі важна, і я думаю, гэта сігнал палітыкам». Член савета Дзяржканторлю Латвіі Мая Абаліня лічыць, што ключ да разумення гэтай тэндэнцыі — у прырытэтах, паведаміў lsm.lv. Яны ва ўрада і грамадства адрозніваюцца.

ЗАПАВЕТНАЯ МАРА

Нядзіўна, што ў латвійскім грамадстве, па прызнанні экспертаў, актыўна пашыраюцца міграцыйныя настроі — людзі імкнуцца збегчы ад рыжскага сіндрому. Многія імкнуцца трапіць у суседнюю Беларусь. Як паведамілі ў Дзяржпагранкамітэце, па бязвізе нашу краіну наведалі ўжо каля 95 тысяч жыхароў Латвіі. Асобныя атрымалі грамадзянства Беларусі.

Адметная гісторыя Ілы Карозы — латвійскага школьніка, які ў час «Славянскага базару ў Віцебску» ўзяў інтэрв'ю ў Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі і з-за ганенняў на радзіме пераехаў у нашу краіну. Разам з сям'ёй яны атрымалі пашпарты грамадзян Беларусі. Мама Ільі, Наталля, падзякавала ўсім беларусам, якія так моцна за іх перажывалі, Прэзідэнту — за яго вялікае бацькоўскае сэрца і ўсім, хто прыняў удзел у лёсе гнанай на радзіме сям'і. Яна падкрэсліла, што зробіць усё магчымае, каб яе дзеці сталі дастойнымі грамадзянамі Беларусі. Ілья Кароза таксама выказаў словы ўдзячнасці ўсім, хто мае дачыненне да яго лёсу. Галоўнае, сказаў новы грамадзянін Беларусі, гэта аказацца ў патрэбным месцы і ў патрэбны час. «Я ўдзячны Богу за тое, што сустрэўся з сапраўдным чалавекам — Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам. У Беларусі кожны чалавек зноў-дзе дапамогу і не будзе кінуты», — падкрэсліў малады чалавек.

Нядаўна Ілья прынёс клятву кадэта ў ліку навабранцаў Віцебскага кадэцкага вучылішча. Паступіць у кадэцкае вучылішча было запаветнай марай маладога чалавека. Ён дадаў, што калектыў яго прыняў як роднага. Настаўнікі заўсёды тлумачаць, калі нечага не зразумеў. З мясцовымі хлопцамі мае зносіны па-сяброўску, ды і сяброў з Латвіі не забывае, стэлефаноўваецца з імі па відэачаце, распавядае, як яму ў кадэцкім вучылішчы. Рыжскія прыяцелі за яго вельмі рады, бо ён здзейсніў сваю мару і ўліўся ў шэрагі навучэнцаў кадэцкага вучылішча. «Гэта пераходны, стартавы момант у ваеннай кар'еры. Пасля заканчэння вучылішча буду паступаць у Ваенную акадэмію на факультэт разведкі, каб абараняць сваю новую радзіму», — падкрэсліў Ілья.

Пётр ДУНЬКО.

❍ Даслоўна

«НАС НЕ ПАДЗЕЛЯЦЬ НІ ШТУЧНАЯ АГАРОДЖА З КАЛЮЧЫМ ДРОТАМ, НІ ВАШЫ ЧАСОВЫЯ ПАЛІТЫКІ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка звярнуўся да народа Латвіі, паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара. «Спрадвеку народы абедзвюх краін жылі ў сэрцы Еўропы, захоўваючы свае непаўторнасць і самабытнасць, — адзначыў Прэзідэнт Беларусі ў віншаванні з нагоды Дня абвяшчэння Латвійскай Рэспублікі. — Сёння Беларусь таксама застаецца міралюбівай дзяржавай, прыхільніцай дыялогу і агульнай бяспекі ў рэгіёне. Мы ніколі не выступалі ініцыятарам ваеннага канфлікту і заўсёды з прыязнасцю і павагай ставіліся да суседзяў. Многія з вас змаглі пераканацца ў гэтым, наведваючы нашу краіну ва ўмовах бязвізавага рэжыму», — гаворыцца ў віншаванні.

Аляксандр Лукашэнка са шкадаваннем адзначыў: усё больш жыхароў Латвіі адчувае, што іх палітыкі працуюць не на карысць людзей і пазіраюць на замежных дарадцаў. «Абвастраючы абстаноўку, яны сцягнулі ў Прыбалтыку сілы і ўзбраенне, пабудавалі сцены, падштурхнулі вашу краіну да эканамічнай катастрофы. Упэўнены, што нашы шматвяковыя сувязі з'яўляюцца той надзейнай асновай, на якой, нягледзячы на ўсе цяжкасці, будуць адноўлены ўзаемавыгадныя прыязныя адносіны паміж Рэспублікай Беларусь і Латвійскай Рэспублікай. Нас не падзеляць ні штучная агароджа з калючым дротам, ні злачынная барацьба часовых латвійскіх кіраўнікоў з дзяржаўнымі сімваламі, гісторыяй і помнікамі продкаў!» — падкрэсліў Прэзідэнт.

Сямейная газета

Выпуск № 19 (201)

ПАЛІВАЙЦЕ КВЕТАЧКІ, А НЕ ПУСТАЗЕЛЛЕ

Майму сыну пашанцавала. У яго, акрамя бабуль ды дзядуль, ёсць яшчэ і цудоўная прабабуля. Калі Таццяна Віктараўна гасціла ў нас у вёсцы, яны вельмі шмат гулялі з Сымонам: будавалі замкі і дарогі з «Лега» ды кубікаў, збівалі шчаўчкамі з дошкі шашкі, раскладвалі даміно... Вядома, малы не мог доўга ўседзець за адной справай, стаміўшыся, праз хвілін 10—15 пачынаў раскідваць фігуркі ці карткі з малюнкамі па падлозе.

Прабабуля ж, якая прызвычаілася даводзіць кожную справу да канца, штораз уздыхала і паўтарала адну і тую ж фразу: «Сымонка, у цябе зусім няма цярпення». І вось калі Таццяна Віктараўна з'ехала і я, як звычайна, папрасіла сына прыбраць за сабой цацкі, ён адмахнуўся і як пад капірку паўтарыў прабабулін вердыкт: «У мяне няма цярпення». Давялося тлумачыць малому, што калі я была ў яго ўзросце, у мяне таксама яго не хапала. І гэта нармальна. Але такую якасць можна і трэба развіваць, бо яна вельмі спатрэбіцца ў жыцці. З прабабуляй я таксама паразмаўляла: далікатна папрасіла пастарацца не казаць тую фразу непаседліваму праўнуку.

Цалкам згодная з педагогамі, якія практыкуюць мяккую школу выхавання. Апошнія раяць: «Калі нейкае дзіця паводзіць сябе нясціпла, адштурхоўвае іншых — ігнаруй у гэты момант яго паводзіны і як быццам выпадкова скажы яму, што ўсе будуць вадзіць у гульні, але спакойныя і вытрыманыя — часцей. Калі праявіцца агрэсія — строга спыні. Калі дзіця ў нейкі момант паводзіць сябе адэкватна сітуацыі — заўваж тое і пахвалі, абазначыўшы яго добрую якасць, якая праявілася ў дадзены момант. Палівай кветачкі, а не пустазелле». Гэта значыць, жаданыя якасці ці навыкі мы заўважаем, накіроўваем на іх увагу. А тое, што нам не падабаецца, проста ігнаруем (калі гэта не небяспечна для жыцця, вядома). Мне здаецца, такое правіла можна прымяняць не толькі ў дачыненні да дзяцей, але і да ўсіх без выключэння.

Калі я была на рабоце, муж даслаў мне відэа. На ім Сымон еў боршч, прычым кавалачкі моркву з супу былі ў яго і на твары, і на валасах. Маіх хлопчыкаў тое весяліла, яны смяяліся. «Малы не пераапранаўся пасля садка, — маланкай праносілася думка ў маёй галаве. — Я ж прасіла...» Пальцы на аўтамаце пачалі набіраць заўвагу мужу. Але ў нейкі момант я ў думках паставіла сябе на яго месца і... адаслала вясёлы смайл з подпісам: «Я так рада, што вам весела і што Сымону спадабаўся мой суп». Пасля абмяркоўвалі згаданую сітуацыю з мужам: ён пагадзіўся, што калі б я пачала крытыкаваць, жаданне старацца і ў далейшым заставацца з Сымонам (ну ці як мінімум дзяліцца нейкімі відэапавемленнямі) значна зменшылася б.

Трэба быць вельмі асцярожнымі са словамі, рэзкімі ацэнкамі. Старацца заўважаць больш станоўчага і акцэнтаваць на гэтым увагу — і здарыцца цуд... У чалавека вырастуць крылы, з'явяцца сілы і жаданне радаваць і здзіўляць яшчэ больш. Пастаянная ж крытыка па дробязях ні да чога добрага не прывядзе. Таму, перш чым чарговы раз абурыцца, што паўсюль раскіданы брудныя шкарпэткі ці суп недасолены, лепш моўчкі закінуць тыя ў «пралку» і скарыстацца сальніцай. Дый усміхнуцца і падумаць, якая ж гэта дробязь і ці ж варта з-за яе псаваць чалавеку настрой!

«Маёй свекрыві ўсё не падабаецца, — кажа знаёмая. — Вось нядаўна даслала ёй сямейнае фота. Адмыслова доўга выбірала ідэальнае: здаецца, усе прыгожыя, шчаслівыя, усмешлівыя, няма да чаго прычапіцца. Не! Праз хвіліну прыходзіць паведамленне: «Што за жудасная прычоска ў Сяргея!!!». Гэта прытым, што апошнія пяць гадоў стрыгу Сяргея я, і яму тая прычоска даспадобы». Не падабаецца маці, і як сын адзяваецца, як бавіць час. Лічыць, што толькі яна ведае, як яму лепш. І нават не дапускае думкі, што ў кожнага чалавека можа быць сваё ўяўленне пра тое «лепш». І кожны з нас мае на гэта права, якое, каб захаваць добрыя адносіны, трэба паважаць.

Мой муж, напрыклад, калі яму спадабалася, як яго пракансультавалі ў будаўнічай краме (дзе апошнія чатыры гады бывае вельмі часта), не шкадуе часу і просіць кнігу заўваг і прапаноў. Не, не для таго, каб паскардзіцца, а каб напісаць штосьці добрае ў адрас чалавека. Як правіла, яно выклікае здзіўленне! Бо, сапраўды, заўважце, дрэнныя каментарыі мы пішам тут жа, а добрае кажам рэдка...

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Тыя, хто побач

ПАЛЁТЫ Ў ВАДЗЕ

і іншыя сакрэты сямейнага тымбілдынгу ад Рыгора і Настассі Зудзілавых

Пакуль міжнародныя чыноўнікі адхіляюць беларускіх спартсменаў ад буйных стартаў, тыя працягваюць упарта трэніравацца і самаўдасканальвацца. У цяжкія часы лепш трымацца разам — так прасцей справіцца з усімі выклікамі. А майстар-клас у гэтым могуць паказаць брат і сястра Настасся і Рыгор Зудзілавы. У абодвух спартсменаў прыроджаная частковая атрафія зрокавага нерва. Абодва — выпускнікі Наваполацкай СДЮШАР «Нафтан». Сёння яны — члены нацыянальнай паралімпійскай каманды па плаванні. Разам трэніруюцца, выступаюць на спаборніцтвах. Праўда, з невялікім адрозненнем. Настасся плавае брасам, а Рыгор — кролем. Таму і ўзнагарод у Рыгора больш: ён старэйшы, і кролем плывуць больш дыстанцый. На міжнародных летніх гульнях паралімпійцаў «Мы разам. Спорт», што прайшлі ў Сочы, Рыгор Зудзілаў заваяваў чатыры залатыя медалі, Настасся — адзін. Але ў гэтай сям'і колькасць узнагарод і іх вартасць — зусім не галоўнае.

ДЗЕ АДЗІН, ТАМ І ДРУГАЯ

Малодшыя заўсёды паўтараюць за старшэйшымі. Выдатна, калі гэта станоўчыя прыклады. У прыватнасці, спорт, як тое атрымалася ў сям'і Настассі і Рыгора Зудзілавых. Старэйшы брат прыйшоў у басейн у восем гадоў, маладзейшая на два гады Насця ад брата не адставала і пачала плаваць у дзевяць гадоў. І вось ужо больш за 10 гадоў брат і сястра з Наваполацка разам праводзяць у басейне амаль увесь час, разам трэніруюцца і выступаюць на спаборніцтвах.

«Мне з дзяцінства падабалася водная стыхія. Аднак з рознастайных відаў спорту больш за ўсё цікавіла барацьба. Але праз праблемы са зрокам дактары забаранілі займацца барацьбой. Нават былі размовы, што і плаваць нельга. Маўляў, празмерныя фізічныя нагрузкі, ціск пры ныранні могуць негатыўна паўплываць на вочы. Прыйшлося дактароў паўгаворваць. З маім дыягназам мне можна плаваць, але медыкі вырашылі перастрахавацца. Таму я з дзяцінства навучыўся сачыць за сваім здароўем. Так не склалася мая барцоўская кар'ера, але пачалася кар'ера плыўца», — успамінае Рыгор.

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)

Ёсць пытанне

ЧАЛАВЕКУ ПАТРЭБЕН ЧАЛАВЕК

Як справіцца з адзінотай у сталым узросце?

У краінах з традыцыйна высокай працягласцю жыцця створана так званая культура даўгалецця, адзначаюць медыкі. Яна заключаецца ў стварэнні ўмоў для актыўнасці: пажылыя людзі не сядзяць на сваіх паверхах або за платамі дамоў ці лецішчаў. Яны сустракаюцца, маюць пастаянныя зносіны адзін з адным. Для гэтага многае робіцца дзяржавамі, арыентаванымі на доўгае жыццё сваіх грамадзян: напрыклад, ствараюцца спецыяльныя зоны, дзе пенсіянеры могуць сумесна правесці вольны час. Але вялікая і роля сацыякультурных традыцый, успрымання жыцця самімі пажылымі людзьмі. На жаль, канстатуюць геронтолагі, для нашых пажылых жаданне менавіта жыць, а не дажываць, пакуль не асабліва характэрна. І жаданне гэта трэба выхоўваць.

— Адзінота — гэта ў цэлым праблема сучаснага свету, — падкрэслівае **галоўны герыятр Міністэрства аховы здароўя Беларусі Людміла ЖЫЛЕВІЧ.** — І гэтая тэндэнцыя будзе нарастаць. Мы бачым, што практычна паўсюдна ў еўрапейскіх краінах знікаецца нараджальнасць. Праслойка моладзі і людзей сярэдняга ўзросту, якія павінны ўзяць на сябе клопат пра пенсіянераў, становіцца ўсё танчэйшай. Калі пастарэюць тыя, каму цяпер 35—40 гадоў, гэта будзе ў асноўным пакаленне адзінокіх пажылых людзей. І мы павінны гэтыя праблемы прагназаваць, быць да іх гатовыя.

(Заканчэнне на 4-й стар. «СГ».)

Вы прасілі расказаць...

ХВАРОБА, АСАБЛІВАСЦІ ХАРАКТАРУ ЦІ НЯВЫХАВАНАСЦЬ?

Як дапамагчы дзіцяці з сіндромам дэфіцыту ўвагі з гіперактыўнасцю

Сіндром дэфіцыту ўвагі з гіперактыўнасцю — пэўныя парушэнні ў псіхаэмацыянальным развіцці дзіцяці. Першыя сімптомы пачынаюць турбаваць з трох гадоў: малы не можа ўседзець на месцы і ўсяляк спрабуе прыцягнуць да сябе ўвагу знарочыстым непаслушэнствам.

Многія бацькі не лічаць неабходнасцю змагацца з сіндромам гіперактыўнасці ў дзяцей, спісваючы дрэнныя паводзіны на ўзрост. Аднак у далейшым хвароба абарочваецца ў школьніка сур'ёзнымі праблемамі: няўменнем канцэнтраваць увагу, непаспяховасцю, частай крытыкай з боку настаўнікаў і сяброў, сацыяльнай ізаляцыяй, нервовымі зрывамі.

Гіперактыўнасць з'яўляецца дысфункцыяй цэнтральнай нервовай сістэмы. Калі яе не лячыць у дзяцінстве, расстройства можа моцна паўплываць на якасць жыцця дарослага чалавека.

Хлопчыкі хварэюць часцей

Хоць неймаверная рухомасць такіх дзяцей адразу кідаецца ў вочы, асноўная прыкмета захворвання ўсё ж не гэта, а кароткі прамежак увагі: дзіця не можа засяродзіцца ні на чым — гульня гэта, вучоба ці прагляд тэлеперадачы.

Пашкоджанне мозга ў такіх дзяцей няма — у іх ёсць невялікія функцыянальныя расстройствы цэнтральнай нервовай сістэмы.

У хлопчыкаў гэта захворванне сустракаецца ў 4—9 разоў часцей, чым у дзяўчынак. Мацней за ўсё яно выяўляецца ў 6—12 гадоў. А далей праблема з медыцынскай і педагагічнай ператвараецца ў сацыяльную: не дасягаючы поспехаў у вучобе, атрымліваючы за дрэнныя паводзіны штурхялі і аплявухі дома, такія дзеці паводзяць сябе ўсё горш і горш. Гэта паказвае і статыстыка: сярод «цяжкіх» дзяцей любога ўзросту шмат маюць сіндром дэфіцыту ўвагі з гіперактыўнасцю.

Своечасовая карэкцыя парушэнняў, у тым ліку праз фарміраванне правільных установак паводзін, стварэнне спрыяльнага побыту і атмасферы, у якіх выхоўваецца і навучаецца дзіця, у многім прадухіляюць развіццё негатыўных праяў і наступстваў гіперкінетычнага расстройства.

Калі такое дзіця паступае ў школу, аказваецца, што яно вельмі адрозніваецца ад іншых. Прадукцыйна працаваць яно можа не больш за 5—15 хвілін, потым 3—7 хвілін яго мозг «адпачывае», назапашваючы энергію і сілы для наступнага працоўнага цыкла. Тым часам дзіця займаецца староннімі справамі і на словы настаўніка не рэагуе. Затым разумовая актыўнасць у яго аднаўляецца, і яно зноў працуе 5—15 хвілін, пасля чаго... мозг зноў «адключаецца».

Такое дзіця можа ўтрымліваць у галаве і аперыраваць невялікім аб'ёмам інфармацыі, большасць новых звестак яно неўзабаве забывае. І доўгачасовая памяць у яго слабая. Яму бывае цяжка засвоіць чытанне, пісьмо і лік, але не таму, што ў яго паніжаны каэфіцыент інтэлекту, а таму, што парушана ўспрыманне. У 7 гадоў такое дзіця, як правіла, яшчэ не гатовае да навучання ў школе, у яго не адбылося поўнага саспявання мазгавых функцый.

Гіперактыўны малы ўвесь час спяшаецца, мітусіцца, бязмэтна хапае прадметы, прыступае да задання, не даслухаўшы настаўніка... Пальцы яго ўвесь час пастукваюць па стале, часам дрыжаць, ногі разгойдваюцца. Яму цяжка самаарганізавацца. У гутарцы ён пераскоквае з тэмы на тэму, можа пакутаваць на цікі, грымаснічаць, здзяйсняць непатрэбныя і дакучлівыя рухі.

У 68 % такіх жыўчыкаў адзначаюцца парушэнні сну, у 40 % — начное нетрыманне мачы. Такія дзеці імпульсіўныя, узбудлівыя і агрэсіўныя. Яны ўвесь час унутрана напружаныя, у іх імгненна мяняецца настрой, яны часта перажываюць пачуццё страху і павышаную трывожнасць.

Малому складана ладзіць і з аднагодкамі. Ён адстае ад іх у псіхічным развіцці, але імкнецца камандаваць і кіраваць. Цяжка складваюцца ў яго адносіны і з дарослымі. Пакаранні на яго не дзейнічаюць, а пахвала не стымулюе добрыя паводзіны. Менавіта «невыхавальнасць» прымушае бацькоў і настаўнікаў задумацца, а ці не трэба паказаць яго ўрачу?

Сёння навукоўцы лічаць, што сіндром дэфіцыту ўвагі з гіперактыўнасцю можа быць выкліканы некалькімі прычынамі. Сярод іх — ускладненні падчас цяжарнасці маці (перанесеныя інфекцыі, прыём некаторых медыкаментаў, несумяшчальнасць крыві маці і дзіцяці); ускладненні падчас родаў (траўмы дзіцяці, нават лёгкая гіпаксія ў неданошаных); хвароба дзіцяці (атручванне ўгарным газам, энцэфаліты, менінгіты, пашкоджанні сэрца); генетычная схільнасць (яна сустракаецца ў 20—30 % выпадкаў, многія бацькі, дзеці якіх гіперактыўныя, былі такімі ж у дзяцінстве); алкагалізм і псіхічныя захворванні ў бацькоў.

Не таблеткі, а работа з псіхолагам і бацькамі

Пры сіндроме дэфіцыту ўвагі з гіперактыўнасцю не існуе ўніверсальнай таблеткі. У тэрапіі лекавыя прэпараты другарадныя, іх прызначэнне апраўдана толькі ў 10 % выпадкаў. Па вялікім рахунку гаворка ідзе нават не пра лячэнне ў шырока вядомым сэнсе, а пра карэкцыю парушэнняў паводзін. Гэта значыць, галоўная роля адведзена зусім не ўрачам, а псіхолагам, педагогам і ў першую чаргу бацькам. На апошніх ускладаецца асаблівая адказнасць.

Як дапамагчы, а не нашкодзіць гіперактыўнаму дзіцяці падчас навукова-практычнага адукацыйнага семінара «Парушэнні паводзін у дзяцей у практыцы ўрача першаснага звяна» расказала **намеснік галоўнага ўрача па медыцынскай частцы Мінскага гарадскога клінічнага цэнтра дзіцячай псіхіятрыі і псіхатэрапіі, галоўны пазаштатны дзіцячы псіхіятр Міністэрства аховы здароўя Вольга ЛІТВІНАВА.**

Адсутнасць актыўнага медыкаментознага лячэння не павінна ствараць у дарослых, якія выхоўваюць дзіця з гіперактыўнасцю, ілюзію «бяскрыўднасці» расстройстваў увагі і паводзін і лжывых надзей: маўляў, нічога страшнага, з часам перарасце. Сапраўды, многія клінічныя праявы па меры сталення згасаюць, становяцца менш выяўленымі. Многія, але не ўсе.

— Напрыклад, кагнітыўныя асаблівасці, абумоўленыя дэфіцытам увагі, захоўваюцца ў большасці людзей у любым узросце, — тлумачыць Вольга Літвінава. — Па меры сталення дзеці з сіндромам дэфіцыту ўвагі з гіперактыўнасцю схільныя да фарміравання дэвіянтных паводзін, якія характарызуюцца паталагічнай залежнасцю ад алкаголю і іншых псіхаактыўных рэчываў. У будучыні высокая рызыка фарміравання расстройстваў асобы і іншых псіхічных парушэнняў. На жаль, усё гэта стварае неспрыяльны фон для поспехаў у адукацыі і прафесійных дасягненняў.

Своечасовая карэкцыя парушэнняў, у тым ліку праз фарміраванне правільных установак паводзін, стварэнне спрыяльнага побыту і атмасферы, у якіх выхоўваецца і навучаецца дзіця, у многім прадухіляюць развіццё негатыўных праяў і наступстваў гіперкінетычнага расстройства.

Чым могуць дапамагчы бацькі?

Ад дарослых залежыць псіхалагічнае становішча ў сям'і. Яно павінна быць спакойным і камфортным. Не рэдкасць, калі парушэнні паводзін аказваюцца рэакцыяй дзіцяці на траўміруючыя абставіны, напрыклад на крызісную сітуацыю ў сям'і, канфлікты з бацькамі або братамі-сёстрамі, развод бацькоў, адчуванне непатрэбнасці, адзіноты.

Калі такое дзіця паступае ў школу, аказваецца, што яно вельмі адрозніваецца ад іншых. Прадукцыйна працаваць яно можа не больш за 5—15 хвілін, потым 3—7 хвілін яго мозг «адпачывае», назапашваючы энергію і сілы для наступнага працоўнага цыкла.

Дакладны рэжым дня ў сям'і з гіперактыўным дзіцем абавязковы. Ён робіць жыццё ўсёй сям'і больш упарадкаваным.

✓ Навучыце дзіця правільна размяркоўваць сілы, каб захоўваць максімум энергіі на эфектыўную дзейнасць (напрыклад, урокі ў школе або выкананне хатняга задання), а не распыляць яе на другарадныя і непрынцыповыя заданні (напрыклад, зашпільванне гузікаў на кашулі — няхай лепш надзене футболку без зашпілек).

✓ Не прасіце гіперактыўнае дзіця ўзяць сябе ў рукі — лепш навучыце яго кіраваць сабой. Кантраляваць свае эмоцыі і выпусціць пару яму дапамогуць «агрэсіўныя» гульні. Пры гэтым трэба дакладна агаварыць забароненыя, недапушчальныя прыёмы: «Хочаш біць палкай — бі, але не па жывых істотах» (людзях, жывёлах, раслінах). Гіперактыўнаму дзіцяці проста неабходна выплёскваць энергію вонкі — навучыце яго гэта рабіць без шкоды для сябе і навакольных.

✓ Засцерагайце дзяцей ад ператамлення, звязанага з залішняй колькасцю ўражанняў (тэлевізар, камп'ютар), па гэтай жа прычыне пазбягайце месцаў з вялікай колькасцю людзей (крамы, рынкі, масавыя мерапрыемствы).

✓ Недахоп фізічнай актыўнасці можа стаць прычынай павышанай узбуджальнасці. Нельга стрымліваць натуральную патрэбу дзіцяці пагуляць у шумныя гульні, павесяліцца, пабегаць, паскакаць. Таму спартыўныя секцыі і рухомыя гульні павінны быць у раскладзе гіперактыўнага дзіцяці штодзень.

Усе дарослыя члены сям'і павінны прытрымлівацца адзінай лініі паводзін у выхаванні дзіцяці. Падчас выканання хатніх заданняў варта прыбраць усе раздражняльныя фактары. Адна з яркіх клінічных прыкмет расстройства — гэта цяжкасці або няздольнасць дзіцяці ўключыцца ў працу, трымаць увагу падчас працоўнага працэсу і давесці свае дзеянні да канца. Не трэба ўскладняць яму і без таго складаную з-за слабасці функцыянавання нервовай сістэмы задачу. Нішто не павінна адцягваць увагу. Кожныя 15—20 хвілін дазваляйце яму рабіць 5-хвілінны перапынак, каб зняць напружанне і пазбавіцца назапашанай энергіі.

> Стаўце перад дзіцем канкрэтныя задачы, фармулюючы іх сцісла, выразна і ясна. Вялізныя, шматслоўныя заданні гіперактыўнае дзіця папросту не ўспрыме і пакіне без увагі. Не варта даваць некалькі заданняў адразу, напрыклад «ідзі ў свой пакой, пазбірай цацкі, потым памый рукі і сядай абедаць». Паслядоўна прасіце выканаць кожнае ўказанне.

Падмацоўвайце вусныя інструкцыі візуальна. Гэта можа быць маляўнічы штодзённік, куды вы разам з дзіцем будзеце запісваць, напрыклад, час прыёму ежы, выканання хатніх заданняў, прагулак і сну.

— Выкананне любога задання павінна быць абмежавана пэўнымі часовымі рамкамі. Пры сіндроме дэфіцыту ўвагі характэрна скажонае ўспрыманне часу. Такім дзецям цяжка кіраваць часам, правільна яго разлічыць, яны заўсёды схільныя зацягваць працэс, — расказвае Вольга Літвінава.

Абавязкова хваліце дзіця ў кожным выпадку, калі яму ўдалося давесці пачатую справу да канца. У кампетэнцыі бацькоў — вызначыць рамкі і крытэрыі паводзін дзіцяці. Прыдумайце знакавую або бальную сістэму ўзнагароды, напрыклад адзначайце зорачкай кожны добры ўчынак, а за пэўную колькасць зорачак дарыце дзіцяці цацку або ласунак. Можна завесці дзённік самакантролю і адзначаць там разам з дзіцем яго поспехі ў садку, школе ці дома. Узнагароджанне для такога дзіцяці мае вялікае значэнне, прычым яно павінна быць хуткім, а не адтэрмінаваным у часе. У адваротным выпадку дзіця страціць матывацыю.

Перыядычна з боку людзей, асабліва тых, хто не ведае праблематыкі расстройства, паводзіны гіперактыўных дзяцей могуць быць расцэнены як нявыхаванасць, грубасць, неадэкватнасць. Бацькі павінны дакладна растлумачыць дзіцяці правілы паводзін у розных сітуацыях. Але разам з тым колькасць забарон і абмежаванняў трэба звесці да разумнага мінімуму. Татальны кантроль, забароны і абмежаванні не дапамогуць, а, наадварот, пагоршаць праявы паводзінскіх парушэнняў.

Алена КРАВЕЦ.

ПАЛЁТЫ Ў ВАДЗЕ...

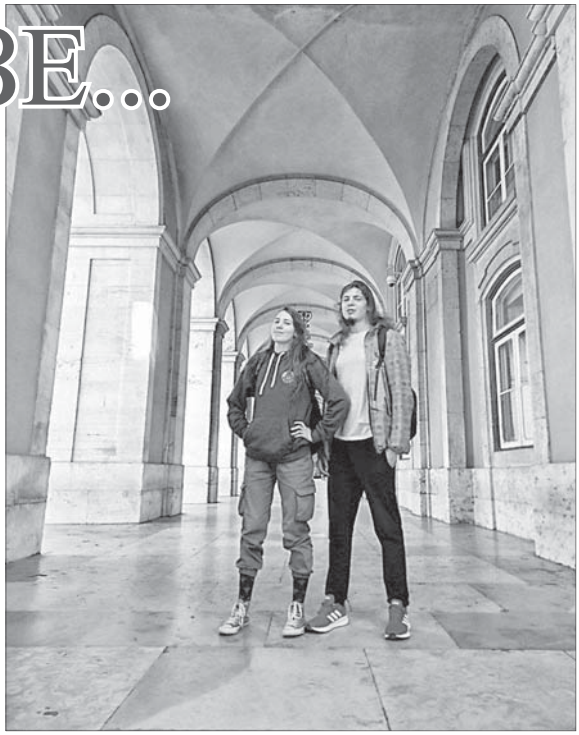

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

«Ну, барацьба ў нашым жыцці таксама была. Як і належыць брату і сястры, мы ў дзяцінстве біліся. Прычыны? Ну хіба яны патрэбныя для дзіцячых боек? Грыша, зразумела, быў мацнейшы за мяне, але ж і я не баязліўка. Ужо тады навучылася не здавацца», — смяецца Насця. — «У дзяцінстве мне хацелася не толькі плаваць, але і лятаць. Ды тое аказался не так проста, і Грыша сказаў, што плаваць — гэта амаль як лятаць, толькі ў вадзе. І я вырашыла, што хачу плаваць. Добра памятаю, што было вельмі, ну вельмі ж холадна! А я яшчэ была худой, і ўсе перажывалі, як я буду трымацца на вадзе. Акрамя ўсяго, у вадзе ад холаду я станавілася амаль сіняя — «цудоўнае» відовішча!» — згадвае пачатак сваёй спартыўнай кар'еры Настасся.

Аднак афіцыйны пачатак кар'еры ў брата і сястры здарыўся крыху пазней. Пяты клас стаў для Грышы спартыўным. Тады ўжо і трэніроўкі аказаліся больш сур'ёзнымі, і адказнасць значна выраслa. Неверагодна, але факт: Рыгор Зудзілаў — адзін з тых спартсменаў, хто скончыў школу з залатым медалём. «Не скажу, што я вельмі стараўся вучыцца ў школе, неяк лёгка ўсе давалася і настаўнікі дапамагалі, бо разумелі, што праз плаваць. Гісторыя стала набіраць абароты. Цяпер у Наваполацку прыклад Насці і Грышы збіраецца пераняць іх малодшая сястра. У яе таксама праблемы са зрокам, але ўзор старэйшых мацнейшы за ўсе перашкоды. Праўда, не абыходзіцца без сумненняў. «Ёй прапанавалі перайсці ў спартыўны клас. Але для гэтага трэба мяняць школу. І мы баімся, каб яна не паўтарыла маю памылку. Дзеля спартыўнага класа я памяняла школу, але сяброў там не знайшла. І чатыры гады жыла без сяброў. Не самыя прыемныя ўспаміны, але як ёсць, магчыма, гэта зрабіла мяне мацнейшай. Дарэчы, з таго нашага спартыўнага класа ніхто не займаецца прафесійным плаваннем, акрамя мяне. Ну гэта так, дарэчы», — дзеліцца Настасся.

САМАЕ МОЦНАЕ СЯБРОЎСТВА

У 2015 годзе Настассю і Рыгора Зудзілавых заўважылі як здольных плыўцоў і запрасілі на вучэбна-трэніровачны збор у Мінск. Падзея была вельмі важнай і... цяжкай. Падлеткам прыйшлося самастойна жыць у вялікім незнаёмым горадзе. Але ж удваіх прасцей. І бацькам, вядома, спакайней, што дзеці разам. «Спачатку ў мяне зусім не атрымлівалася жыць самастойна, я вельмі радавалася, што побач старэйшы брат. Адна зусім

Нават траўмы ў іх былі адны на дваіх, абодва перанеслі разрывы сятчаткі вока. Для плыўцоў з парушэннямі зроку гэта не навіна. З-за размерных фізічных нагрузак такое часта здараецца. На жаль, праблемы са здароўем часам перашкаджаюць спартсменам выступаць. На міжнародных спаборніцтвах «Мы разам. Спорт» у Сочы такое здарылася з Настассяй. І зусім не ад дрэннай падрыхтоўкі. «Перад стартамі я ўжо даўно не хвалююся. Нервуюся толькі, калі чагосьці не ведаю. У Сочы некалькі разоў мяняўся расклад. Мяне гэта нервавала. Такое ж здарылася і ў дзень эстафеты. Я прыехала на размінку і даведалася, што старт эстафеты будзе на некалькі гадзін раней. А ў мяне з сабой нічога няма, я не рыхтавалася. Ну што рабіць, паехала па рэчы і ўжо ў нумары зразумела, што выступаць не буду. У мяне часам здараецца мігрэнь, і ў той дзень ад нерваў яна пачалася зноў. Папрасіла сяброў пазваніць трэнеру, таму што сама я ўжо не адрознівала лічбы і літары на экране тэлефона. І калі нашы дзяўчаты плылі эстафету, я тры гадзіны ляжала на падлозе ў ваннай — гэта было адзінае месца, дзе я магла больш-менш нармальна сябе адчуваць», — расказвае Настасся. Рыгор жа ў той час выступаў на дыстанцыі — што рабіць, калі трэба плысці. Дарэчы, пра гэты выпадак брат і сястра расказалі бацькам толькі праз час — не хацелі іх палохаць і турбаваць.

Паралімпійская зборная па плаванні.

трэніроўкі я магу нешта прапусціць, ішлі насустрач. Галоўнае — не ленавацца. Як і ў любой справе», — тлумачыць спарстмен.

«У нас ёсць традыцыйнае свята — дзень, калі мама з татам пазнаёміліся. Мы п'ём таматны сок і ядзім чыпсы».

Шлях у вялікі спорт за братам паўтарыла і Настасся. Але ёй давялося пераадолець некаторыя складанасці. У шостым класе кардыёлаг забараніў дзяўчынцы плаваць — пралапс клапана сэрца. «Шосты і сёмы клас я не трэніравалася. Нават пайшла ў мастацкую школу. На занятках сядзела з біноклем... І аднойчы адчула, што хачу вярнуцца ў басейн», — успамінае Насця. І вярнулася. Праблемы з сэрцам вырашыліся, медыкі зноў дазволілі не справілася б, нават у магазін баялася хадзіць... Не ведала, якія рэчы з сабой браць, везла ўсё, што можна, акрамя патрэбнага. Вельмі пашанцавала, што Грыша быў побач. Мы разам елі салаты з крамы, у якіх адзін маянэз, пілі чай і так спраўляліся», — расказвае Насця. Рыгор прызнецца, што з сястрой яму таксама было камфортней. Яна лепш бачыць і дапамагала брату арыентавацца ў горадзе. Нават ісці па незнаёмых вуліцах пасля трэніроўкі таксама прасцей. Так паступова расквітнела самае моцнае сяброўства — брата і сястры.

Разам яны вучыліся ў Беларускім дзяржаўным універсітэце фізкультуры па спецыяльнасці «Трэнер-выкладчык». Няхай і з розніцай у некалькі курсаў. Аказваецца, гэта вельмі зручна. У дадзеным выпадку — для Настассі. Заўсёды ёсць каму дапамагчы падчас сесіі, ёсць у каго ўзяць канспекты і падручнікі.

Аснова такога спартыўнага тандэма — падтрымка. Часам Настасся выводзіць Рыгора на старт: «Калі на мяне ўскаладаюць адказнасць, я стараюся на сто працэнтаў. Таму калі я выводжу Грышу на старт, задаю яму тысячу і адно пытанне: ці не пара ісці, ці ўзяў ён акуляры, ці не забыў шапачку... Не думаю, што яму тое вельмі падабаецца, але што ж рабіць?». Саперніцтва паміж імі няма ніякага. Па колькасці медалёў адно аднаго абганяць не імкнуцца, перамогам шчыра радуюцца. Настасся любіць разглядаць медалі брата — для натхнення. Цікава, што Зудзілава — бадай ці не адзіная спартсменка, якой бронзавыя ўзнагароды падабаюцца больш, чым залатыя. Кажа, што выглядаюць яны прыгажэй. Адно слова — дзяўчына...

У Рыгора больш практычны падыход — галоўнае, каб быў медаль. І гэта лёгка растлумачыць. Рыгор Зудзілаў — малады бацька паўтарагадовага сына. «Я стараюся як мага больш увагі ўдзяляць яму, дапамагаць жонцы. Пакарміць, памыць, пакласці спаць — усё гэта магу. Мы пароўну дзелім абавязкі і цудоўна спраўляемся самі. Бываюць, вядома, моманты, калі цяжка. Вось цяпер зубы рэжуцца, спім па дзве гадзіны ў суткі», — расказвае малады бацька. Настасся, якая жыве з сям'ёй брата, — асабісты аніматар маленькага Зудзілава. «Я магу нават пайграць яму на дудцы. Малому падабаецца музыка, але не падабаецца, калі я фальшыўлю. Пачынае гарланіць, калі ў мяне не атрымліваецца. Не цэніць мае старанні. А калі атрымліваецца, то задаволена смяецца», — дзеліцца Настасся.

«Калі нашы дзяўчаты плылі эстафету, я тры гадзіны ляжала на падлозе ў ваннай — гэта было адзінае месца, дзе я магла больш-менш нармальна сябе адчуваць».

«ЛЕДЗЬ НЕ ЗМЫЛА Ў АКІЯН»

Бацькі Настассі і Рыгора жывуць у Навапалоцку. Спартыўны графік не дазваляе брату і сястры часта прыязджаць у бацькоўскі дом. Але калі выпадае такая магчымасць, яны імкнуцца як мага цікавей правесці час разам: «У нас ёсць традыцыйнае свята — дзень, калі мама з татам пазнаёміліся. Мы п'ём таматны сок і ядзім чыпсы. Трэба яшчэ выключыць святло і запаліць свечкі. Бо так было ў дзень іх знаёмства — 18 студзеня. Цяпер не заўсёды атрымліваецца сабрацца поўным саставам. Але мы стараемся тую мілую традыцыю не забываць. Як і многія сем'і, збіраемся на дачы, асабліва на дні нараджэння. Рэжам вядро салаты, гатуем вядро шашлыкоў, прыдумваем конкурсы».

Галоўны трэнер нацыянальнай паралімпійскай каманды па плаванні Генадзь Вішнякоў неаднаразова адзначаў, што ганарыцца сваёй дружнай камандай спартсменаў. Рыгор і Настасся Зудзілавы пацвярджаюць словы свайго трэнера. У іх агульныя сябры па камандзе, і гэта дазваляе камфортней сябе адчуваць на вучэбна-трэніровачных зборах і спаборніцтвах. Хоць часам і дадае турбот. Напрыклад, на Паралімпійскіх гульнях у Токіа ў Рыгора выявілі каранавірусную інфекцыю, спарстмена памясцілі ў ізалятар. А Настасся мала таго, што перажывала за брата, дык яшчэ і хвалявалася за тое, каб яе тэст быў адмоўным. Нават снілася, што яе таксама забіраюць у ізалятар. Затое на Гульнях у Рыа была адваротная сітуацыя — вясёлая: «Увесь час было горача, да 35 градусаў. А ў дзень, калі ў нас быў вольны час, стала 18 градусаў, дождж, вецер. Мы прыехалі на пляж паглядзець на акіян. Па калена зайшлі ў ваду — і нас абдало халоднай хваляй... Уражанні незабыўныя!» — з настальгіяй распавядае Насця. Дарэчы, у планах спартсменкі — выступіць на яшчэ адных Паралімпійскіх гульнях.

Журналісты шмат пісалі пра спартыўную мару Настассі Зудзілавай — пераплыць Ла-Манш. Аднак тое не зусім праўда. «У 2015 годзе ў мяне першы раз бралі інтэрв'ю і спыталі пра маю спартыўную мару. Я вырашыла, што трэба прыдумаць нешта арыгінальнае, і сказала, што хачу пераплыць Ла-Манш. Тады мне было 14 гадоў і я вырашыла, што гэта вельмі арыгінальна. А сёння разумею: праплысці 32 кіламетры ў халоднай вадзе — не самы ўдалы план», — раскрывае карты Настасся. А вось у Рыгора ёсць больш рэальная мэта — прабегчы марафон. Так, 42 кіламетры, каб праверыць свае сілы і здольнасці. Хіба ў спорце гэтага мала?

А што да спорту, то ў брата і сястры мэты супадаюць — забяспечыць сабе фінансавую стабільнасць і паціху заканчваць з плаваннем. Але Рыгор у будучыні ўсё роўна плануе заставацца ў плаванні, толькі ўжо на трэнерскай пасадзе. Тут іх погляды з сястрой разыходзяцца. Настасся хоча развітацца са спортам: стамілася ад яго, ды і ў творчасць цягне. Калі брат і сястра Зудзілавы плануюць скончыць сваю спартыўную кар'еру — не ўдакладняецца. Сёння ў іх віруе работа, рыхтуюцца да чэмпіянату краіны, да наступных стартаў. Зразумела, разам. Свайм прынцыпам яны не здраджваюць: «Мы не стамляемся адно ад аднаго, а падтрымліваем. Родны чалавек — заўсёды самая моцная апора ў жыцці».

Валерыя СЦЯЦКО.

ЧАЛАВЕКУ ПАТРЭБЕН ЧАЛАВЕК

Адзін дома

У сучаснай геранталогіі ёсць паняцце «сацыяльныя герыятрычныя сімптомы», яны характэрныя для многіх краін. Калі з адзінотай сутыкаецца малады чалавек, гэта, безумоўна, дрэнна. Але ён у большай ступені здольны знайсці тое асяроддзе, якое дапаможа яму справіцца з адзінотай. З узростам людзі непазбежна губляюць значную частку сваіх сяброў і звыклае сацыяльнае асяроддзе. І чым даўжэй мы жывём, тым вышэйшая верагоднасць застацца ў адзіноце. Нават нараджэнне дзяцей — не гарантыя, што ў старэчым узросце вы не застаняцеся сам-насам з сабою. Дзеці вырастаюць і нярэдка раз'язджаюцца, сябры паміраюць або таксама становяцца нямоглымі, прафесійныя задачы і зносіны з калегамі застаюцца ў мінулым. І чалавек жыве тымі рэшткамі інфармацыйнага поля, якое было ў яго калісьці. А ў сучаснасці кола зносін часам звужаецца да тэлевізара. Велізарную ролю тут адыгрывае і фізічнае старэнне. Бо з узростам мы становімся заложнікамі свайго цела, яго магчымасцяў, якія скарачаюцца, хранічных хвароб. Пагаршаецца зрок, і чытаць становіцца цяжка. Псуецца слых. Становіцца складана спусціцца без старонняй дапамогі на вуліцу — нават з трэцяга паверха, не кажучы ўжо пра пяты. Між тым вельмі многія старыя жывуць у пяціпавярховуках без ліфта. Медыкі называюць такіх адзінокіх пенсіянераў «вязнямі паверхаў». У зімовае надвор'е, калі становіцца слізка, пажылыя людзі застаюцца «ў зняволенні» ў сваіх кватэрах часам на доўгія тыдні.

Варыянты ёсць

Сёння ў Беларусі створаны і досыць эфектыўна працуюць розныя формы дапамогі адзінокім пажылым людзям, накіраваныя на падтрыманне якасці іх жыцця, распавяла галоўны герантолаг краіны. І калі чалавек па прычыне ўзросту ўжо не можа даглядаць сябе, сітуацыя для яго небезвыходная. Але вельмі важна, каб ён назаўсёды сышлі), ад сваіх блізкіх (яны далёка або занадта занятыя сабой). І пры гэтым ён не заўсёды гатовы атрымаць дапамогу ад дзяржавы.

— Справа ў тым, што часцей за ўсё адзінокія пажылыя людзі хочуць заставацца ў сваім доме. Гэта ўласціва чалавеку — жаданне старэць каля свайго ачага. Гэты тэзіс ментальна прысутнічае ў галаве ў кожнага. І да таго моманту, калі трэба шукаць установу, дзе чалавеку забяспечылі б догляд і ён мог бы мірна дажыць, ён ужо вельмі ўразлівы кагнітыўна, бо ў сталым узросце любыя перамены — глыбокі стрэс, а адаптацыйныя механізмы зніжаныя з прычыны ўзросту...

«Старайцеся бачыць пазітыў, а не негатыў. Таму што ў гэтым выпадку вы будзеце пазітыў таксама і выпраменьваць, а навакольныя будуць гэта адчуваць і цягнуцца да вас. І значыць, адступіць адзінота».

— Менавіта восенню і зімой яны ўсё больш замыкаюцца ў сваіх дамах, замыкаюцца ў сабе. Між тым даказана, што сацыяльная адзінота — адзін з вядучых фактараў развіцця дэменцыі, іншых герыятрычных сіндромаў, — адзначае Людміла Жылевіч. — Дэпрэсія правакуе кагнітыўныя змены. Пачуцці страху і тугі прыводзяць да пагаршэння сну, хвароб кровазвароту, абвастрэнняў хранічных захворванняў.

Адзінокі пажылы чалавек жыве ў пастаянных турботах, таму што не заўсёды можа дапамагчы сабе і баіцца сваёй бездапаможнасці. Ён не бачыць падтрымкі ад сяброў (таму што яны гэткія ж нямоглыя або ўжо пагадзіўся прыняць такі выхад з сітуацыі.

— Гэта можа быць дом сумеснага пражывання — выдатная форма, якая развіваецца ў большай ступені ў сельскай мясцовасці. З вясновымі прамянямі сонца, на агародзе, пенсіянерам весялей, але позняя восень і зіма становяцца для іх часам стрэсу і дэпрэсіі. Таму на зіму пажылыя людзі аб'ядноўваюцца ў такія дамы, разам вядуць гаспадарку, ім дапамагаюць сацыяльныя работнікі. І гэта вельмі спрыяльна адбіваецца на іх здароўі: клопат адзін пра аднаго, камунікатыўнае асяроддзе, агульныя інтарэсы і нават магчымыя канфлікты з суседзямі — усё гэта падтрымлівае ўцягнутасць у жыццё і прыпыняе кагнітыўныя парушэнні. Гэта вельмі добрая форма дапамогі адзінокім пажылым людзям. Як і яшчэ адна новая форма — замяшчальныя сем'і. Асабліва сем'і з дзецьмі. У дарослых не заўсёды ёсць час на зносіны са старымі, а дзеці гатовыя да дыялогу. У вачах пажылога чалавека ўнукі — гэта перспектывы, будучыня. Яны даюць бабулям і дзядулям прагнасць да жыцця і адчуванне запатрабаванасці. Плюс розныя пакаленні ў сям'і забяспечваюць пастаяннае абнаўленне інфармацыі, і пажылы чалавек не адчувае сябе адзінокім.

Вядома, існуюць і такія традыцыйныя формы, як інтэрнаты і дамы састарэлых. Не кожны гатовы да гэтага, але калі адзінокі пажылы чалавек уступае ў фазу залежнасці ад старонняй дапамогі, якую не могуць у поўнай меры забяспечыць сацыяльныя работнікі і найбліжэйшае асяроддзе, дом састарэлых становіцца адзіным правільным рашэннем.

— Інтэрнаты цяпер мяняюцца, там выкарыстоўваюцца сучасныя методыкі, і, галоўнае, там ёсць людзі. Чалавеку патрэбен чалавек, патрэбны зносіны.

Што рабіць з адзінотай?

Такім чынам, што рабіць пажылому чалавеку з адзінотай?

• Падтрымліваць разумовае і фізічнае здароўе

— Спачатку трэба вырашыць, ці гатовыя вы пайсці на вышэйпералічаныя меры. Калі не гатовыя, катэгарычна адмаўляйце (і такіх людзей нямала), у гэтым выпадку кожны адзінокі пажылы чалавек павінен разумець: ён сам клапоціцца пра сябе, а для гэтага павінен падтрымліваць сваё здароўе, як фізічнае, так і разумовае, каб даўжэй заставацца незалежным. І адзін з аспектаў падтрымання ментальнага (ды і фізічнага) здароўя — імкненне ствараць сацыяльныя сувязі.

У гэтым могуць дапамагчы сучасныя тэхналогіі, кажа галоўны герантолаг.

— Мы заўсёды стараемся матываваць пажылых людзей на навучанне кантактаванню ў сацыяльных сетках. У інтэрнэце ім будзе нескладана знайсці блізкіх па ўзросце людзей, носьбітаў іх агульнага гістарычнага мінулага, з якімі пажылы чалавек лёгка знойдзе паразуменне. І гэта пастаяннае абнаўленне інфармацыі, разнастайнасць, зносіны.

Гаджэты могуць стаць «палачкай-ратавалачкай» для людзей, якія абмежаваны фізічна.

— Часам даводзіцца чуць ад пенсіянераў: не магу асвоіць мабільны тэлефон, камп'ютар або планшэт. Але гэта не так. Як правіла, усё атрымліваецца, калі маладыя людзі з акружэння такога чалавека — сваякі, суседзі, знаёмыя, сацыяльныя работнікі — праявяць настойлівасць і цярпенне.

• «Ісці ў людзі»

Але толькі сацсетак недастаткова, адзначае спецыяліст. Адзінокі пажылы чалавек не павінен ленавацца: яму неабходна «выходзіць у свет», «ісці ў людзі».

— Вядома, прадукты, калі пажылы чалавек гэта ўмее, зручна заказваць анлайн з дастаўкай дадому. Але па бохан хлеба лепш схадзіць самімі нагамі. Атрымаць фізічную нагрузку, а таксама прапрацаваць маўленчую функцыю — пагутарыць з прадаўцамі або навакольнымі. Нават паход у найбліжэйшы прадуктовы магазін дасць зусім іншы дыяпазон уражанняў. А калі не заседжвацца дома, хадзіць у музеі, тэатры, на выставы — гэта дапаможа адчуць сябе больш шчаслівым і стаць здаравейшым.

• Заўважаць пазітыў

— Пажылому чалавеку вельмі важна атрымліваць пазітыўную інфармацыю, — падкрэслівае Людміла Аверкіеўна. — Падчас сімпозіума геранталагаў, што праходзіў у Паўднёвай Карэі, якая лідзіруе па колькасці доўгажыхароў, мне давялося назіраць такую з'яву: людзі, пераважна пажылыя, у шэсць раніцы адпраўляюцца ў горы, каб паглядзець на ўзыход сонца. Яны распавялі, што хочуць атрымаць дозу прыгажосці, каб пражыць свой дзень. Для таго каб пачаць дзень з прыгажосці, нашаму пажылому чалавеку не трэба ехаць у горы на край свету — парадуйцеся, што ў вас каля дома заквітнела вішанька. Або заўважце, як прыгожа клён скідае лісточкі. Старайцеся бачыць пазітыў, а не негатыў. Таму што ў гэтым выпадку вы будзеце пазітыў таксама і выпраменьваць, а навакольныя будуць гэта адчуваць і цягнуцца да вас. І значыць, адступіць адзінота.

• Наладжваць кантакты

— Не чакайце, калі ў вас хтосьці нешта папросіць, — раіць галоўны герыятр. — Прыведу прыклад. У мяне ёсць пажылая суседка, якая даглядае кветнік каля нашага шматпавярховага дома. І ўсе ёй дзякуюць, усе радуюцца прыгажосці. Суседзі кажуць пра яе: «Наша фея». І яна горда ходзіць па двары з гэтым «тытулам». Вельмі важна знайсці асабістую запатрабаванасць. Гэта можа быць клумба. А магчыма, у суседкі першакласнік не можа справіцца з урокамі, а бацькам няма калі займацца з ім — прапануйце сваю дапамогу. На самай справе варыянтаў мноства, калі не будаваць вакол сябе «ахоўную сцяну адзіноты».

Найлепшы спосаб не быць адзінокім — не замыкацца ў сабе, ісці на камунікацыю, падкрэслівае спецыяліст. Дзе пазнаёміцца пажылому чалавеку? Не толькі на лавачцы ў парку.

— Сёння практыкуюцца такія формы, як універсітэты трэцяга ўзросту, курсы для прадстаўнікоў «залатога веку», пры паліклініках ствараюцца Школы актыўнага даўгалецця. Прыходзьце — вы знойдзеце, з кім камунікаваць. У Рэспубліканскім геранталагічным цэнтры таксама створаны зоны, дзе людзі могуць кантактаваць, знаёміцца, мець зносіны.

• Перастаць бурчэць

І, вядома, вельмі важная добразычлівасць. Калі вы добразычлівыя, ведаеце сваіх суседзяў, яны звяртаюцца да вас па бытавых пытаннях і, у сваю чаргу, заўсёды гатовыя дапамагчы. Не трэба злавацца, быць буркліваым і, галоўнае, не трэба павучаць. Фразу «Вось у наш час...» варта наогул выключыць з абароту. Лепш падтрымаць маладых, падказаць, калі вы кампетэнтныя, і не навязвацца.

• Шукаць захапленні

Менавіта хобі могуць стаць асновай зносін і пошуку блізкіх па духу. Не факт, што той ці іншы занятак спадабаецца адразу. Калі вы зазірняце ў сваё мінулае, то ўспомніце, што ў дзяцінстве і юнацтве спрабавалі многае, перш чым знайсці справу па душы. Даведвайцеся, хто з вашых аднагодкаў чым займаецца. Спрабуйце валіць воўну, маляваць, вывучаць мовы, асвойваць камп'ютар. Добра падтрымліваюць здароўе пажылых людзей танцы, асабліва парныя, — яны, акрамя фізічнай нагрузкі, даюць яшчэ і тактыльныя адчуванні.

— Многія пажылыя людзі знаходзяць сябе на ніве літаратуры: пішуць вершы, ствараюць мемуары. Літаратура падштурхоўвае чалавека абмяркоўваць сваю творчасць — і гэта павялічвае кола зносін.

• Стварыць пару

Сучасныя пажылыя людзі нярэдка шукаюць магчымасць пазнаёміцца і сфарміраваць пару. Сёння гэта нармальная з'ява, і геранталагі ўхваляюць такую тэндэнцыю. Сумеснае пражыванне — выратаванне ад адзіноты і падтрымка адно аднаго. Ствараючы пары, пажылыя становяцца адно для аднаго матываторамі актыўнага жыцця і даўгалецця. І тут ніякіх абмежаванняў па ўзросце быць не можа.

• Завесці гадаванца

Ад адзіноты ратуюць і жывёлы.

— Нашы пажылыя людзі прывыклі ўсё аддаваць — дзецям, унукам, праўнукам, а да іх саміх душэўная аддача прыходзіць не заўсёды. Застаўшыся ў адзіноце, старыя па-ранейшаму адчуваюць патрэбу аддаваць камусьці сваё цяпло і любоў. У гэтым дачыненні хатнія жывёлы — вельмі ўдзячныя партнёры. Старыя прывязваюцца да іх, іх жыццё напаўняецца сэнсам.

• Цвяроза ацэньваць свае сілы

— Змагацца з адзінотай можна і трэба, але калі ў пажылога чалавека ўзнікае фізічная залежнасць ад старонняй дапамогі. Важна зразумець, што пройдзена мяжа, калі чалавек ужо не можа знаходзіцца адзін дома — гэта папросту небяспечна. І прыняць адзінае правільнае рашэнне: дазволіць спецыялістам забяспечыць якасць вашага жыцця, — падкрэслівае галоўны герыятр Беларусі.

І яшчэ адзін нюанс — юрыдычны аспект адзіноты, які таксама важна ўлічыць.

— Неабходна не ўпусціць момант, калі вы павінны прыняць пэўныя маёмасныя рашэнні. Важна, каб вашы рашэнні былі зафіксаваны натарыяльна і даверaны надзейным людзям, у якіх вы ўпэўненыя.

— Адзінота — велізарная ўразлівасць, — кажа Людміла Аверкіеўна. — На шчасце, ёсць пажылыя, якія ўмеюць правільна ставіцца да свайго ўзросту і выбудоўваць адносіны з навакольнымі: яны не адчуваюць сябе адзінокімі, хоць сваякоў у іх няма. Але часцей чалавека зацягвае гэта праблема, і ён пачынае як фізічна, так і псіхалагічна адгароджвацца ад свету. І гэта адгароджванне — сігнал рашыцца і разбурыць «сцяну». Бо пачуццё ўцягнутасці ў жыццё не дае дзменцыі ніводнага шанцу.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Дробязі (асабістага) жыцця

ПРА МУЖЧЫН, ЖАНЧЫН І ІНШЫЯ АКАЛІЧНАСЦІ

Вяртанне блуднага мужа

Крыўдна, балюча і непрыемна, калі цябе пакідаюць, пражыўшы з табою не год і не два.

— Дрэнь!.. Нягоднік!.. Пачвара! — сяброўка спыняецца ўсяго на некалькі секунд, каб перавесці дух і набраць у лёгкія чарговую порцыю паветра. Мабільны тэлефон распаляецца не на жарт, ад яго ва ўсе бакі разлятаюцца нябачныя іскры.

Аказваецца, нягоднік усё жыццё хадзіў налева. І пастаянна заглядаўся на чужых жанчын. І выпіць быў мастак. І скнара аказаўся яшчэ той — адчытвайся яму за кожны патрачаны рубель. І зануда. І лайдак. Ды і ў ложку, мякка кажучы, асаблівага геройства не праяўляў... І вось, ведаючы пра ўсе свае заганы, ён набраўся яшчэ большага нахабства і кінуў яе, бедную, дажываць жыццё ў адзіноце (дарослыя дзеці не лічацца).

...Яна тэлефануе мне і на наступны дзень, і праз дзень, і праз тыдзень. Здаецца, мы перамылі косці не толькі самому мярзотніку, але і ўсім яго родным, сваякам і знаёмым. Я ўжо падрабязна азнаёмлена з яго кулінарнымі перавагамі і сексуальнымі прыярытэтамі. Ведаю, якой брытвай ён голіцца, якой пастай чысціць зубы і якога колеру бялізну бярэ з сабой у камандзіроўку. Сярод ночы разбудзі — раскажу, як ён абводзіць вакол пальца свайго шэфа і падстаўляе сяброў. Здаецца, не існуе таго, што б я яшчэ не ведала пра чужога, па сутнасці, для мяне мужчыну. Як не існуе заганаў і недахопаў, якімі б не надзяліў гэтага свінтуса Усявышні.

Пасля чарговага вячэрняга «наезду» не вытрымліваю і, абдумаўшы сітуацыю як след, раніцай тэлефаную сяброўцы.

— Ведаеш, — кажу без усялякага ўступу, — трэба з гэтым нешта рабіць. Калі ўсё так катастрафічна, калі ў яго сур'ёзны раман — падавай на развод, разменьвай кватэру. Хопіць рваць нервы яму і сабе. У рэшце рэшт, ён усё адно жыве ўжо на іншай жылплошчы... Так?

— Не, не так! — заяўляе яна мне, а ў голасе — загадкавасць і таямнічасць. І радасць непрыхаваная. — Даруй, не магу цяпер гаварыць. Вось адпраўлю мужа на працу — тады...

Ну, нарэшце ўсё стала на свае месцы — мярзотнік вярнуўся дадому!..

Хто ж яго не хоча?

А што такое, уласна кажучы, каханне? Калі ты не можаш без некага жыць? Хлусня. Жывеш жа — і не паміраеш. Тады што? Калі прачынаешся раніцай з думкамі пра яго і на працягу дня не можаш выкінуць гэтыя думкі з галавы? Нават калі твая галава паралельна пракручвае, прапускае праз сябе яшчэ некалькі дзясяткаў жыццёвых сюжэтаў? Таксама не тое. Не каханне гэта, а хутчэй закаханасць.

Таня, напрыклад, не зведала яшчэ ні аднаго, ні другога. Ёй хацелася, ёй вельмі хацелася, каб было хоць нешта — у глыбіні душы, а не на паверхні. Тое, ад чаго пачашчаецца пульс і некуды правальваецца сэрца... Але яно не правальвалася, хоць ты трэсні.

Прыемна, канешне, што Арцём запрасіў яе ў кафэ, што прыйшоў з кветкамі, і кветкі гэтыя адміністратар паставіла ў вазачку на столік. Непрыемна, што потым, пасля заканчэння вячэры, ён прапанаваў ёй паехаць

у госці да сябра, у якога бацькі з'ехалі за мяжу, а таму іх кватэра выкарыстоўвалася на поўную катушку.

З іншага боку, вяртацца ў інтэрнат хацелася яшчэ менш. Ды і рана было класціся спаць. А Арцём ёй падабаўся. Сімпатычны аднакурснік, начытаны, з прыстойнымі манерамі. Чаму б і не?

— Добра, паехалі!

Зараз яны прыедуць, нешта выпіюць, закусяць... Ён асцярожна возьме яе руку ў сваю і будзе гаварыць агульнавядомыя, але такія прыемныя словы... Таню заўсёды прыцягваў пачатак адносін, адчуванне ўладарнасці над чужымі жаданнямі і ўчынкамі. Хацелася прывабліваць, падпарадкоўваць сабе, прымушаць лепятаць усялякае глупства, а далей — няхай будзе што будзе.

...Пасля чарговай чаркі Арцём папрасіў дазволу выйсці ў суседні пакой — крыху адпачыць. Аднак ні праз паўгадзіны, ні праз гадзіну ён не вярнуўся. Таня, глянуўшы на гадзіннік, зазбіралася ў інтэрнат.

— Ды кінь ты глупства! — нечакана запярэчыў гаспадар кватэры Сяргей. — Які інтэрнат? Позна ўжо. Зараз гарэлачку дап'ём, за жыццё пагаворым... А Арцём няхай адпачывае, куды яму спяшацца?

Таня паднялася, каб выйсці ў прыхожую. Але гаспадар перакрыў выхад з пакоя — проста стаў у дзвярах, ні абысці, ні перакочыць.

— Безумоўна, — паабяцаў, — ты адсюль выйдзеш. Але пры адной умове... Ну што, сонейка, хочаш вялікага і светлага кахання?..

Вялікай душы чалавек

Адзін мужчына, не пазбаўлены інтэлекту (слесар-сантэхнік па спецыяльнасці), любіў усім дапамагаць. Так што жыхары пад'езда гэтым актыўна карысталіся, увесь час падкідваючы яму «пазаштатную» работу: то шланг у іх пацёк, то пракладка паляцела, то кран зламаўся... І хадзіў Паша бязадмоўна па кожным выкліку, не шкадуючы ні сіл, ні часу. Натуральна, гэта не вельмі падабалася яго жонцы, але паколькі са сваіх паходаў муж ніколі не вяртаўся з пустымі рукамі, яна асабліва не пярэчыла. Да таго часу, пакуль да іх не завітала суседка з першага паверха — адзінокая жанчына, якой, аднак, адзінота не перашкодзіла нарадзіць траіх дзяцей. «Міхалыч, выручай, у ванным пакоі вады па калена!..»

Вярнуўся ён ад суседкі не так хутка, як, па меркаванні жонкі, павінен быў. І што найбольш уразіла — прыйшоў з пустымі рукамі. «Як так? — абурылася яна. — Няўжо нічога не прапанавала?» — «Ды прапаноўвала, — адказаў муж. — Але я пасаромеўся браць. Усё ж трое малых дзяцей...»

Праз некалькі дзён гісторыя паўтарылася. Суседка, нават не зайшоўшы ў кватэру, з парога паклікала Пашу паглядзець, што адбываецца з кранам. Ён паслухмяна ўстаў з канапы і пайшоў ці, як падалося жонцы, пабег. І зноў вярнуўся без узнагароды. Тут ужо яна ўстала на дыбы: ты, што, падрадзіўся працаваць задарма? Ці яна разлічваецца чымсьці іншым?

Двух тыдняў не прайшло — зноў званок у дзверы, і зноў суседка на парозе. Але і жонка тут як тут: «Гэта табе не ЖЭС і не дабрачынная арганізацыя! Прывыкла тут... на халяву!» Госця ціхенька, бачком прасунулася да тумбачкі, што стаяла ў прыхожай, і паклала на яе дваццаць рублёў. «Вось, прынесла за два разы... Выбачайце». І бягом з кватэры. Паша грошы схапіў — і за ёю...

Потым ужо жонка па яго хадзіла, на першы паверх. Праспела вярнуцца. А Міхалыч адказваў у сваёй звычайнай манеры: «Пацячэ кран — тэлефануй, зайду».

Таму што каралева

Тут мяне нядаўна на юбілей адной дамы запрасілі. Юбілей — гэта вам не трыццаць і нават не сорак. Лічба была паважаная, і госці падабраліся ў адпаведнасці з датай. Са «стажам», з багажом... Насупраць мяне пасадзілі мужчыну. Гэткую ўмерана непрывабную мужчынскую персону, злёгку сутулаватую і лысаватую. Утойваць не буду, я была расчараваная — але толькі першыя пятнаццаць хвілін, пакуль мой візаві ўжываўся ў незнаёмую абстаноўку. Потым ён адкрыў рот і... вакол яго адразу ж пачалася неймаверная дзея. Ён быццам градусаў да ста разагрэў гэта нетаропкае, заціснутае ў рамкі гасцявой прыстойнасці асяроддзе. Мужчына нават не бліснуў — ён зіхацеў усімі гранямі свайго вострага, раскаванага розуму. Хутка перахапіўшы ўвагу прысутных дам, ён ужо не адпускаў іх ні на хвіліну — раздаваў сябе шчодра і шырока, нападаў забіваючы іскрамётнымі жартамі і заваёўваючы незамыленымі кампліментамі. Пры гэтым ні адна з жанчын не адчувала сябе абдзеленай увагай.

Я была ўражана! І лавіла сябе на думцы, што гатовая слухаць незвычайнага госця зноў і зноў.

«Божа мой, — выдыхнула жанчына, што сядзела побач са мной. — Як яму ўдаецца захоўваць такую яснасць розуму і прагу да жыцця? У свае 75?!»

«Няўжо?.. Як?.. — пранеслася ў галаве. — Не можа быць!» Стоп. А чаму не можа? Ён і не выглядаў маладзейшым за гэты ўзрост. Не выглядаў — але быў!

Самае цікавае заключалася ў тым, што яго жонка сядзела побач з ім. Усміхалася і падначвала яго, калі занадта разыходзіўся. Тады ён нахіляўся да яе і нешта шаптаў на вушка, накрываючы сваёй вялікай далонню яе маленькую ручку, падкрэсліваючы гэтым выключнасць сваёй жанчыны: «Ты адзіная, ты каралева, а ўсе астатнія — гэта проста прыемнае асяроддзе, якому ў гэты момант патрэбна крышачку, зусім няшмат маёй увагі».

Далібог, у яго можна было закахацца. Калі не з першага погляду, дык з другога — дакладна.

Потым мне «па вялікім сакрэце» расказалі, што яго жонцы да гэтага часу тэлефануюць «добразычліўцы» — дакладваюць, дзе і з кім у дадзены момант бачылі яе мужа. Яна ўсё гэта спакойна выслухоўвае і гэтак жа спакойна адказвае: «Не дачакаецеся!» І мужу, калі дадому прыходзіць, ніякіх допытаў не ўчыняе. Таму што — каралева. Ці проста вельмі разумная жанчына. Паболей бы такіх...

Заплаці за праезд!

Два гады таму Гена ледзь не ажаніўся... Нічога асаблівага ў ёй не было, але чымсьці яна яго зачапіла. Пачаў прыглядацца, адзін раз запрасіў у тэатр, потым у кафэ, патраціўся на яе, як казаў сябрам, па поўнай праграме. Ну ўсё, падумаў: хопіць заляцацца, трэба пераходзіць да рашучых дзеянняў...

У яго была свая аднапакаёўка, але прыводзіць туды амаль незнаёмую жанчыну, афішаваць свае халасцяцкія звычкі не вельмі хацелася. Думаў-думаў і рашыўся зняць кватэру на суткі. Палез у інтэрнэт на адпаведны сайт — а там такія цэны! Можна як мінімум разоў пяць з мужыкамі на піва схадзіць. І ўсе хочуць грошы наперад атрымаць. А як заплаціць наперад, калі невядома, пагодзіцца яна з табой туды паехаць ці не? З іншага боку, а раптам пагодзіцца? Трэба тады, каб кватэра была падрыхтаваная... Рабіць няма чаго — прапляцію «апартаменты» загадзя, вырашыўшы сэканоміць на іншым. Некаторы час нават не карыстаўся сваім аўтамабілем, каб не траціцца на бензін. Ездзіў у тралейбусах і аўтобусах, аднак талончыкі не прабіваў. Неяк шанцавала з кантралёрамі, дакладней з іх адсутнасцю...

У азначаны дзень Генадзь запрасіў сваю знаёмую на спатканне і выклаў усё як ёсць — паказаў ключы ад кватэры і прапанаваў туды наведацца. Яна не адмовілася, пагадзілася адразу. Ды і ехаць было ўсяго нічога, некалькі прыпынкаў. І вось заходзяць яны ў аўтобус, а там, як на злосць, кантралёры. Давялося Генадзю схлусіць, што забыў праязны ў кішэні іншай курткі. Але цёткі трапіліся настырныя: плаці штраф — або выклічам міліцыю. Гену быццам нейкая муха ўкусіла: калі ў мяне, кажа, ёсць праязны, чаму я павінен плаціць штраф? Так яны стаялі, спрачаліся... Тым часам аўтобус пад'ехаў да чарговага прыпынку, на якім... спадарожніца Генадзя нечакана выйшла, нават не развітаўшыся і нічога яму не растлумачыўшы.

Пасля ён, вядома, тэлефанаваў — яна не адказвала на званкі. Потым тэлефанаваць перастаў. Падумаеш, краля, сама не ведае, чаго хоча. А нядаўна зусім выпадкова сутыкнуўся з ёй на вуліцы. Пастаялі хвілін пяць, пагаварылі і разышліся — кожны ў свой бок. Праўда, наўздагон Гена ўсё ж даслаў ёй эсэмэску: маўляў, калі ўжо сустрэліся, можа, успомнім былое? Адказ атрымаў адразу: «За праезд трэба плаціць!»

Доўга думаў, што гэта магло азначаць. Потым выдаліў яе нумар з тэлефоннай памяці. У мэтах эканоміі, напэўна.

Наталля УЛАДЗІМІРАВА.

Центр Промышленной Оценки
• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИНФОРМАЦИЯ
О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703**
Продавец	**УП «НАЦИОНАЛЬНЫЕ СПОРТИВНЫЕ ЛОТЕРЕИ», 220005, г. Минск, пр-т Независимости, 49, пом. 25**

Предмет аукциона

Наименование (назначение)	Начальная цена, (с НДС 20 %), руб.	Шаг аукциона, руб.
Изолированное помещение № 3 (Помещение, не относящееся к жилищному фонду), инв. № 100/D-64345, общ. пл. 96,2 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Васнецова, 60-60	175 000,00	8 750,00

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» (BYN), БИК BELBBY2X. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки». УНП 191 021 390. **Срок внесения задатка – по 08.12.2022 г.**

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты предмета аукциона: 10 (десять) календарных дней с момента заключения договора купли-продажи

Торги проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденном постановлением Совета Министров РБ от 12 июля 2013 г. № 609 (далее – Положение)

Извещение о проведении торгов опубликовано на сайте «Аукционы ЕРИ» (https://au.nca.by/) **24.11.2022**. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте cpo.by

Дата и время проведения аукциона: 09.12.2022 в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».
Дата и время окончания приема документов: 08.12.2022 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны: +375 (17) 280-36-37; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

Центр Промышленной Оценки
• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор электронных торгов	**ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703**
Продавец	**УП «НАЦИОНАЛЬНЫЕ СПОРТИВНЫЕ ЛОТЕРЕИ», г. Минск, пр-т Независимости, 49, пом. 25**
Оператор ЭТП	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Адрес ЭТП: www.ipmtorgi.by**

Предмет электронных торгов

Лот №	Наименование	Начальная цена с НДС, бел. руб.
1	**Помещение неустановленного назначения** (Помещение неустановленного назначения), инвентарный номер 400/D-99209, общ. пл. 158,1 кв. м, по адресу: г. Гродно, ул. Дзержинского, д. 58, пом. 2	360 604,77
2	**Вышивальная машина Brother PR655,** 2014 г. в., инв. № 01440836, по адресу: г. Минск, пр-т Независимости, 49	4 860,00

Шаг электронных торгов составляет 5 % от начальной цены предмета электронных торгов

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки». УНП 191 021 390

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 11.10 26.12.2022 г. по лоту № 1, **с 11.00 до 11.10 09.12.2022 г.** по лоту № 2.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее, чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by по **23.12.2022** до 17.00 по лоту № 1 и по **08.12.2022** до 17.00 по лоту № 2

Извещение о проведении электронных торгов опубликовано в Единой базе (au.nca.by) и на сайте Государственного комитета по имуществу (gki.gov.by) от 24.11.2022 г.

Контактные телефоны: +375 (17) 280-36-37; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «СМОТРЕТЬ ЛУЧШЕ НА VOKA»

Сведения об Организаторе рекламной игры: Общество с Ограниченной Ответственностью «Яскрава», УНП 191548102, зарегистрировано 16 ноября 2011 года Минским горисполкомом.

Местонахождение Организатора: 220073, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ольшевского, 22, офис 902.

Наименование рекламной игры: «Смотреть лучше на VOKA».

Рекламная игра зарегистрирована Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь, выдано Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры от 26.09.2022 за № 4238.

Период проведения рекламной игры: с 01.10.2022 по 30.11.2022.

Количество участников рекламной игры за весь период составило 99 человек.

Всего был проведен 1 розыгрыш призов.

Победитель, выигравший Приз 1
Кофемашина DeLonghi Magnifica S Smart ECAM250.33.TB, страна производитель КИТАЙ
+ денежные средства в размере 174,68 (сто семьдесят четыре) белорусских рубля 68 копеек:

1. Черницкая О.Л.

Победители, выигравшие Приз 2
Электрическая беговая дорожка Sundays Fitness ES-T2702, страна производитель КИТАЙ
+ денежные средства в размере 98,47 (девяносто восемь) белорусских рублей 47 копеек:

1. Боровкова Ж.П. 2. Рудая И.В.

Победители, выигравшие Приз 3
Робот-пылесос Xiaomi Mi Robot Vacuum-Mop 2 Lite MJSTL / BHR5217EU, страна производитель КИТАЙ
+ денежные средства в размере 60,96 (шестьдесят) белорусских рублей 96 копеек:

1. Забайлович К.В. 2. Чурило С.И.

За время проведения рекламной игры **призовой фонд был разыгран полностью.**

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: +375 29 196 17 16 ежедневно по будним дням с 10.00 до 17.00 и с 10.00 до 12.00 в субботу. Правила рекламной игры были опубликованы в газете «Звязда» № 192 (29814) от 30.09.2022.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ по продаже недвижимого имущества

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении электронных торгов № **2022.Ч.002.00142** по продаже недвижимого имущества на электронной торговой площадке ETPVIT.BY по адресу: https://etpvit.by/.

Продавец: Открытое акционерное общество «Витебский приборостроительный завод», 210026, г. Витебск, ул. Гагарина, 4, тел. 8 (0212) 36-27-07.

Организатор, Оператор электронной торговой площадке ETPVIT.BY: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375 (212) 24-63-12, +375 (29) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, https://etpvit.by.

Дата и время проведения торгов: 26.12.2022 в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ETPVIT.BY).

Лот № 1. Изолированное помещение с инв. № 200/D-141306 площадью 582,5 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Гагарина, д. 4-1Б, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение.

Обременение: договор аренды № 1/2020 от 19.04.2020, срок действия в течение 3 лет.

Нач. цена: 722 000,00 бел. руб. без учета НДС.

Задаток: 72 200,00 бел. руб.

Объект находится на земельном участке с кадастровым номером 240100000001000497 площадью 3,9964 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Гагарина, 4 (общая долевая аренда).

Электронные торги проводятся в соответствии с Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» «etpvit.by».

Для участия в электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрироваться на ЭТП по электронному адресу: https://etpvit.by, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП.

Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений с прилагаемыми документами: до 16.00 23.12.2022.

Сумма задатка перечисляется оператору электронных торгов на р/с: № BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК MTBKBY22, УНП 390477566, код операции 40901. Получатель – ЮКУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия электронных торгов: Победитель эл. торгов (претендент на покупку) обязан: в течение 10 (десяти) раб. дней с даты проведения электронных торгов возместить затраты на организацию и проведение электронных торгов, расходы Продавца на проведение независимой оценки и независимой экспертизы внутренней оценки, оплатить услуги Оператора ЭТП согласно прейскуранту, размещенному на сайте ЭТП; подписать договор купли-продажи предмета электронных торгов в течение 11 (одиннадцати) рабочих дней со дня проведения электронных торгов, оплатить предмет электронных торгов в порядки и сроки, установленные договором купли-продажи, оплатить НДС в размере 20 % сверх цены продажи предмета электронных торгов. *Расходы Продавца на проведение независимой оценки и на проведение независимой экспертизы внутренней оценки по лоту № 1 составляют 638,64 бел. руб. в т. ч. НДС 20 %.* С подробной информацией о предмете электронных торгов, порядке участия и оформления документов для участия в электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ETPVIT.BY, по электронному адресу: https://etpvit.by, в разделе: «Недвижимое имущество». Организатор электронных торгов имеет право отказаться от проведения электронных торгов в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до наступления даты их проведения. Ознакомиться с предметом электронных торгов можно в рабочие дни по предварительному согласованию с Продавцом по тел. +375 (33) 317 50 00, Позняк Светлана Георгиевна.

Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении 05 декабря 2022 г. в 10.00 повторного открытого аукциона с понижением начальной цены до 50 % после первых несостоявшихся торгов по продаже объекта недвижимости – здания столовой и насаждений ограниченного пользования, принадлежащих Открытому акционерному обществу «Гомельский завод станков и узлов» на праве собственности

Лот № 1

Столовая, инв. № 350/С-194427. Назначение: здание специализированное для общественного питания. Двухэтажное кирпичное здание, 1969 года постройки. Общая площадь – 758,8 кв. м. Составные части и принадлежности: погреб, навес, асфальтобетонное покрытие, забор, забор.

Насаждения ограниченного пользования (инв. № 14964): клен по схеме № 309, акация по схеме № 310, акация по схеме № 311, акация по схеме № 312, акация по схеме № 313, акация по схеме № 314, акация по схеме № 315, акация по схеме № 316, клен по схеме № 317, клен по схеме № 318, береза по схеме № 319, береза по схеме № 320, береза по схеме № 321 (13 ед. по 1 шт. каждая). **Местонахождение объектов:** Гомельская обл., г. Гомель, ул. Иногородняя 8-я, 1/4

Начальная цена лота: 83 347,16 рубля (в т. ч. НДС по ставке 20 %).
Задаток: 8 000,00 рублей (в т. ч. НДС по ставке 20 %)

Земельный участок для обслуживания здания столовой на праве постоянного пользования площадью 0,1450 га с кадастровым номером 340100000003003669. **Имеются ограничения (обременения) прав** на земельные участки, расположенные на природных территориях, подлежащих специальной охране (в водоохранных зонах рек и водоемов), площадь 0,1450 га, и расположенные в охранных зонах электрических сетей, площадь 0,0026 га. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь

Шаг аукциона – 5 %. Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артёма, 23, каб. 1.1. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: **г. Гомель, ул. Артёма, 23, 2-й этаж, каб. 2-6** по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 **по 02 декабря 2022 г. включительно**. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать юридические и физические лица, а также индивидуальные предприниматели, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 10.00 **05 декабря 2022 г.** Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить Объекты по начальной цене, увеличенной на 5 %.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного документа с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представитель юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель – копию документа о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидента РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть и при себе иметь все данные по счету.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на **р/с BY49AKBB30120000101350000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гомель, БИК AKBBBY2X. Получатель платежа – Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». УНП 401166490. Назначение платежа:** задаток для участия в аукционе **по лоту № 1** согласно извещению в газете «Звязда» от 24.11.2022 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (лицом, приравненным к победителю), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объектов. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю), Организатор торгов возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (лицо, приравненное к победителю) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере 3 % от окончательной цены продажи Объектов; в течение 10 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объектов; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объектов, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объектов, не будет достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты Объектов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи Объектов.

Извещение о предыдущих несостоявшихся торгах по данному лоту было опубликовано в газете «Звязда» от 11.10.2022 г. № 199 и на сайте Госкомимущества РБ 10.10.2022 г.

Организатор: Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артёма, 23, тел.: 8 (0232) 32-46-47; 32-18-95; 8 (029) 170-46-47.
Сайт: ino.by • e-mail: auction-gino@gino.by
Продавец: ОАО «ГЗСиУ», г. Гомель, ул. 8-я Иногородняя, 1, тел.: 8 (0232) 27-26-18; 8 (029) 115-43-71.

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «МГЦН» **15 декабря 2022 года** проводит **345-й открытый аукцион по продаже права заключения договоров аренды** капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности (далее – имущество)

№ предмета аукциона	Арендодатель имущества	Местонахождение имущества	Площадь (кв. м)	Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы	Начальная цена права заключения договора аренды имущества/сумма задатка (руб.)	Наименование и целевое использование имущества
62	УП «Жильё», тел. 80177 768532	Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Орджоникидзе, 57	9,75	1,0	41,19	Помещение под офис, склад, организация торговли непродовольственной группой товаров, оказание услуг (кроме ритуальных услуг и услуг по пользованию залами игровых автоматов, компьютерных игр). **Срок аренды – 3 года**
63		Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Максима Горького, 86	59,50	1,0	251,19	Помещение под офис (с возможностью при необходимости использования части помещения под склад), организация торговли непродовольственной группой товаров, оказание услуг (кроме ритуальных услуг и услуг по пользованию залами игровых автоматов, компьютерных игр и физкультурно-оздоровительной деятельности). **Срок аренды – 3 года**
64		Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Чапаева, 34	29,40	3,0	124,22	Часть помещения под организацию торговли непродовольственной группой товаров, оказание услуг (кроме ритуальных услуг (ритуальных магазинов) и услуг по пользованию залами игровых автоматов, компьютерных игр и физкультурно-оздоровительной деятельности), офис (с возможностью при необходимости использования части помещения под склад). **Срок аренды – 3 года**
65	РУП «Президент-Отель», тел.: 8017 229 71 10, 8017 229 70 38, 8029 566 58 98	г. Минск, ул. Кирова, 18	14,10	3,0	59,57	Торговый павильон для осуществления розничной торговли. **Срок аренды – 3 года**

Организатор аукциона – государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10. Аукцион состоится **15 декабря 2022 г. в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционов). Прием документов и консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются **с 22 ноября 2022 г. по 9 декабря 2022 г.** включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Расчетный счет для перечисления задатка: BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, кодификатор назначения платежа – 40901, назначение платежа – задаток для участия в аукционе **№ 345 от 15.12.2022** по предмету аукциона № ___

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах изложен в извещении о проведении аукциона, размещенном на интернет-сайтах: организатора аукциона **www.mgcn.by** (раздел «Недвижимость в аренду»); Минского городского исполнительного комитета – **www.minsk.gov.by** (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – **www.gki.gov.by** (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»), Минского областного исполнительного комитета – **www.minsk-region.gov.by** (раздел «Аукционы по продаже недвижимости»). Телефон для справок +375 (17) 360 42 22

Извещение о проведении **26 декабря 2022 года** торгов с условиями по продаже недвижимого имущества, принадлежащего ОАО «Стройтрест № 35»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)			
№ предмета торгов	Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Начальная цена, бел. руб., с учетом НДС	Размер задатка, бел. руб.
1	Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-798190604 общей площадью 62,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Стадионная, 9-253, назначение – торговое помещение	288 000,00	28 800,00
2	Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-798190606 общей площадью 35,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Стадионная, 9-255, назначение – торговое помещение	172 800,00	17 280,00
3	Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-798190611 общей площадью 84,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Стадионная, 9-260, назначение – помещение физкультурно-оздоровительного и (или) спортивного назначения	277 200,00	27 720,00
4	Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-798190612 общей площадью 148,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Стадионная, 9-261, назначение – помещение образовательного, воспитательного и (или) научного назначения	333 600,00	33 360,00
5	Машино-место с инвентарным номером 500/D-798189933 общей площадью 12,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Стадионная, 7-86	17 400,00	1 740,00
6	Машино-место с инвентарным номером 500/D-798189934 общей площадью 11,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Стадионная, 7-88	15 720,00	1 572,00
7	Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-687432 общей площадью 196,3 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Ложинская, 9-6Н, назначение – административное помещение	519 600,0	51 960,0
8	Машино-место с инвентарным номером 500/D-798798631 общей площадью 12,2 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, пер. Калининградский, 21/1-34	11 160,0	1 116,0
9	Машино-место с инвентарным номером 500/D-798798630 общей площадью 13,2 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, пер. Калининградский, 21/1-5	12 720,0	1 272,0
10	Машино-место с инвентарным номером 500/D-798798500 общей площадью 14,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, пер. Калининградский, 21/1-65	12 120,0	1 212,0
11	Машино-место с инвентарным номером 500/D-798798501 общей площадью 12,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, пер. Калининградский, 21/1-66	10 680,0	1 068,0
12	Машино-место с инвентарным номером 500/D-798798502 общей площадью 12,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, пер. Калининградский, 21/1-67	10 680,0	1 068,0

Продавец имущества: ОАО «Стройтрест № 35», ул. Я. Коласа, 38, 220013, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Стройтрест № 35», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток (задатки) и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» р/с BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, кодификатор назначения платежа – 40901, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах от 26.12.2022 по предмету торгов № _.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. Расходы, связанные с государственной регистрацией договора купли-продажи и основанных на нем прав оплачиваются победителем торгов (покупателем).

Торги проводятся **26 декабря 2022 года в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционов). Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 24.11.2022 по 22.12.2022** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К.Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону: (029) 611-50-44.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (029) 611-50-44 (ОАО «Стройтрест № 35»).

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества унитарного производственного предприятия «СИЛУМИН» ОАО завода «ВИЗАС»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Печь электрическая плавильная ЭСТ-250, инв. № 00000011, г. в. 2007	4 452,00	445,20	222,60
2	Печь электрическая плавильная ЭСТ-250, инв. № 00000012, г. в. 2007	4 452,00	445,20	222,60
3	Тигель, г. в. 2007	840,00	84,00	42,00
4	Тигель, г. в. 2007	840,00	84,00	42,00
5	Тигель, г. в. 2007	840,00	84,00	42,00

В отношении вышеуказанного имущества проводятся вторые повторные торги. **Стоимость снижена на 30 %.**
Ранее публикация о торгах размещалась в газете «Звязда» № 183 (29805) от 17.09.2022, 15 стр., № 217 (29839) от 04.11.2022, 15 стр.

Местонахождение: г. Витебск, пр-т Фрунзе, д. 83

Дата и время проведения торгов	**7 декабря 2022 года в 12.00 (регистрация – с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127**
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	**с 10.00 24 ноября 2022 года до 16.00 5 декабря 2022 года**

Условия для участия в торгах:

1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA 30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: **OTHR 40901** Задаток для участия в торгах по Лоту «__», УП «СИЛУМИН» ОАО завода «ВИЗАС», проводимых 07.12.2022.

2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления являются дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.** Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 5 (пяти) календарных дней со дня подписания договора купли-продажи. Покупатель должен принять предмет торгов не позднее 30 (тридцати) календарных дней после оплаты в полном объеме по договору купли-продажи.

6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте https://orgtorg.by/info/.

7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – **Андрей Владимирович, +375295012219.** Дополнительная информация по предмету торгов – **Андрей, +375293042560.**

8. Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Информация о продавце	**Унитарное производственное предприятие «СИЛУМИН» открытого акционерного общества завода «ВИЗАС» в лице ликвидатора – Дегтярева Андрея Владимировича, тел. +375295012219 (210602, г. Витебск, ул. Фрунзе, д. 83, УНП 300031162)**
Организатор аукциона	**ООО «Фрондера», 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127, тел. 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg**

БЕЛАРУСБАНК

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Наименование объекта	**Изолированное помещение № 100/D-1850**
Месторасположение объекта	г. Брест, ул. Ковельская, 3-3
Продавец объекта	ОАО «АСБ Беларусбанк»
Организатор торгов	Брестское областное управление № 100 ОАО «АСБ Беларусбанк»
Площадь	24,0 кв. м
Начальная цена продажи с учетом НДС	26 880,00 руб. (двадцать шесть тысяч восемьсот восемьдесят руб. 00 коп.)
Сумма задатка	270,00 руб. (двести семьдесят руб. 00 коп.)
Информация о земельном участке	Земельный участок с кадастровым № 140100000001008593 площадью 0,0777 га
Характеристика объекта	Стены – кирпичные, перекрытие – плиты железобетонные, пол – плитка, окна – ПВХ, двери – ПВХ, электроснабжение, естественная вентиляция
Условия оплаты	По договоренности победителя аукциона с собственником имущества

Аукцион состоится 01 февраля 2023 года в 10.00 по адресу: г. Брест, ул. Московская, 202, актовый зал на 9-м этаже.

Документы для участия в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Московская, 202, каб. 409 до 16.00 30 января 2023 года.

Для участия в аукционе к моменту подачи документов необходимо внести задаток на р/с **BY69AKBB66708597000020000000**, ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНН 100325912.

Если на участие в аукционе подана только одна заявка, то объект продается этому участнику (с его согласия) по начальной цене, увеличенной на 5 %. Договор купли-продажи заключается в течение 40 рабочих дней с даты проведения аукциона.

Контактный тел. (80162) 277518.

К заявлению также прилагаются:

юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель);

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Открытый аукцион проводится путем пошагового увеличения цены. Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Затраты по оформлению документов по сделке производятся за счет покупателя.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 40 рабочих дней со дня проведения открытого аукциона.

ООО «СпецРеализация»

объявляет о проведении повторных открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ООО «Миран-парфюм г. Докшицы»

(УНП 300362862, Минская область, Минский район, Щомыслицкий сельсовет, с/с Щомыслицкий, д. 16, оф. 12), **находящегося в процедуре экономической несостоятельности (банкротства)**.

***Дата и время проведения торгов*: 09 декабря 2022 года**.

Начало – 10.00. Заявки принимаются с 24 ноября 2022 года по 07 декабря 2022 года.

Место проведения торгов: г. Минск, просп. Победителей, 31-1, конференц-зал ОАО «Гостиница Планета».

Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, 223060, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стиклево, д. 40, корп. 2, пом. 23, каб. 23-5), тел. 8 (029) 684-71-76.

Продавец: **ООО «Миран-парфюм г. Докшицы» (УНП 300362862)** в лице антикризисного управляющего – директора частного предприятия «Правовая компания «БелПрофКонсалт» Комса Инги Анатольевны, тел. 8 (029) 133-01-01.

Шаг торгов – 5 %. Задаток – 10 %. Подробная информация об имуществе, условиях торгов и порядке проведения размещена на интернет-сайтах: http://bankrot.gov.by и http://www.specrealization.by. Контактный телефон для осмотра лота в рабочее время (с 9.00 до 17.00) +375296847176.

Сведения о предыдущих торгах: РИУ «Издательский дом «Звязда», номер газеты 186 (29808) за 22.09.2022.

УНП 193417684

ЗАО «БелБанкротАукцион»,

организатор торгов по продаже имущества ГОУП «Лечебно-производственные (трудовые) мастерские» (УНП 500055202), объявляет о проведении **26.12.2022 г.** в 09.00 публичных торгов в электронной форме.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: **bankrottorg.by.**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ
на право размещения средств наружной рекламы на объектах коммунальной собственности г. п. Лиозно

Торги проводятся (предложения участников открываются) **28.12.2022 года в 11 часов 00 минут**
по адресу: Витебская обл., г. п. Лиозно, ул. Ленина, 79/2, в Лиозненском районном исполнительном комитете (зал заседаний, 1-й этаж).
Организатор торгов – Лиозненский районный исполнительный комитет,
211220, Витебская обл., г. п. Лиозно, ул. Ленина, 79/2, тел. 8 (02138) 5-09-95, http://liozno.vitebsk-region.gov.by

№ предмета торгов	Место размещения средства наружной рекламы	Вид средства наружной рекламы	Размер рекламного поля, м	Площадь рекламного поля, кв. м	Количество рекламных полей, ед.	Общая площадь, кв. м	Начальная цена предмета торгов, руб.	Сумма задатка, руб.	Обязательные условия
1	Витебская область, г. п. Лиозно, ул. Шоссейная, 2	Специализированное средство наружной рекламы	2*4	8	2	16	256	256	Без внутренней подсветки

Срок, на который заключается договор на размещение (распространения) наружной рекламы, составляет 1 год (кронштейны), 3 года (пилон).

Торги проводятся в форме открытого конкурса в соответствии с Положением о порядке проведения торгов на право размещения средств рекламы на недвижимом имуществе, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 07.07.2021 № 395 «О мерах по реализации Закона Республики Беларусь «Об изменении законов по вопросам рекламы».

Заявления и прилагаемые к ним документы принимаются **по 21.12.2022 г.** включительно с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 в рабочие дни с понедельника по пятницу по адресу: г. п. Лиозно, ул. Ленина, 84, в отделе архитектуры и строительства, жилищно-коммунального хозяйства Лиозненского райисполкома, телефон 8 0238 5 09 95. Документы, поданные по истечении указанного срока, не рассматриваются.

Технические требования и условия размещения средств наружной рекламы:

средства наружной рекламы должны соответствовать:

- требованиям СТБ 1581-2008 «Средства наружной рекламы. Общие технические требования и правила размещения»;
- приложению 1 «Требования к размещению средств наружной рекламы в пределах придорожной полосы (контролируемой зоны) автомобильной дороги, красных линий улиц, дорог и площадей населенных пунктов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 07.07.2021 № 395.

Задаток в размере начальной цены предмета торгов должен быть внесен до 21.12.2022 г. на расчетный счет организатора торгов: р/с BY36AKBB36423200 021272000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минск, AKBBBY2X, УНП 300005744 (назначение платежа – задаток для участия 23.12.2022 г. в торгах на право размещения средств наружной рекламы по предмету торгов № _____).

Порядок оформления участия в торгах:

Лицо, желающие принять участие в торгах, **в срок, установленный для приема документов на участие в конкурсе**, обязано внести задаток и заключить с организатором торгов соглашение установленной формы о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения торгов (далее – Соглашение), в том числе и размере штрафа, уплачиваемого участником, выигравшим торги, но отказавшимся или уклонившимся от подписания протокола и (или) договора, оформляемого по результатам торгов, и (или) возмещения затрат на организацию и проведение торгов; участниками, отказавшимися объявить свою цену за предмет аукциона в случае, когда такое объявление предусмотрено законодательством, в результате чего аукцион признан несостоявшимся. В соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов», размер штрафа установлен в размере 70 базовых величин за каждый лот аукциона. Также, лицо, желающее принять участие в торгах обязано представить организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в торгах, установленной формы;
- заверенная банком копия платежного документа о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет организатора торгов (за исключением внесения задатка посредством использования автоматизированной информационной системы единого расчетного и информационного пространства). **Задаток в размере начальной цены** должен быть внесен на расчетный счет организатора торгов.
- копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, желающих принять участие в торгах;
- эскиз средства наружной рекламы, выполненный в цвете на бумажном носителе в формате А4 или электронном носителе;
- предложения по выполнению условий конкурса. Данные предложения подписываются участником, скрепляются печатью, представляются в запечатанном конверте, являются окончательными и уточнению в ходе конкурса не подлежат.

При подаче организатору торгов документов для участия в торгах и заключении соглашения предоставляются:

- физическим лицом, в том числе индивидуальным предпринимателем, – документ, удостоверяющий личность;
- представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица – оригинал документа, подтверждающего его полномочия и документ, удостоверяющий личность.

К участию в конкурсе допускаются лица, подавшие в комиссию в указанные в извещении сроки заявление с приложением необходимых документов, внесшие задаток в размере, порядке и сроки, определенные в извещении, а также заключившие соглашение.

После регистрации организатором торгов документов для участия в торгах лицо, желающее присутствовать на конкурсе, расписывается в журнале регистрации, после чего такое лицо считается допущенным к присутствию на конкурсе. После регистрации документов, организатор торгов выдает билет участника торгов, в котором указывается порядковый номер, под которым данное заявление зарегистрировано.

Информация о порядке проведения конкурса:

Открытие предложений производится комиссией по адресу: Витебская обл., г. п. Лиозно, ул. Ленина, 79/2, в Лиозненском районном исполнительном комитете (зал заседаний, 1-й этаж). На заседание комиссии с ее согласия могут быть приглашены участники конкурса, специалисты, эксперты, переводчики. Победителем конкурса признается участник, предложивший наивысшую цену.

Победитель конкурса объявляется председателем комиссии в день вскрытия конвертов.

При поступлении заявления на участие в конкурсе от одного участника конкурс признается несостоявшимся. В случае соответствия предложения такого участника условиям конкурса продажа предмета конкурса производится этому лицу. При этом к данному лицу применяют правила, установленные для победителя конкурса.

Победитель конкурса (лицо, приравненное к победителю конкурса) в течение 5 рабочих дней со дня проведения конкурса обязан перечислить на расчетный счет, указанный в протоколе о результатах конкурса, сумму средств, за которую продан предмет конкурса, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору конкурса затраты на их организацию и проведение.

Задаток возвращается всем участникам конкурса, кроме их победителя (лица, приравненного к победителю торгов), в течение 5 рабочих дней со дня проведения конкурса (победителям торгов задаток не возвращается, а учитывается при окончательных расчетах).

По результатам проведения конкурса с победителем (лицом, приравненным к победителю) заключается договор на размещение средства наружной рекламы на условиях, определенных в протоколе о результатах торгов. В случае уклонения одной из сторон от заключения договора другая сторона вправе обратиться в суд с требованием о понуждении заключить договора, а также о возмещении убытков, причиненных уклонением от его заключения.

Первичная профсоюзная организация закрытого акционерного общества «Салигар» прекращает деятельность в связи с прекращением финансово-хозяйственной деятельности закрытого акционерного общества «Салигар» и отсутствием членов профсоюза, состоящих на профсоюзном учете.

Требования кредиторов могут быть заявлены в течение 2 месяцев с момента опубликования настоящего сообщения по адресу: 222603, Минская область, г. Несвиж, ул. Ленинская, 132. УНП 100799172

Первичная профсоюзная организация частного строительного унитарного предприятия «ПИЛСЕТАСТРОЙ» прекращает деятельность в связи с прекращением финансово-хозяйственной деятельности частного строительного унитарного предприятия «ПИЛСЕТАСТРОЙ» и отсутствием членов профсоюза, состоящих на профсоюзном учете.

Требования кредиторов могут быть заявлены в течение 2 месяцев с момента опубликования настоящего сообщения по адресу: 220006, г. Минск, ул. Свердлова, 23-36. УНП 100799172

Первичная профсоюзная организация общества с ограниченной ответственностью «ЛеоМаксГрупп» прекращает деятельность в связи с оптимизацией численности штатных работников общества с ограниченной ответственностью «ЛеоМаксГрупп» и отсутствием членов профсоюза, состоящих на профсоюзном учете.

Требования кредиторов могут быть заявлены в течение 2 месяцев с момента опубликования настоящего сообщения по адресу: 220020, г. Минск, проспект Победителей, 103, офис 1001-1002. УНП 100799172

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

ЧАБУРЭКІ-ГАЛУБЦЫ

Спатрэбіцца: *капуста — 1 качан; цыбуля, морква, салодкі перац — па 1 шт.; фарш — 500 г; яйкі — 4 шт.; мука — 2 ст. л.; соль, перац, часнок, каляндра, зіра, зяленіва на смак.*

Лісты апускаем у кіпячую ваду. Па меры змякчэння лістоў вымаем іх з вады і астуджаем, калі патрабуецца, адразаем цэнтральную тоўстую жылу.

Цыбулю і салодкі перац рэжам кубікамі, моркву надзіраем на буйной тарцы.

Спачатку абсмажваем цыбулю, дадаем моркву і салодкі перац, змешваем і тушым да гатоўнасці. Астуджваем. Змешваем фарш з гароднінай, солім і перчым на смак, дадаём спецыі і здробнены часнок, зяленіва.

Фарміруем галубцы: на адзін бок кожнага капуснага ліста кладзём фарш, накрываем другім бокам.

Яйкі ўзбіваем з соллю і перцам, усыпаем муку і вымешваем кляр.

Акунаем кожны чабурэк-галубец у кляр і абсмажваем на алеі пад вечкам да румянасці.

Да такіх арыгінальных галубцоў падаём розныя соусы, смятану.

СЕЗОН НАРЫХТОВАК

МОЧАНЫЯ ЯБЛЫКІ

Найбольш прыдатнымі для мачэння з'яўляюцца яблыкі позніх сартоў, добра выспелыя, але цвёрдыя: лепшыя — антонаўка. Больш цвёрдыя папярэдне падрыхтоўваюць: перад вымочваннем ім трэба даць выляжацца да двух тыдняў. У цэлым вытрымліванне мочаных яблыкаў звычайна складае 30-40 дзён. Плады нават з вельмі нязначнымі пашкоджаннямі выкарыстоўваць не варта — могуць загніць усе яблыкі.

Таксама, каб не дапусціць псавання нарыхтоўкі, варта заўсёды падліваць ваду ў ёмістасць — у першыя 5-6 дзён яна моцна ўбіраецца, і верхнія яблыкі агаляюцца.

З КАПУСТАЙ

Спатрэбіцца: *капуста — 4 кг, небуйныя яблыкі — 3 кг, морква — 2-3 шт., соль — 3 ст. л., цукар — 2 ст. л.*

Прамыць капусту і яблыкі, ачысціць моркву, падзерці яе на тарцы. Змяшаць моркву з нашаткаванай капустай, цукрам, соллю, паціскаць рукамі да выдзялення соку.

У ёмістасць для мачэння выкласці яблыкі, шчыльна праслойваючы іх агароднінай сумессю, каб не было шчылін, выкласці зверху пласт капусты 2-3 см, утрамбаваць, уліць сок капусты. Калі яго малавата, зрабіць расол з разліку па 1 ст. л. солі і цукру на 1 шклянку астуджанай кіпячонай вады. Выкласці зверху цэлыя лісты капусты, накрыць талеркай, пакласці гнёт, вытрымаць пры пакаёвай тэмпературы тыдзень, затым яшчэ тры пры больш прахалоднай тэмпературы.

У СЛОІКАХ

Спатрэбіцца: *яблыкі, заліўка — на 1,5 л вады 4 ст. л. мёду або цукру і 1 ст. л. солі.*

Яблыкі добра прамыць, выкласці ў слоік, уліць ваду, у якой разведзеныя соль і цукар, закрыць слоікі поліэтыленавымі вечкамі, вынесці ў прахалоднае цёмнае месца на 2 месяцы.

КУЛІНАРНЫЯ ХІТРЫКІ

- Заўсёды давайце прыгатаванаму мясу час злёгку астыць і займець паўнату смакавых якасцяў.
- Каб баклажан не быў горкім, нарэжце яго, пасыпце соллю і дайце пастаяць. Затым абавязкова прамыйце гародніну халоднай вадой.
- Каб са смятаны атрымаўся ідэальны крэм, дадайце сыры бялок пры ўзбіванні.
- Дадайце ў мясны булён прамытую бананавую лупіну, і мяса атрымаецца мяккім.

ВАРТА ВЕДАЦЬ

ЯК ПРАВІЛЬНА ЧЫСЦІЦЬ ЧЫГУННУЮ ПАТЭЛЬНЮ

Мясныя стравы лепш за ўсё гатаваць на чыгуннай патэльні без антыпрыгарнага пакрыцця. Аднак многія адмаўляюцца ад яе, бо яе цяжка адмываць. Разгледзім, як правільна даглядаць чыгунную патэльню, каб не даводзілася потым яе скрэбці гадзінамі.

Патэльню з чыгуну трэба ачысціць адразу пасля гатавання, пакуль яна яшчэ гарачая.

Зліце з яе рэшткі тлушчу і вытрыце сурвэткай.

Калі на дне застаўся нагар, пастаўце яе зноў на агонь і наліце трохі гарачай вады, каб пакрыць яго. Затым пакуль вада даводзіцца да кіпення, трэба саскрэбці нагар драўлянай лапаткай. У такіх умовах ён сыходзіць вельмі хутка. Затым брудная вада з нагарам зліваецца. У патэльню засыпаецца лыжка солі і набіраецца крыху вады. Потым яна прамываецца мяккім металічным скрабком. Той у спалучэнні з соллю прыбярэ драбнюткія рэшткі нагару, якія не зняла лапатка. Гэты этап чысткі займае не больш за 30 секундаў. Нічога доўга скрэбці не давядзецца.

Патэльня спалоскваецца і выціраецца дасуха. Затым яна зноў ставіцца на агонь і высушваецца. Пасля гарачая патэльня праціраецца сурвэткай, намочанай у алеі.

Такая чыстка складаецца з некалькіх дзеянняў, але большасць з іх выконваецца за секунды. Звычайна працэдура займае не больш за 2 хвіліны.

ЁСЦЬ ІДЭЯ

У ДОБРАЙ ГАСПАДЫНІ І ПЕВЕНЬ НЯСЕЦЦА (БЕЛАРУСКАЯ НАРОДНАЯ ПРЫМАЎКА).

ПА ЛАБІРЫНТАХ СТАГОДДЗЯЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Падымаемся па кругавой лесвіцы ў алебастравую залу, якая ў той час служыла пакоем для адпачынку караля. На сценах — выявы багоў Алімпа і горада тых часоў. У кожным куту будуць стаяць карыятыды. А яшчэ пасярод залы з'явіцца вялікі камін. На гэты час вядзецца сцяжка падлогі, затым будзе класціся плітка.

У так званай каралеўскай лазні манціруюцца кесоны — дэкаратыўныя пліткі з прыгожымі ўзорамі.

Будзе ў інтэр'ернай экспазіцыі і пакой чыноўніка — памочніка караля. Рэстаўратары Лявон Трацэўскі і Алег Каробка практычна завяршылі камін, складзены з невялікіх кафляў малахітавага колеру. На каміне пакінута заглыбленне для катла. Яшчэ частка кафляў пойдзе на абліцоўванне печы. На словах майстроў, загатоўка кафлі вялася цэлы год. Яна зроблена па тых узорах, якія былі знойдзены падчас археалагічных раскопак. Старая кафля ўваходзіць у экспазіцыю музея, як і ўсе іншыя артэфакты. Дарэчы, каміны — адзін з самых характэрных элементаў не толькі новых зал, але і тых, што ўжо працуюць. І гэта зразумела. У тыя старажытныя часы існаваў толькі такі спосаб абагрэву пакояў. А ў каралеўскім замку такія печы былі яшчэ і вельмі прыгожымі.

— Інтэр'еры запраектаваны на вельмі высокім узроўні, і гэта патрабуе даволі шмат намаганняў ад усіх выканаўцаў, каб яны былі не горшыя за Нясвіж і Мір, — адзначыў **галоўны архітэктар праекта Алег ШЫМБАРЭЦКІ**. — Два гады таму былі зроблены тэхнічныя заданні па выкананні інтэр'ераў, тэндар выйграла «Белрэстаўрацыя». Імі праведзены вялікі аб'ём работ. Між тым, працэс патрабуе штодзённага кантролю, бо штосьці ўносіцца, удакладняецца, выпраўляюцца памылкі. Мы ўсе сёння накіраваны на тое, каб завяршыць работу пускавога комплексу да Новага года.

Работы па рэканструкцыі замка пачаліся роўна пяць гадоў таму. За гэты час Стары замак поўнасцю змяніў сваё аблічча. З шэрай пабудовы ён ператварыўся ў сапраўдны каралеўскі палац. Летась той стаў даступны для наведвальнікаў.

ПАДАРОЖЖА Ў ЧАСЕ

Цяпер можна прайсціся па сямі залах з новымі экспазіцыямі і мноствам інтэрактыўных элементаў. Усяго ў музеі размешчана 10 інфакіёскаў, панэлі якіх змяшчаюць інфармацыю аб падзеях, асобах і занятках у розныя гістарычныя перыяды. У залах даступныя відэа- і 3D-праекцыі, пры дапамозе якіх паўстаюць сюжэты з гісторыі Замкавай гары і горада Гродна.

Асабліва ўражвае сюжэт пра нашэсце крыжаносцаў. Відэа праецыруецца на дзве сцяны. Тут жа размешчана і старажытная зброя — булавы, сякеры; наканечнікі, шпоры, металічныя пласцінкі для вырабу панцырных даспехаў і іншае.

Дзякуючы мультымедыйнаму праекту ажывае старажытная выява Гродна з гравюры 1568 года, якая была ў той час надрукавана ў нямецкім Нюрнбергу. Дарэчы, у старажытнай майстэрні кожны можа паўтарыць гравюру. Тут размешчаны станок, які зроблены спецыяльна для Старога замка.

У экспазіцыі нямала артэфактаў, якія знойдзены на тэрыторыі падчас раскопак. Іх таксама можна дэталёва вывучыць праз інтэрактыўную панэль — павярнуць, наблізіць ці аддаліць. Дарэчы, многія знаходкі вельмі старажытныя. Напрыклад, шахматная ладдзя XII стагоддзя, на якой пры дапамозе праекцыі можна разглядзець фігуркі воінаў. Ёсць і такі ж старажытны фрагмент шахматнай дошкі. Залаты пярсцёнак з каштоўным каменем XIV стагоддзя — не толькі ўнікальны, але і вельмі прыгожы экспанат. А яшчэ дэталь ад найстарэйшай пушкі, знойдзенай на тэрыторыі Беларусі.

Звычайна экскурсія пачынаецца з так званага замчышча, ад якога ў XII стагоддзі пайшоў горад Гродна. Яго старажытны воблік адлюстраваны на макеце, што зрабіў гродзенскі інжынер Ігар Адасік. Тады ўсе пабудовы былі драўлянымі.

ЭПОХА БАТОРЫЯ

Пераход з адной залы ў іншую суправаджаецца зменай эпох. Пакуль гістарычны перыяд ахоплівае часы заснавання Старога замка да эпохі праўлення Стэфана Баторыя. Гэта прыкладна чатыры стагоддзі. Каралю прысвечаны асобны пакой. Скульптура Баторыя, партрэт, побач такі ж вялікі партрэт яго жонкі. Аўтэнтычныя крэслы з каронамі.

Баторый любіў сюды прыязджаць, тут ён правёў свае апошнія дні. У Гродне было зроблена анатаміраванне яго цела. Тут копія тых рэгалій, з якімі ён пахаваны. Спачатку магільны склеп знаходзіўся ў Фары Вітаўта. Потым астанкі перавезлі ў польскі Кракаў, дзе пахаваны ўсе каралі Рэчы Паспалітай.

Тое, што Стэфану Баторыю аддаецца такая ўвага, невыпадкова. Менавіта ён стаў ініцыятарам перабудовы Старога замка ў раскошны палац. Апошняе адбылося ў XVI стагоддзі. Сучасная рэканструкцыя павінна вярнуць Старому замку той велічны выгляд, які задумваў надаць яму тагачасны манарх. Праўда, і ён да канца справу не давёў, палац дабудоўвалі яго наслядоўнікі — каралі дынастыі Ваза. Але наступныя войны не пакінулі ад былой прыгажосці і следу.

НА ЧАРЗЕ — ПАЛАЦ І ФЛІГЕЛЬ

Вось так, практычна з нуля, вядзецца рэканструкцыя замка ў XXI стагоддзі. Фінансуецца праект у рамках дзяржаўнай і абласной інвестыцыйных праграм. Першая чарга маштабнага праекта павінна завяршыцца ўжо сёлета.

— Праект вялікі, яго падзялілі на тры чаргі. Цяпер завяршаецца першая, і гэта толькі 22 працэнты ўсяго аб'ёму работ. Укладзена каля 30 мільёнаў рублёў. Наступная чарга абыдзецца ўжо ў 80 мільёнаў. Гэта самы складаны этап работ, куды ўваходзіць каралеўскі палац і флігель, — паведаміў Юрый Кітурка.

Праект павінны зацвердзіць навукова-метадычны савет па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны, які дзейнічае пры Міністэрстве культуры Беларусі. Паводле слоў галоўнага архітэктара праекта Алега Шымбарэцкага, прайшло некалькі пасяджэнняў савета, дзе разглядаліся эскізныя праекты палаца з флігелем. Пакуль зацверджаны толькі прынцыповы праект, дэталі якога могуць неаднаразова мяняцца. Пасля будуць зроблены рабочыя чарцяжы з дакладнымі памерамі. Разам з тым, вядзецца абмеркаванне праекта інжынерных камунікацый. Галоўны архітэктар праекта падкрэсліў, што другая чарга пакуль толькі ў планах, бо сёння ўсе сілы займае работа над інтэр'ерамі.

— Інтарэс да Старога замка вялікі, — падкрэсліў дырэктар музея. — За год работы першага пускавога комплексу яго наведала больш за 140 тысяч чалавек, праведзена звыш дзвюх тысяч экскурсій.

Новая цікавінка для турыстаў — назіральная пляцоўка. Адсюль адкрываецца прыгожы від на Нёман і гістарычны цэнтр горада. Магчыма, будзе пракладзена падземная галерэя па прыкладзе паверхневай. Наогул падарожжа па замку падобнае на лабірынт, бо ахоплівае чатыры ўзроўні — дзве вежы, галерэю і так званую камяніцу. Частку замка прыйшлося адбудоўваць нанава, каб вярнуць яму былы выгляд, але ж, вядома, захаваліся і старыя сцены, якім больш за 400 гадоў. Стары замак з'яўляецца ўнікальным помнікам архітэктуры і археалогіі Беларусі. Гэта адзіны старажытны палац, які на працягу сямі стагоддзяў меў толькі дзяржаўны статус і ніколі не належаў прыватным асобам.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Извещение о проведении 28 декабря 2022 года повторных аукционных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МЗАЛ им. П.М. Машерова»

Сведения о продаваемом имуществе				
№ предмета торгов	Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Сведения о земельном участке	Начальная цена, бел. руб., с учетом НДС	Размер задатка, бел. руб.
1	Капитальное строение с инвентарным номером 500/С-47411, общей площадью 2 881,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Долгобродская, 18/12, наименование – корпус очистных сооружений, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения	Общее долевое право аренды на земельный участок площадью 18,6013 га, кадастровый номер – 500000000001036479	1 165 440,0	116 544,0
2	Капитальное строение* с инвентарным номером 500/С-52784 общей площадью 10 546,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Долгобродская, 18/8, наименование – литейный цех, назначение – здание специализированное для металлургического производства и (или) металлообработки		2 965 680,0	296 568,0
Ограничения (обременения): аренда				

Продавец имущества: ОАО «МЗАЛ им. П.М. Машерова», ул. Долгобродская, 18, 220037, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МЗАЛ им. П.М. Машерова», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток (задатки) и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» р/с BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, код платежа – 40901; назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах 28.12.2022 по предмету торгов № _.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **28 декабря 2022 года в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционов).

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 24.11.2022 по 26.12.2022** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону: (029) 166-95-67.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 320-89-35, (029) 166-95-67 (ОАО «МЗАЛ им. П.М. Машерова»).

Дополнительная информация размещена на сайте **www.mgcn.by** в разделе «Недвижимость в собственность».

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона/ оператор	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. www.ipmtorgi.by**
Продавец	**ООО «Арофис», г. Минск, ул. Школьная, д. 16, пом. 155а**
Предмет электронных торгов	
Незавершенное законсервированное капитальное строение (здание неустановленного назначения), инв. номер 500/U-13012196, общ. пл. 733,5 кв. м, процент готовности – 68 %, по адресу: г. Минск, ул. Сердича, 10а. ***Сведения о земельном участке:*** предоставлен продавцу на праве временного пользования для реконструкции здания неустановленного назначения под многофункциональное здание и его обслуживания, общ. пл. 0,0755 га, по 31.01.2028	
Начальная цена без НДС – 1 072 525,00 рублей. Шаг торгов: 5 % от начальной цены предмета электронных торгов	
Задаток 5 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на счет BY92 BELB 3012 0048 3500 8022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X; получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после электронных торгов	
Условия оплаты предмета электронных торгов: если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи	
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. **Ответственность** участника аукциона, его **права и обязанности**, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **3 %** от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов	
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия	
Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 13.00 26.12.2022 г. Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов	
Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по **23.12.2022 г.** до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by	
Контактные данные	**Тел.: +375 (17) 280-36-37; +375 (29) 317-95-42; +375 (44) 704-92-06 E-mail: info@ipmtorgi.by**

Первичная профсоюзная организация общества с ограниченной ответственностью «Дорожно-строительные инновации» прекращает деятельность в связи с прекращением финансово-хозяйственной деятельности общества с ограниченной ответственностью «Дорожно-строительные инновации» и отсутствием членов профсоюза, состоящих на профсоюзном учете.

Требования кредиторов могут быть заявлены в течение 2 месяцев с момента опубликования настоящего сообщения по адресу: 220114, г. Минск, ул. Ф. Скорины, 25, корп.1, ком. 509. УНП 100799172

Первичная профсоюзная организация общества с ограниченной ответственностью «Микрокосм» прекращает деятельность в связи с прекращением финансово-хозяйственной деятельности общества с ограниченной ответственностью «Микрокосм» и отсутствием членов профсоюза, состоящих на профсоюзном учете.

Требования кредиторов могут быть заявлены в течение 2 месяцев с момента опубликования настоящего сообщения по адресу: 220034, г. Минск, ул. Зм. Бядули, 9. УНП 100799172

Первичная профсоюзная организация открытого акционерного общества «МонолитГрад» прекращает деятельность в связи с исключением из ЕГР 11.08.2022 открытого акционерного общества «МонолитГрад».

Требования кредиторов могут быть заявлены в течение 2 месяцев с момента опубликования настоящего сообщения по адресу: 220034, г. Минск, ул. Долгобродская, 16А. УНП 100799172

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует
о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Лидская обувная фабрика»

Аукцион состоится 08.12.2022 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 420/С-52817 (назначение – здание специализированное складов, хранилищ, наименование – здание склада), площадью 806,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. 8 Марта, 28А. ЛОТ 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 423650100007001037 (назначение – для обслуживания здания склада), площадью 0,1290 га по адресу: г. Лида, ул. 8 Марта, 28А. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельный участок, расположенный в охранной зоне сетей и сооружений водоснабжения, код – 13,4, площадью 0,0136 га
Начальная цена продажи	81 480 руб. (восемьдесят одна тысяча четыреста восемьдесят рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	8 148 руб. (восемь тысяч сто сорок восемь рублей)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18. **Последний день приема заявлений – 06.12.2022 г. до 15.00**
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 16.09.2022 г.	
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержатся в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auktsiony/	

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Скабин» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже одним лотом имущества в составе:

• здание ремонтных мастерских, инв. № 642/С-41549, общей площадью 2111,3 кв. м;
• мастерская *(составные части и принадлежности: пристройка)*, **инв. № 642/С-41546, общей площадью 269 кв. м;**
• гараж для грузовых машин *(составные части и принадлежности: 2 (две) пристройки, навес)*, **инв. № 642/С-41547, общей площадью 814,7 кв. м;**
• дом механизаторов, инв. № 642/С-41545, общей площадью 188,4 кв. м;
• навес для сельскохозяйственных машин, инв. № 642/С-41548, общей площадью 1105,6 кв. м;
• ограждение *(составные части и принадлежности: забор железобетонный, калитка, 2 (двое) ворот, забор металлическая сетка, забор металлический)*, **инв. № 642/С-41587 протяженностью 556,6 м;**
• склад запасных частей, инв. № 642/С-41586, общей площадью 142,3 кв. м;
• здание автомобильной заправочной станции, инв. № 642/С-41585, общей площадью 15,3 кв. м (далее – Объекты).

Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 622883600001000059, площадью 2,9323 га *(право аренды по 27.06.2042)* **по адресу: Минская область, Копыльский район, Копыльский с/с, расположенные вблизи д. Дусаевщина, 24/6, /1, /2, 24, /4, /3, /5.**

Земельный участок имеет ограничения в использовании: природная территория, подлежащая специальной охране (водоохранная зона рек и водоемов), пл. 0,9900 га, придорожная полоса (контролируемая зона) автомобильных дорог, пл. 2,1600 га.

Начальная цена с НДС (20 %) **– 297 888,00** бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены – **29 788,00** бел. руб.

Стоимость снижена на 20 %.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, код платежа – 40901, код категории платежа OTHR, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение аукциона, в размере 4 (четырех) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает Продавцу затраты на публикацию извещения о проведении торгов. Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 01.10.2022.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.rlt.by.**

Аукцион состоится **05.12.2022** в **15.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **02.12.2022** до **16.00** по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11. Тел. для осмотра: 8 (01719) 24-6-33, 8 (025) 945-22-77.

УНН 600018481

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов по продаже имущества ОАО «Трест Белстромремонт» в форме открытого аукциона

№ Лота	Наименование предмета торгов	Начальная стоимость с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб. (10 %)	Шаг аукциона, бел. руб. (5 %)
1	Вагон-бытовка (инв. № 423) + печь отопительно-варочная НОРМАЛЬ-2	413,60	41,36	20,68
2	Автомобиль «Форд Скорпио» 88-59	184,80	18,48	9,24
3	Фуговальный станок (инв. 467) Долбежный станок (инв. 408) Станок заточной (инв. 510)	357,60	35,76	17,88
4	Капитальное строение с инвентарным номером 200/С-60413, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Полярная, д. 2Д, площадь – 378,2 кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – административно-бытовое здание	95 400,00	9 540,00	4 770,00
5	Аппарат высокого давления (н/раб), инв. 726	496,98	49,70	24,85
6	Бензопила Husgvarna 365-15 (без шин), инв. 505	518,40	51,84	25,92
7	Бензорез TS400 STIH (н/раб), инв. 758	237,60	23,76	11,88
8	Бензорез TS420 STIHL, инв. 723 Бензорез TS420 STIHL (насадка на диск), инв. 792	442,80	44,28	22,14
9	Вентилятор радиальный, инв. 439	71,28	7,13	3,56
10	Вибратор, инв. 146	162,00	16,20	8,10
11	Виброплита FPC60 Honda (только двигатель), инв. 757	356,40	35,64	17,82
12	Виброплита Fvp 110 112 B (н/раб), инв. 528	216,00	21,60	10,80
13	Виброплита FVP-110 (н/раб), инв. 716	52,92	5,29	2,65
14	Виброплита Marcus FVP-90H, инв. 703	151,20	15,12	7,56
15	Виброплита PCE330-KM186F (без плиты), инв. 659	399,60	39,96	19,98
16	Виброплита с ДСВ СО-310 (только двигатель), инв. 658	205,20	20,52	10,26
17	Виброплита с ДСВ СО-310М, инв. 664	334,80	33,48	16,74
18	Виброплита с ДСВ СО-310М-01, инв. 702	518,40	51,84	25,92
19	Виброплита С90ТН (без плиты), код 98419	302,40	30,24	15,12
20	Генератор сварочный ЕР200Х-ХС-200АД (только двигатель), инв. 434	939,60	93,96	46,98
21	Дрель ударная GSB 19-2 RE (н/раб), инв. 756	108,00	10,80	5,40
22	Компрессор до 8 атм., инв. 422	65,88	6,59	3,29
23	Компрессор Profi 320-10 100-1, инв. 736	442,80	44,28	22,14
24	Компрессор бытовой РЕМЕЗА СБ4 с50 ГМ244, инв. 639	140,40	14,04	7,02
25	Компрессор, инв. 637	3780,00	378,00	189,00
26	Компьютер CDL с монитором «Самсунг», клавиатура, системник (н/раб), инв. 708	89,64	8,96	4,48
27	Компьютер, монитор «Самсунг 795», инв. 436	46,44	4,64	2,32
28	Компьютер, инв. 525	57,24	5,72	2,86
29	Контейнер для кислор. баллонов, инв. 145	140,40	14,04	7,02
30	Мотопомпа, Литва, инв. 704	572,40	57,24	28,62
31	Насос ГНОМ 16-16 220В, Литва, инв. 790	118,80	11,88	5,94
32	Нивелир НИ-3 (н/раб), инв. 419	194,40	19,44	9,72
33	Нивелир НИ-3 (н/раб), инв. 606	95,04	9,50	4,75
34	Нивелир (н/раб), инв. 597	95,04	9,50	4,75
35	Нивелир (н/раб), инв. 60048-а	106,92	10,69	5,35
36	Ноутбук 15,6 «Самсунг 305Е5Z», РФ, инв. 761	216,00	21,60	10,80
37	Ноутбук 15,6 «Самсунг 305Е5Z», серебр., РФ, инв. 746	216,00	21,60	10,80
38	Опалубка монолитных стен Конте, РФ, инв. 782: 1. щит 3000*1200 мм (49 шт.); 2. щит 3000*1100 мм (1 шт.); 3. щит 3000*1000 мм (3 шт.); 4. щит 3000*900 мм (1 шт.); 5. щит 3000*800 мм (2 шт.); 6. щит угловой (4 шт.); 7. анкер торцевой (4 шт.); 8. болт стяжной SAS15FC (96 шт.); 9. гайка стяжная оц. 90 мм (190 шт.); 10 замок клиновый (75 шт); 11. замок универс. оц. (55 шт.); 12. захват крановый Гамма (2 шт.); 13. кронштейн подмостей (25 шт.)	7 547,58	754,76	377,38
39	Отбойный молоток SDS-max «Макита», Литва (н/раб), инв. 706	291,60	29,16	14,58
40	Отбойный молоток пневмо. МО-2Б (РФ), инв. 737	140,40	14,04	7,02
41	Отбойный молоток пневмо. МО-4Б (РФ) (н/раб), инв. 721	118,80	11,88	5,94
42	Перфоратор GBH 2-26 DFR с патроном с-м (Германия), инв. 765	118,80	11,88	5,94
43	Перфоратор GBH 4-32 DFR, Германия (н/раб), инв. 777	399,60	39,96	19,98
44	Перфоратор SDS plus GBH 4-32, Германия (н/раб), инв. 728	259,20	25,92	12,96
45	Перфоратор SDS plus Bosch GBH 2-28 DFV, Германия (н/раб), инв. 753	108,00	10,80	5,40
46	Перфоратор SDS plus Bosch GBH 4-32 DFR, Германия, инв. 719	399,60	39,96	19,98
47	Перфоратор «Макита» HP2450 SDS plus (н/раб), инв. 656	105,84	10,58	5,29
48	Перфоратор ТЕ 30-С-AVR, Австрия (н/раб), инв. 779	129,60	12,96	6,48
49	Пила цепная эл. «Макита» UC4020F 1800 Вт, попереч. двиг. н (н/раб), инв. 647	55,08	5,51	2,75
50	Подъемник к-1, инв. 140	594,00	59,40	29,70
51	Подъемник к-1, инв. 302	594,00	59,40	29,70
52	Полуавтомат МИДИ «Макстер 1800», инв. 501	540,00	54,00	27,00
53	Пуско-зарядное устройство 24-12 Вт, инв. 638	216,00	21,60	10,80
54	ПЭВМ «Сильверадо» (мышь, монит. 19, клав.) без сист. комплект, инв. 500	42,12	4,21	2,11
55	Сварочный агрегат (н/раб), инв. 530	226,80	22,68	11,34
56	Смеситель ЕМ1-950К (н/раб), инв. 629	118,80	11,88	5,94
57	Телефакс, инв. 98	12,96	1,30	0,65
58	Теодолит ЗТ5КП (н/раб), инв. 794	550,80	55,08	27,54
59	Углошлифмашинка «Макита» GA50301 (н/раб), инв. 657	62,64	6,26	3,13
60	Теплогенератор, инв. 433	291,60	29,16	14,58
61	Транспортер, инв. 407	820,80	82,08	41,04
62	Устройство пуско-зарядное ПЗУ-250, инв. 640	74,52	7,45	3,73
63	УШМ двуручная GWS 22-230 H Bosch (н/раб), инв. 653	56,16	5,62	2,81
64	Шлагбаум ASB600 Китай, инв. 760	453,60	45,36	22,68
65	Шлифмашинка угловая Bosch GWS 9-125 Германия, инв. 793	60,48	6,05	3,02
66	Котел отопительно-водогрейный, инв. 65	918,00	91,80	45,90

В отношении лота 1 проводятся девятые повторные торги. **Стоимость имущества снижена на 90 %.** В отношении лотов 2, 3 проводятся пятые повторные торги. **Стоимость имущества снижена на 80 %.** В отношении лота 4 проводятся пятые повторные торги. **Стоимость имущества снижена на 70 %.** В отношении лотов 5-66 проводятся первые повторные торги. **Стоимость имущества снижена на 10 %.** Публикация об аукционе по всем указанным лотам ранее размещалась в газете «Звязда» № 192 (29814) от 30.09.2022, стр. 14

Дата и время проведения открытого аукциона	**7 декабря 2022 года в 14.30 (регистрация – с 14.00 до 14.25)** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и оплаты задатка	**с 10.00 24.11.2022 до 16.00 05.12.2022** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Местонахождение имущества	Лоты №№ 1–3, 5–66: г. Гродно, ул. Дубко, д. 11 Лот № 5: г. Витебск, ул. Полярная, д. 2Д

Условия для участия в торгах:

1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFA30122155704027000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: **OTHR 40901** Задаток для участия в торгах по Лоту ___, ОАО «Трест Белстромремонт», проводимых 07.12.2022.

2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления являются дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по тел.: +375293082897, +375293058650.

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста по Лотам №№ 1–3, 5–66 – 7 % (семь процентов), по Лоту № 4 – 5 % (пять процентов) от конечной цены предмета торгов.**

Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) рабочих дней (по лотам №№ 1–3, 5–66) и в течение 14 (четырнадцати) рабочих дней (по лоту № 5) с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 5 (пяти) рабочих дней (по лотам №№ 1–3, 5–66) и не позднее 30 (тридцати) рабочих дней (по лоту № 5) со дня подписания договора. **Государственная регистрация договора купли-продажи по лоту № 5 и возникающих на его основании прав осуществляется Покупателем самостоятельно и за свой счет.**

6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте https://orgtorg.by/info/.

7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с объектом торгов. **По вопросу осмотра объектов обращаться по телефону +375 29 304 59 90, Дарья.**

8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

9. Все мероприятия, связанные со снятием имущества с учета в уполномоченном государственном органе, демонтажом и вывозом, осуществляет покупатель собственными силами и за свой счет

Продавец	**Открытое акционерное общество «Трест Белстромремонт» (ликвидатор – ООО «Партнёр-Консультант», +375 29 304 59 90)**
Организатор торгов	**ООО «Фрондера»: ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт: orgtorg.by 220113, г. Минск, ул. Мележа, д. 1, офис 1127**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

УНН 600012029

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Веста-Борисов» (арендодатель) проводит открытый аукцион по продаже права заключения договора аренды:

	Лот № 1	Лот № 2	Лот № 3
Наименование объекта	**Здание магазина с инв. № 610/С-10352**	**Помещение в здании магазина № 16 с инв. № 610/С-1280**	**Помещение в здании магазина № 16 с инв. № 610/С-1280**
Адрес	г. Борисов, ул. Красноармейская, 172Б	г. Борисов, ул. 50 лет БССР, 15	г. Борисов, ул. 50 лет БССР, 15
Площадь, кв. м	111	901,5	49,9
Срок заключения договора аренды	3 года	3 года	3 года
Начальная цена, бел. руб.	468,98	3 808,84	210,83
Сумма задатка, бел. руб.	468,98	3 808,84	210,83
Размер ежемесячной арендной платы	83,25 БАВ	676,125 БАВ	37,425 БАВ
Сведения о земельном участке	кад. №: 640400000001000174, пл.: 0,0513 га	кад. №: 620850100009000130, пл.: 0,3023 га	
Целевое использование имущества	Для организации объекта торговли	Для организации объекта торговли, оказания услуг	
Условия	Уборка прилегающей территории		

Базовая арендная величина (БАВ) составляет 16,90 бел. руб. в соответствии с подпунктом 2.1 пункта 2 Указа Президента Республики Беларусь от 29.03.2012 № 150 «О некоторых вопросах аренды и безвозмездного пользования имуществом», размер базовой арендной величины ежегодно устанавливается Советом Министров Республики Беларусь с учетом изменения индекса потребительских цен за предыдущий год по отношению к предшествующему и применяется с 1 апреля года, в котором он установлен.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, код платежа – 40901, код категории платежа OTHR, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан перечислить арендодателю сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом суммы задатка, а также возместить затраты на организацию и проведение аукциона.

Договор аренды имущества должен быть заключен в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Аукцион проводится в порядке, установленном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машиномест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049 (далее – Положение), а также иными актами законодательства.

Штраф в размере **3 200,00 бел. руб.** оплачивается участниками аукциона в следующих случаях:

победителем (единственным участником) аукциона в случае отказа (уклонения) от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и (или) подписания договора аренды, внесения платы за право заключения договора аренды;

участниками аукциона, отказавшимися объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан несостоявшимся в соответствии с частью второй пункта 26 Положения.

победителем в случае отказа от подписания протокола о результатах аукциона.

Аукцион состоится **26.12.2022** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **22.12.2022** до **17.00** по указанному адресу **в каб. 320.**

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11, сайт в сети интернет: www.rlt.by.

Телефон для осмотра: (80177) 74-27-44, (8029) 666-03-61.

Центр Промышленной Оценки
• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. УНП 191021390**
Продавец	**ОАО «Управляющая компания холдинга «Бобруйскагромаш», Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Шинная, 5. УНП 700067572**
Оператор ЭТП	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б. УНП 191224638 (www.ipmtorgi.by)**

Предмет электронных торгов

Лот № 1
Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Шинная, д. 13

Производственная база в составе: **производственный корпус ГСПКТБ № 1** (инв. № 710/С-13026, 2980,4 кв. м), **здание склада нефтепродуктов** (инв. № 710/С-13003, 86 кв. м, составные части: пристройка), **здание автомобильных весов** (инв. № 710/С-13004, 29 кв. м), **площадки и проезды** (инв. № 710/С-74589, 6580 кв. м, составные части: площадки бетонные, дорожка, асфальтобет. площадка и проезд), **ограждение территории** (инв. № 710/С-80801, 350,45 м, составные части: ограждения наружное метал. корпуса, внутрен. территории, площадки для мусора (деревян.), ограждение (контейнер с отходами), **система пожаротушения** (инв. № 00826).
Сведения о земельном участке: пл. **1,4348 га,** предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания зданий и сооружений производственного назначения. Ограничения (обременения) прав: сервитут. После продажи необходимо заключить дополнительно соглашение об установлении сервитута к защитному сооружению гражданской обороны

Обременения: на территории лота № 1 расположено защитное сооружение гражданской обороны, которое не входит в состав лота. Здание производственного корпуса ГСПКТБ № 1 находится в залоге у ОАО «Беларусбанк»

Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % – 1 851 004,07 бел. руб.

Лот № 2
Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Шинная, д. 13

Здание инженерного корпуса (инв. № 710/С-2146, 4561,3 кв. м, составные части: автостоянка личного автотранспорта, лифты), **площадки и проезды** (инв. № 710/С-80804, 510 кв. м), **внутриплощад. сети хозфекал. канализации** (инв. № 710/С-80813, 667,6 кв. м), **сети водоснабжения** (инв. № 710/С-80814, 445,1 кв. м), теплообменник (инв. № 70156), теплообменник ПВВ-07*114*2000 (инв. № 70154), теплосчетчик ТЭРМ-02-6 (инв. № А4006), регулятор температуры (инв. № 70157), электрич. сети и учет (инв. № 70180)

Обременения: площади здания частично сданы в аренду. Здание инженерного корпуса находится в залоге у ОАО «Белагропромбанк». Более подробную информацию можно узнать у организатора аукциона

Начальная цена лота № 2 с НДС 20 % – 2 284 617,89 бел. руб.

Лот № 3
Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Шинная, д. 13

Здание столовой с конференц-залом (инв. № 710/С-5685, 1934 кв. м), **площадки и проезды** (инв. № 710/С-80806, 466 кв. м, составные части: площадки, дорожки, клумба, ограждение), холод. агрегат АРТХ-5 (инв. № 44047), КТП-28 (инв. № 09224)

Обременения: здание столовой и конференц-зала находится в залоге у ОАО «Белагропромбанк». Более подробную информацию можно узнать у организатора аукциона

Начальная цена лота № 3 с НДС 20 % – 902 160,00 бел. руб.

Сведения о земельном участке по лотам № 2 и № 3: пл. **1,0839 га,** предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания зданий и сооружений производ. назначения. Ограничения (обременения) прав: после продажи земельный участок будет разделен в долях с установлением сервитута

Задаток по лотам № 1 и № 2 – 5 %, по лоту № 3 – 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BYN BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» (г. Минск), БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 30 (тридцать) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати)** календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: **www.ipmtorgi.by**

Победитель электронных торгов либо единственный участник торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору торгов в размерах, указанных в информации об аукционе на сайте www.ipmtorgi.by, в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов	**Начало торгов: 11.00 27.12.2022. Окончание торгов: 12.00 27.12.2022.** Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	**Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 26.12.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by**

Контактные телефоны: +375 (17) 373-21-33; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

(Организатор аукциона)
извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего

ОАО «Агросервис».

Аукцион состоится **27.12.2022 в 11.00**
по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352.

Лот № 1:
Седельный тягач MAZ – 642205-22RB, р/з АА 8566-6, г. в. 2009.
Седельный тягач МАЗ – 642205 220 Р, р/з ТС 0037, г. в. 2007.
Седельный тягач MAZ – 642205-221 RB, р/з АЕ 3253-6, г. в. 2009.
Седельный тягач MAZ – 642205-221 RB, р/з АА 8567-6, г. в. 2009.
Полуприцеп MAZ 9397, р/з 2980 ТА, г. в. н/о.
Полуприцеп MAZ 938662 043, р/з А 2116 А-6, г. в. 2009.
Полуприцеп MAZ 938662-043, р/з А 2000 А-6, г. в. 2009.
Полуприцеп MAZ 938662-043, р/з 1975 АА-6, г. в. 2010.
Полуприцеп SCHWARZ MUELLER, р/з А2951 А-6, г. в. 2007.

Техника расположена по адресу: г. Могилев, пр-т Димитрова, 11.
Начальная цена продажи: 161 400,00 белорусских рублей.
Размер задатка 16 140,00 бел. руб.

Р/с для перечисления задатков BY85 BAPB 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Белагропромбанк» г. Минск, BIC BAPBBY2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код назначения платежа 40901. Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона ino.by. **Доп. информацию можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by**

Сведения о результатах проведения Рекламной игры

«ГОДНЫЯ ГРОШЫ НА ГОДНЫЯ РЭЧЫ»

Сведения об организаторе:
Общество с ограниченной ответственностью «ПРАЙМЭРИ» (прежнее наименование: Белорусско-эстонское совместное предприятие «ПРАЙМЭРИ» общество с ограниченной ответственностью) с местом нахождения по адресу: 220030, Республика Беларусь, г. Минск, пер. Казарменный, дом 4, помещение 2. УНП 101132766.
Наименование Рекламной игры: «Годныя грошы на годныя рэчы»
Срок начала и окончания Рекламной игры:
Срок начала Рекламной игры – 08 июля 2022 года;
Срок окончания Рекламной игры – 25 ноября 2022 года.
Сведения о государственной регистрации Рекламной игры:
Рекламная игра зарегистрирована Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь 5 июля 2022 года, свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4207.

Сведения о количестве участников Рекламной игры:
В Рекламной игре приняло участие 8 418 человек.

Сведения о розыгрыше призового фонда:
Призовой фонд Рекламной игры разыгран частично.

Остались не разыгранными двадцать два Ежемесячных приза № 2 (подарочный сертификат республиканского унитарного предприятия «ЦЕНТРКУРОРТ», срок действия с 21.06.2022 по 20.06.2023 г. номинальной ценой 250,00 белорусских рублей, а также денежные средства в сумме 13,30 белорусских рублей, которые удерживаются Организатором для уплаты за Победителя подоходного налога с общей стоимости приза).

В остальной части призовой фонд Рекламной игры разыгран полностью.

Сведения о победителях и их выигрышах:

Главный приз, включающий в себя Денежные средства в сумме 100 000,00 (сто тысяч) белорусских рублей, а также денежные средства в сумме 14 918,47 белорусских рублей, которые удерживаются Организатором для уплаты за Победителя подоходного налога с общей стоимости приза, выиграл следующий участник:

№ п/п	ФИО Победителя
1	Закревский С.Н.

По одному Ежемесячному призу № 1, включающему в себя Денежные средства в сумме 1 000,00 (одна тысяча) белорусских рублей, а также денежные средства в сумме 125,37 белорусских рубля, которые удерживаются Организатором для уплаты за Победителя подоходного налога с общей стоимости приза, выиграли следующие участники:

№ п/п	ФИО Победителя
1	Алябьева А.А.
2	Ангельцов И.А.
3	Бабенко С.В.
4	Бардыго Ф.Н.
5	Барсук Т.А.
6	Богушевич Н.М.
7	Бринкевич В.Н.
8	Булыгин И.М.
9	Гарнашевич А.А.
10	Гриц С.В.
11	Денисенко Л.В.
12	Джишкариани Е.А.
13	Довыденко А.А.
14	Ерчинская Т.А.
15	Жешко Д.В.
16	Иваненко М.В.
17	Искров А.Н.
18	Качанов А.А.
19	Киреева Л.И.
20	Королева Т.И.
21	Корчмина Г.А.
22	Крикун И.А.
23	Крохин В.В.
24	Крынец Т.В.
25	Кудласевич И.П.
26	Кульгавая Л.А.
27	Курилович Л.И.
28	Курьянович С.А.
29	Кушнеренко Е.С.
30	Марушко В.Н.
31	Мезрин Д.В.
32	Милишкевичюс И.С.
33	Молош А.В.
34	Никитин И.А.
35	Новгородова Н.Н.
36	Овчинников С.В.
37	Однопалов А.С.
38	Павлович А.В.
39	Пикун Н.Н.
40	Рафеенко Т.В.
41	Ращевская В.С.
42	Ржеусская В.В.
43	Савина Е.Г.
44	Саевец Т.Н.
45	Самолазов А.В.
46	Скоморох Д.А.
47	Тарарышкин Ю.В.
48	Тарасюк С.Р.
49	Тедеев В.Г.
50	Терешковец Г.А.
51	Тимошкова Ю.С.
52	Титова С.А.
53	Тихончик В.И.
54	Трошко А.В.
55	Холзоков И.В.
56	Чулец Е.Н.
57	Шелестова И.Ю.
58	Шнипко В.В.
59	Шукало О.В.
60	Яковлева Г.В.

По одному Ежемесячному призу № 2, включающему в себя Подарочный сертификат республиканского унитарного предприятия «ЦЕНТРКУРОРТ», срок действия с 21.06.2022 по 20.06.2023 г. номинальной ценой 250,00 белорусских рублей, а также денежные средства в сумме 13,30 белорусских рублей, которые удерживаются Организатором для уплаты за Победителя подоходного налога с общей стоимости приза, выиграли следующие участники:

№ п/п	ФИО Победителя
1	Василевская Е.И.
2	Василевская Е.И.
3	Василевская Е.И.
4	Грибовская Г.И.
5	Грибовская Г.И.
6	Грибовский В.В.
7	Грибовский В.В.
8	Грибовский М.В.
9	Грибовский М.В.
10	Клепча Е.Ю.
11	Клепча Е.Ю.
12	Клепча Е.Ю.
13	Клепча И.А.
14	Клепча И.А.
15	Клепча О.В.
16	Клепча О.В.
17	Клепча О.В.
18	Клепча Т.П.
19	Клепча Т.П.
20	Клепча Ю.С.
21	Клепча Ю.С.
22	Малявская Т.Е.
23	Черная Н.Н.
24	Черная Н.Н.
25	Чумакова С.З.
26	Чумакова С.З.

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: +375 (17) 239-07-00.
Телефон Организатора Рекламной игры по вопросам, связанным с выдачей призов (выигрышей): +375 (29) 513-46-94.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «РСУ «Мясомолоко» г. Слуцк (продавец) проводит открытый аукцион по продаже одним лотом имущества в составе:

• административное здание с инв. № 640/С-69176 *(составные части и принадлежности: подвал, теплоузел, склад, навес, покрытие, забор железобетонный, ворота проходной, ворота)* **общей площадью 675 кв. м;**
• производственная база с инв. № 640/С-60156 общей площадью 842,7 кв. м;
• здание охранной деятельности с инв. № 640/С-83445 общей площадью 11,3 кв. м (далее – Объекты).

Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 624650100001007512 *(право постоянного пользования)* **площадью 0,8690 га по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. Тутаринова, 8.**

Начальная цена с НДС (20 %) – **323 808,00** бел. руб.
Задаток 10 % от начальной цены – **32 380,00** бел. руб.
Начальная цена снижена на 60 %.
Объекты обременены договорами аренды (дополнительные сведения можно получить у организатора аукциона).

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169 330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, код платежа – 40901, код категории платежа OTHR, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 (трех) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 26.11.2021, 22.02.2022, 16.03.2022, 04.05.2022, 21.09.2022.

Аукцион состоится **06.12.2022** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **05.12.2022** до **16.00** по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11.
Тел. для осмотра 8 (044) 545 37 36.

УНП 600154328

06 декабря 2022 года в 10.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Элегант».

ПОВЕСТКА ДНЯ:
1. О распределении прибыли общества.
2. О дополнительном выпуске акций ОАО «Элегант».
3. О проведении закрытой подписки на акции дополнительного выпуска.

Место нахождения ОАО «Элегант»: г. Гомель, ул. Интернациональная, 13-1.

Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Интернациональная, 13-1.

Время регистрации участников собрания в день проведения собрания – с 09.30 до 10.00 по предъявлении документа, удостоверяющего личность (для представителя акционера – доверенность).

Дата сбора реестра акционеров – 30.11.2022 г.

Акционеры могут ознакомиться с материалами по вопросам повестки дня собрания в рабочие дни с 11.00 до 13.00, начиная с 30.11.2022 г., по месту нахождения общества.

УНН 400078331

Наблюдательный совет.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: 8 (0212) 24-63-12, 8 (029) 510-07-63.

Продавец: Открытое акционерное общество «Мостовдрев», 231592, Гродненская область, Мостовский район, г. Мосты, ул. Советская, д. 38, тел.: +375 1515 6-46-15, +375 29 283-72-19.

Лот № 1. Капитальное строение с инв. № 250/С-38734 площадью 99,3 кв. м по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, г. Полоцк, ул. Криничная, 2а, наименование – здание проходной, назначение – здание административно-хозяйственное, составные части и принадлежности: ворота (2 ед.), калитка, ограждение (деревянное сплошное на деревянных столбах, высота – 2,8 м, 2,0 м и 2,3 м), ограждение (деревянное сплошное на железобетонных столбах, высота – 2,0 м). Капитальное строение с инв. № 250/С-38735 площадью 2573,9 кв. м по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, г. Полоцк, ул. Криничная, 2А/1, наименование – здание обработки щитовых деталей, назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, составные части и принадлежности: 4 пристройки, тамбур, рампа. Капитальные строения находятся на земельном участке с кадастровым № 243500000006000478 площадью 3,6538 га по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, г. Полоцк, ул. Криничная, 2а (право постоянного пользования), целевое назначение земельного участка: использование под производственную базу.

Нач. цена: 200 080,00 бел. руб. без учета НДС.

Задаток: 20 008,00 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 26.12.2022 в 12.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в КУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 25.11.2022 с 08.30 по 23.12.2022 до 17.30.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в КУП «Витебский областной центр маркетинга». Задаток перечисляется на р/с КУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК MTBKBY22, УНП 390477566, код операции 40901.

Условия аукциона: в течение 10 раб. дней со дня проведения аукциона возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для проведения аукциона, на р/с, указанный в протоколе аукциона; расходы по проведению независимой оценки предмета аукциона; подписать договор купли-продажи в течение 11 рабочих дней со дня проведения аукциона; оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи; оплатить НДС в размере 20 % сверх цены продажи предмета аукциона. Расходы по проведению независимой оценки по лоту № 1 составляют 620,00 бел. руб. с НДС. **Аукцион проводится в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609.** Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юр. лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона.

Доп. информацию можно получить по тел.: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63, e-mail: **vcm74@mail.ru, www.marketvit.by.** Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочие дни по предварительному согласованию с Продавцом по тел: Бельский Александр Сергеевич, конт. тел. +375 29 217 55 60.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ЛЕКІ ЗІМОВАГА САДУ

Аб карысці гарбаты з парасткаў пладовых

Падчас падрыхтоўкі да зімы дрэвы і кусты назапашваюць у кары, пупышках, парастках велізарную колькасць карысных рэчываў, у тым ліку крухмалу, цукроў, тлушчаў і бялкоў, якімі мы можам скарыстацца.

Што там для нас?

Адным з бялкоў-крыяпратэктараў, якія дрэва ўтварае пры прамарожванні, з'яўляецца **пралін.** Той самы, які ў людзей дапамагае выпрацоўцы калагену, паляпшае структуру скуры, умацоўвае сардэчную мышцу, забяспечвае нармальнае функцыянаванне печані, нырак, сасудаў. Розныя расліны назапашваюць яго па-рознаму, але ў любым выпадку ў кары і пупышках пасля ўздзеяння нізкіх тэмператур яго колькасць значна павялічваецца.

Падчас падрыхтоўкі да зімы адбываецца адзеравяненне маладых парасткаў. Гэта значыць, у клетачных сценках адкладваецца **лігнін**. Не менш карысны, чым пралін, толькі ў іншай зоне, пераважна страўнікава-кішачнай. Але гэта не бялок, а складанае палімернае злучэнне, якое змацоўвае ў драўніне валокны цэлюлозы.

Антацыяны таксама назапашваюцца да зімы ў кары і аднагадовых галінах, іх утрыманне пачынае падаць з пацяпленнем. Рэчывы іграюць прыкметную ролю ў барацьбе з дыябетам і атлусценнем, у прафілактыцы і лячэнні сардэчна-сасудзістых і запаленчых захворванняў. У асноўным канцэнтруюцца яны ў кары дрэў (а грызуны ведаюць!).

Акрамя таго, дрэвы і кусты назапашваюць на зіму ў парастках **фенольныя злучэнні,** у прыватнасці, **кацехіны,** якія валодаюць моцнай антыаксідантнай актыўнасцю. Гэта значыць, у парастках, вядома, не адны кацехіны, а цэлы спектр фенольных злучэнняў. І набор карысных уласцівасцяў у іх вельмі шырокі: ад супрацьзапаленчых да рэгулюючых функцыю залоз унутранай сакрэцыі.

Што будзем ужываць і як?

Кару нам абгрызаць не давядзецца. Будзем піць гарбату з парасткаў.

Спачатку пажадана гаспадарскім вокам агледзець свае багацці і прыкінуць, што спатрэбіцца выразаць у канцы зімы. У любым выпадку трэба будзе прыбіраць лішняе — паламанае, загушчанае. Вось з гэтага лішняга і можна рэзаць маладыя парасткі. Далей трэба ўзброіцца секатарам, узяць пакуначкі і маркер. Маркер — абавязкова, таму што з кучы пакуначкаў з галінкамі выбраць без маркіроўкі неабходны зможа толькі вельмі дасведчаны садоўнік.

Зрэзаныя галінкі не варта пакідаць у цяпле, лепш іх проста ў пакуначках змясціць у халадзільнік і там захоўваць. А па вечарах піць карысную гарбату. Для чаго раніцай нарэзаць галінкі больш дробна і заварыць кіпенем у тэрмасе ў суадносінах прыкладна 5 ст. л. на літр вады. Да вечара якраз настаяцца. Можна дадаваць мёд, але лепш спачатку аценіць натуральны смак і палюбавацца колерам гарбаты з галінак, ён прыгожы.

Настой вішнёвых парасткаў умацоўвае сасуды, нармалізуе ціск, разрэджвае кроў, дапамагае пры запаленні поласці рота, жанчынам рэкамендуецца пры міёме, цыстыце.

Слівавы настой дапаможа зняць стрэс і супакоіцца, суняць галаўны боль.

Чорная парэчка стымулюе імунітэт, паляпшае абмен рэчываў, дапамагае пры хваробах нырак, цыстыце, малакроўі і нервовым знясіленні, пры паніжанай кіслотнасці. А вось калі апошняя павышаная, лепш заварыць галінкі чырвонай ці белай парэчкі.

Настой грушавых парасткаў спрыяе выводу соляў, нармалізуе сардэчны рытм, здымае запаленні суставаў. Мужчынам дапамагае пры прастатыце.

Яблыневы чай добра выкарыстоўваць пры анеміі, атэрасклерозе, варыкозным расшырэнні вен, дапамагае ён пры пахудзенні і хранічнай стомленасці. Смак гарбаты вельмі залежыць ад сорту яблынь, таму можна наразаць галінкі з розных і параўноўваць.

Настой **парасткаў ароніі** ўжываецца пры авітамінозе, дрэннай згусальнасці крыві, паніжаным ціску, цукровым дыябеце, хваробах страўніка і печані.

Галінкі бружмелю добра выкарыстоўваць у якасці мачагоннага сродку, пры калітах, панкрэатыце, запаленні тоўстага кішэчніка.

На ноч ад бяссонніцы і для заспакаення нерваў нядрэнна выпіць настой **парасткаў каліны.**

Калі на ўчастку расце **ляшчына** або **фундук**, можна і з іх парасткаў нарэзаць. **Арэхавы чай** валодае супрацьзапаленчымі ўласцівасцямі, дапаможа пры прастудзе, варыкозным расшырэнні вен. А калі пакінуць крыху настою на раніцу, прымочкі знімуць прыпухласць і пачырваненне павекаў.

Лімоннік і абляпіха — полівітамінныя лідары.

Тыя, хто нарэзаў занадта шмат галінак, могуць выкарыстоўваць лішкі крыху інакш: паставіць іх у халодную ваду, змясціць у прахалоднае цёмнае месца і дачакацца набракання пупышак — набраклыя яшчэ больш карысныя! Галінкі парэчкі, вішні, слівы, бружмелю можна пакінуць і на ганку — удыхнуць зімой водар вясны.

СЁННЯ

Месяц

Маладзік у 1.57.
Месяц у сузор'і Стральца.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.53	16.59	8.06
Віцебск —	8.49	16.42	7.53
Магілёў —	8.43	16.49	8.06
Гомель —	8.32	16.53	8.21
Гродна —	9.07	17.15	8.08
Брэст —	9.01	17.23	8.22

Імяніны

Пр. *Сцепаніды, Вікенція, Віктара, Лукі, Сцяпана, Фёдара.*
К. *Флоры, Эмы, Рамана, Францішка, Яна.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

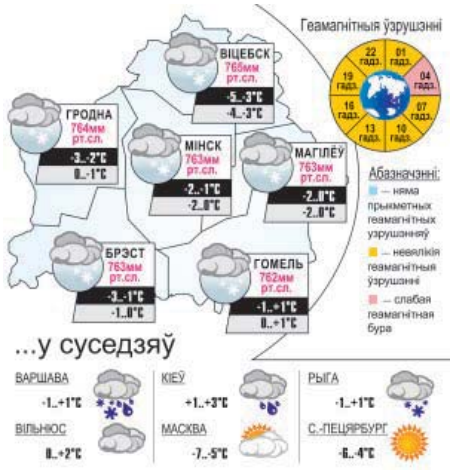

Даты Падзеі Людзі

24 ЛІСТАПАДА

У краіне

1826 год — нарадзіўся Аляксандр Васільевіч Саветаў, беларускі і расійскі аграном, першы ў Расіі і Беларусі доктар сельскай гаспадаркі (1867). Аўтар навуковых прац па пытаннях земляробства, глебазнаўства, жывёлагадоўлі, перапрацоўкі сельскагаспадарчай прадукцыі. Упершыню ў сусветнай практыцы ўвязаў развіццё сістэм земляробства з сацыяльна-эканамічнымі ўмовамі.

1895 год — нарадзіўся (г. Шчучын) Мірон Ільіч Глобус, вучоны, вынаходнік, дацэнт Ленінградскай Артылерыйскай акадэміі. У гады Грамадзянскай вайны, у жніўні 1920 года, быў на Паўднёвым фронце, удзельнічаў у ваенных аперацыях на Кубані, у Дагестане, Баку. З 1935 года — дацэнт кафедры ўнутранай балістыкі Артылерыйскай акадэміі. Апублікаваў больш за 20 тэарэтычных прац, атрымаў патэнты на 25 вынаходстваў, у тым ліку на аўтаматычнае ўзбраенне для самалётаў.

1902 год — нарадзіўся (в. Барсукі, цяпер у Верхнядзвінскім раёне) Іван Міхайлавіч Кобзун), Герой Савецкага Саюза (1940). Удзельнік савецка-фінскай вайны (1939—1940). Камандзір кулямётнага ўзвода 5-га пагранічнага палка лейтэнант Кобзун 27 студзеня 1940 года з невялікай групай пагранічнікаў апынуўся ў акружэнні і 46 сутак кіраваў няроўным боем, быў цяжка паранены. Удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, загінуў у баі ў 1942 годзе.

1996 год — створаны прадстаўнічы орган улады — Нацыянальны сход Рэспублікі Беларусь.

У свеце

1632 год — нарадзіўся Бенедыкт Спіноза, нідэрландскі філосаф.

1642 год — галандзец Абель Тасман адкрывае востраў каля берагоў Аўстраліі, названы яго імем.

1859 год — выйшла ў свет капітальная праца англійскага прыродазнаўца Чарлза Дарвіна «Паходжанне відаў шляхам натуральнага адбору, або Захаванне спрыяльных парод у барацьбе за жыццё». Першае выданне разышлося за адзін дзень. Але нават самыя вядомыя прадстаўнікі навукі таго часу аказаліся не гатовыя да ўспрымання дарвінаўскай эвалюцыйнай тэорыі.

1872 год — нарадзіўся Георгій Васільевіч Чычэрын, савецкі дзяржаўны дзеяч, дыпламат, у 1918—1930 гадах — наркам замежных спраў РСФСР, СССР. Падпісаў Брэсцкі мір, кіраўнік дэлегацый на Генуэзскай (1922), Лазанскай (1922—1923) канферэнцыях.

1905 год — пачатак Севастопальскага паўстання маракоў на чале з лейтэнантам Пятром Пятровічам Шмітам.

1963 год — у час перавозкі ў іншую турму атрымаў смяротнае раненне Лі Харві Освальд, адзіны падазраваны ў забойстве прэзідэнта ЗША Джона Кенэдзі.

1954 год — нарадзіўся Эмір Кустурыца, югаслаўскі і сербскі кінарэжысёр і акцёр, лаўрэат многіх прэмій.

Так гаварыў...

ДЗЯНІС ФАНВІЗІН:

«Пачынаюцца чыны, перастае шчырасць».

УСМІХНЕМСЯ

Пачаў сачыць за фігурай. Але фігура хутка заўважыла сачэнне. І цяпер па начах шныра да халадзільніка, дачакаўшыся, пакуль я засну.

У краме пакупнік выходзіць з прымерачнай. Прадаўшчыца:

— Не, не. Гэтыя джынсы вам зусім не падыходзяць.

Я прынясу вам прымераць іншыя.

— Але ж я прымяраў футболку...

А што, калі грыбы настолькі разумныя, што падарылі нам свой пеніцылін, каб потым смачней хаваць нашы целы, якія паздаравелі?

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27,

e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 2826.

Нумар падпісаны ў 19.30 23 лістапада 2022 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12